nit 13.

DE LESBONACTE GRAMMATICO.

DISSERTATIO INAUGURALIS
QUAM
AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS
CONSENSU ET AUCTORITATE
IN
UNIVERSITATE
GRYPHISWALDENSI
AD
SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES
RITE CAPESSENDOS
DIE VIII MENSIS NOVEMBRIS HORA III
UNA CUM SENTENTIIS CONTROVERSIS
PUBLICE DEFENDET
AUCTOR

RUDOLFUS MUELLER
RUTHENUS.

ADVERSARII ERUNT:

G. KIRCHNER, DR. PHIL.
G. THIELE, DR. PHIL.
M. FLOESSEL, CAND. PHIL.

GRYPHISWALDIAE MDCCCXC.

SAT[illegible]

E. MAASSIO

S.

I.

DE LIBELLO ΛΕΣΒΩΝΑΚΤΟΣ ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ RECENSENDO.

Lesbonactis *περὶ σχημάτων* libellum postquam Valckenarius cum Ammonio ante hos CLI annos Lugd. Batav. edidit, nemo dedita opera tractavit, nemo mendis obrutum atque tenebris circumfusum emendare aut illustrare voluit. Nam Schaeferi editio (Lipsiae a. 1822) quanquam nova correctior dicitur, Valckenarii exemplar omnibus cum vitiis repetivit, duo tantum verba mutanda notavit [1]). Scriptoris deinde memoriam redintegraverunt Anecdota Oxoniensia a Cramero promulgata, quorum vol. IV 270 e codice Bodleiano s. XV publici iuris facta sunt *ἄνθη καὶ διάλεκτοι κατὰ Λεσβώνακτα*, sed ne his quidem Lesbonax multum debet. Nam etsi unum didicimus scriptoris opusculum olim plura complexum esse quam Valckenarii codex praebebat, tamen corruptissima et nimis decurtata offeruntur. Quae cum ita sint, ei, qui Lesbonactem emendatum et explicatum habere volet, totus labor fere ab integro incipiendus erit.

---

1) In fig. Att. p. 183 Valck. ἡ μὲν γάρ ἐστι προσηγορικὴ proposuit προηγορικὴ (v. p. 41, 10); in fig. Dor. p. 187 τῆς αὐτῆς συντάξεως χρεοκοπουμένης: χρεωκοπουμένης (v. p. 51, 22).

CAPUT I.

De tradita libelli forma.

Genuini opusculi excerpta tantum exstant duplici recensione servata. Atque prioris (A) quidem speciem Valckenarii opera cognovimus, alterius (B) frustula codice Bodleiano a Cramero adhibito (O) continentur, integriorem imaginem nos primi proponemus. Sed ne recensio quidem B intacta est, verum novam redactionem (b) subiit.

§ 1.

De A et B recensionibus.

Utraque recensio aliis locis plura aliis pauciora praebet; Lesbonacti auctori ea tantum abiudicabimus, quae excerptorem ipsum addidisse certis causis demonstrare possimus.

Desunt in A:	σχ. *Ἰώνων τῶν ἐπὶ Καρίας*	p. 45, 16
	σχ. *Κυμαῖον*	p. 43, 13
	σχ. *Τυρσηνικόν*	p. 50, 4
	σχ. *Λεσβίων καὶ Θετταλῶν*	p. 50, 14
Desunt in B:	σχ. *Ποιητικόν* (Clazomenio oppositum)	p. 36, 19
	σχ. *Ἀττικόν* et *Δώριον*	p. 51, 6

Accuratius statim tractabimus locum difficillimum:

A	B
	p. 43, 13. *Κυμαῖόν* ἐστι σχῆμα τὸ τοῖς ἑνικοῖς ὀνόμασι πληθυντικὰς ἐπάγειν ἐπιφοράς. φασὶ γὰρ ‚ἡ πύλη ἐκλείσθησαν', ‚ἡ βουλὴ συνήνεσαν'. „ὣς φάσαν ἡ πληθύς" (*B* 278). συστηματικὰ γὰρ ὄντα ταῦτα πρὸς τὸ νοούμενον ἔχει τὴν ἀναφοράν.
p. 44, 3. *Θηβαϊκόν* ⟨...⟩ ἔστι δὲ καὶ ἄλλο σχῆμα ἀπὸ	Τὸ δὲ *Θηβαϊκὸν* ἐναντίον ἐστὶ τούτῳ τῷ σχήματι. τοῖς

A	B
Βοιωτίας, ὃ δὴ καὶ Πινδαρικὸν λέγεται, ὅτι πολλάκις αὐτῷ κέχρηται. γίνεται δὲ οὕτως· ‚Λακεδαιμόνιοι πολεμεῖ Ἀθηναίοις', „μελιρρόθων δ' ἕπεται πλόκαμοι" (Pind. fr. 286 Boe. 246 Bgk.[4]) *ἀντὶ τοῦ ἕπονται, καὶ „διήγεται δὲ σάρκες"* (Pind. fr. 286 Boe. cf. Bergk[4] ad fr. 246) *ἀντὶ τοῦ διήγοντο. Ὅμηρος „καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται"* (*B* 135) *ἀντὶ τοῦ σεσήπασιν.*	*γὰρ πληθυντικοῖς ἀρσενικοῖς καὶ θηλυκοῖς ὀνόμασιν ἐπιφέρουσι ῥήματα ἑνικά. φασὶ γὰρ ‚Λακεδαιμόνιοι πολεμεῖ Ἀθηναίοις'. καὶ Πίνδαρος „ἕπεται πλόκαμοι"* (Pind. fr. 286 Boe. 246 Bgk.[4]) *ἀντὶ τοῦ ἕπονται, καὶ „διήγετο σάρκες" ἀντὶ τοῦ διήγοντο, ὡς καὶ τὸ „τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί"* (Hes. Theog. 321). *τούτου δὲ τοῦ σχήματός ἐστι καὶ τὸ τοῖς οὐδετέροις πληθυντικοῖς ὀνόμασιν ἑνικὰ ῥήματα ἐπάγειν. ὃ καὶ λέγεται ἑτεράριθμον. οἷον ‚τὰ πρόβατα βόσκεται'. καὶ Ὅμηρος „ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε"* (*K* 252), *„καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν"* (*B* 135).

Recte post *Θηβαϊκόν* (A) lacunam esse statuendam Valckenarius observavit (p. 184 not.); nam verba *ἔστι δὲ καὶ ἄλλο σχῆμα ἀπὸ Βοιωτίας* aperte indicant alteram figuram Boeotorum propriam antecessisse. Talis figurae ante *Θηβαϊκόν* nulla mentio fit. Porro non intellegimus, quomodo *Θηβαϊκόν* cum sequentibus verbis grammatice cohaereat. Inde primum de fig. Thebana, deinde de fig. Boeotorum Lesbonactem egisse sequitur. Quid autem tradit altera recensio? Thebanorum figuram schemati Cymaeorum proprio oppositam eo consistere, quod nominibus plurali positis verba singulari numero annectunt. Eandem igitur doctrinam audimus, quam in priore recensione sub Boeotorum sive Pindari nomine memoratam invenimus. Neque exempla utroque loco addita differunt. At antecedit in B non alterum Thebanorum schema, sed novum

Cymaeorum, quod rec. A omnino neglexit. Quomodo igitur hanc differentiam explicabimus? Viam ostendit E. Maass, qui putat auctorem recensionis B locum sic corruptum ante oculos habuisse, ut in priore recensione nunc legitur, et nomine *Θηβαϊκόν* servato eiecisse, quae superflua ei viderentur, sive parum intellegerentur. Unde colligendum ex eodem exemplari corrupto utramque recensionem fluxisse [1]).

Transimus ad aliam recensionum A et B differentiam; quae spectat ad figurarum ordinem. Eundem plerumque secutus quem A, noluit B copiam Atticarum figurarum ita dispersam proferre ut A, sed collegit et primae figurae Atticae continuavit omnes praeter unam, quam loco movere oblitus est (p. 48, 9). Hoc modo etiam factum est, ut figuram ab A *ἄλλο πολλοῖς εἰρημένον* nominatam (p. 51, 29) deleret et quae de Atticis atque Doribus in archetypo sub hoc titulo dicta erant, in fine collectarum figurarum Atticarum adiceret. Itaque cum B seriem genuinam certo consilio immutasse perspicuum sit, in edendo Lesbonacte ordinem recensionis A retinendum putavi [2]). Una quidem figura Attica recensionis B non habet, cui respondeat in recensione A: *καὶ τὸ ‚γνόντων' καὶ ‚βοώντων' καὶ ‚ποιούντων' ἀντὶ τοῦ γνώτωσαν καὶ βοάτωσαν καὶ ποιείτωσαν τίθενται.* Sed haec a ceteris plane dissentit, cum ad formam verbi, illae ad constructionem pertineant, et sufficit illud schema, quod aperte interpolatum est, verbo hic commemorasse.

---

1) Reticere nolo Maassii sententiae favere scholium ab Aretha episcopo, ut suspicor, adscriptum ad Philostrati verba Apollon. Tyan. p. 130, 9 ed. Kayser, Turici 1844: ἤλω καὶ στρεβλωθεὶς τοὺς μὲν ἑαυτοῦ ξυνωμότας ἀπεσιώπησεν: ἑαυτοῦ ξυνωμότας] τῷ πληθυντικῷ ἑνικὸν ἐπήνεγκε ῥῆμα. τοῦτο δὲ Θηβαϊκόν φασι καὶ Πινδαρικόν, ὅτι συνεχῶς αὐτῷ χρῆται Πίνδαρος πληθυντικῷ ἑνικὰ ἐπιφέρων ῥήματα, οἷον ‚Λακεδαιμόνιοι πολεμεῖ Ἀθηναίοις' ἀντὶ τοῦ πολεμοῦσι. καὶ Ὅμηρος „διοίγετο δὲ σάρκες" ἀντὶ τοῦ διοίγοντο. (Mentionem Pindarici schematis ab h. l. alienam esse recte observavit Kayser.) v. infra VII.

2) Ne lateat, quas figuras a loco, quem B eis tribuit, moverim, apposui signa §—§.

Quod igitur figuras Atticas recensionis B infra divellere constitui, haud inutile existimo hoc loco conspectum earum proponere.

Ἀττικόν ἐστι τὸ ἀντὶ γενικῆς τῇ εὐθείᾳ χρῆσθαι, οἷον „δύο σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν ἱκάνει" (μ 73) ἀντὶ τοῦ τῶν δύο σκοπέλων, καὶ „Νεστορίδα δ' ὁ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον" (Π 317), ἀντὶ τοῦ τῶν Νεστοριδῶν, καὶ πάλιν „ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους γλαφυροῖο πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην" (ι 462) ἀντὶ τοῦ ἐλθόντων δὲ ἡμῶν. τῶν δ' αὐτῶν ἐστι καὶ τὸ ἀντὶ πλαγίων συντάξεων ὀρθαῖς χρῆσθαι, οἷον „Ἀλκιβιάδης ὀφθεὶς ἀνέστρεψαν Λακεδαιμόνιοι" ἀντὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου ὀφθέντος.

Καὶ τὸ συντάσσειν τοῖς ὑποτακτικοῖς μορίοις εὐκτικὰ ῥήματα· φασὶ γὰρ ‚ἵνα θύσαιεν' καὶ ‚ἵνα ποιήσαιεν'. καὶ Ὅμηρος „ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὔοι" (ε 490) καὶ πάλιν „ἵν' ἀθανάτοισι φαείνοι" (γ 2).

Καὶ τὸ ‚γνόντων' καὶ ‚βοώντων' καὶ ‚ποιούντων' ἀντὶ τοῦ γνώτωσαν καὶ βοάτωσαν καὶ ποιείτωσαν.

Καὶ τὸ μέμφομαι καὶ ὀνειδίζω καὶ ἐνοχλῶ καὶ λοιδοροῦμαι δοτικῇ συντάσσουσιν.

Οἱ δὲ Δωριεῖς ἐναντιούμενοι αὐτοῖς αἰτιατικαῖς ταῦτα συντάσσουσι ‚μέμφομαί σε' λέγοντες.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ σολοικίζειν ἀττικίζειν ἐστί[1]).

At non solum Attica schemata, verum etiam *Θηβαϊκόν* (nobis XVI, Cumano oppositum) et *Ἀργολικόν* (XXXI) in B alio loco (cf. p. 48, 21) atque in A posita invenimus. Quae, quoniam in Atticis recensionis A ordinem tenuimus neque ulla re discernitur, utra recensio haec rectius ordinata tradiderit, secundum rec. A disponemus. Itaque post figuram Atticorum, Ionum, Chalcidensium (p. 43) talem seriem constituemus:

A	B
— — —	§ *Κυμαῖον*
Θηβαϊκόν· ⟨. . .⟩ *ἔστι δὲ καὶ*	*Θηβαϊκόν.* §

1) Ad extrema cf. p. 86.

A	B
ἄλλο σχῆμα ἀπὸ Βοιωτίας, ὃ δὴ καὶ Πινδαρικὸν λέγεται.	
— — —	Ἰώνων τῶν ἐπὶ Καρίας.
Ἰωνικὸν καὶ Δώριον.	Ἰωνικὸν καὶ Δώριον.
Δώριον, μάλιστα τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Δωριέων.	Τῶν δὲ ἐν Πελοποννήσῳ Δωριέων ἐστίν.
— — —	Δωριέων τῶν ἐπ' Ἰταλίας ἐστί.
Ἀττικόν.	Καὶ τοῦτο δὲ τῶν Ἀττικῶν ἐστι.
	(Secuntur in B Κυμαῖον, Θηβαϊκόν, Ἀργολικόν.)
Ἄλλο Ἀττικόν.	§ Ἀττικόν. §
Περιηγητικόν.	Περιηγητικόν.
— — —	Τυρσηνικόν.
— — —	Λεσβίων καὶ Θετταλῶν ἐστι.
Τῶν Ἀττικῶν ἐστι.	— — —
Ἄλλο πολλοῖς εἰρημένον.	§ Ἀττικόν et Δωριεῖς §
Ῥόδιον.	Ῥοδιακόν.
Ἀσιανόν.	Ἀσιανόν.
Nomen omissum.	§ Ἀργολικόν. §

§ 2.

De recensionis B interpolationibus.

Quae hucusque disputavimus, pertinebant ad ea, quae e communi archetypo servata erant; nunc venio ad proprium quoddam recensionis B, quod a Lesbonactis opusculo abhorrere iudico. In recensione enim B non solum Thebanae (Pindaricae) figurae unam formam etiam *ἑτεράριθμον* nominatam reperimus (p. 45, 4 *τούτου τοῦ σχήματος καὶ τὸ τοῖς οὐδετέροις πληθυντικοῖς ὀνόμασιν ἑνικὰ ῥήματα ἐπάγειν. ὃ καὶ λέγεται ἑτεράριθμον. οἷον ‚τὰ πρόβατα βόσκεται' κτλ.*), sed etiam in fine libelli quattuor novas figuras additas, quarum indoles ab antecedentibus plane dissentit: *ἐπεξήγησις*,

ἀπὸ κοινοῦ, ἑτερογενές, ἑτεροπρόσωπον. Nam illae pertinent ad artem grammaticam, hae ad rhetoricam, illis nomina ex scriptoribus sive hominibus, qui figuris uti solebant, his ex re indita sunt. Accedit alterum. Si *σχῆμα ἑτερογενές* (*ἔστι μετάβασις ἀπὸ γένους εἰς γένος πρὸς τὸ νοούμενον* addito ex Theologo hoc exemplo „*καὶ παρ' ἑαυτοῦ πνοὴν ἐνθεὶς ὃ δὴ νοερὰν ψυχὴν οἶδεν ὁ λόγος*") ab eodem auctore atque ceterae figurae grammaticae profectum esset, coniuncta essent cum hac figura ea quae p. 33 de Euboeae incolis docentur: *Οἱ Εὐβοεῖς τοῖς θηλυκοῖς ὀνόμασιν ἀρσενικὰ συντάσσουσιν ἐπίθετα, ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ „κλυτὸς Ἱπποδάμεια"* (*B* 742) *κτλ.* Nunc cum separatim legantur, quae ratio conecti iubet, concludimus *σχῆμα ἑτερογενές* aliunde desumptum postmodo Lesbonactis opusculo adsutum esse.

Unde istae figurae petitae sint quaerenti respondebimus Phoebammonis *περὶ σχημάτων* opusculo inspecto. Ibi enim eaedem figurae occurrunt, sed ita ut totius libelli, quo rhetoricae figurae tractantur, consilio et rationi optime conveniant. Atque ille consensus est eo gravior, quod figurae *ἑτερογενές, ἑτεροπρόσωπον, ἑτεράριθμον* a nullo alio artis rhetoricae auctore eisdem nominibus proferuntur. Unde eas ex Phoebammonis libro in nostrum translatas esse colligimus. Sane exstant differentiae. Quas quomodo explicemus, utriusque auctoris verbis sub uno conspectu positis melius perspiciemus.

Lesbon. rec. B.	Phoebammon (Walz, rh. Gr. VIII. Spengel, rh. Gr. III).
Ἐπεξήγησίς ἐστιν ἀσαφοῦς λέξεως ἢ λόγου σαφηνισμός. λέξεως μὲν ὡς τὸ ‚λαβὲ τὸν ἀκινάκην ὅ ἐστι Περσικὸν ξιφίδιον' [1]). *λόγου δὲ ὡς τὸ „ὁ οἶκος οὗτος βεβαίως οὐκ οἰκεῖται, λέγω δὲ ὡς οἱ μέ-*	(W. p. 500. Sp. p. 47.) *Ἐπεξήγησις δέ ἐστιν ἀσαφοῦς λέξεως ἢ λόγου σαφηνισμός. λέξεως μὲν ὡς εἰ λέγων τις ‚ἀκινάκης' σαφηνίσει λέγων ‚Περσικὸν εἶναι ξίφος τοιόνδε καὶ τοιόνδε'* [1]). *λόγου δὲ ὡς*

1) Respicitur locus Herodoteus VII 54: εὐξάμενος δὲ ἐσέβαλε

νοντες ἐν τούτῳ ταχέως μετέρχονται".

Ἀπὸ κοινοῦ ἐστι λέξις ἅπαξ μὲν λεγομένη, πολλάκις δὲ νοουμένη καὶ ἔξωθεν λαμβανομένη, οἷον „ἀπελθὼν ᾔτησα τοὺς ἄνδρας, μάλιστα δὲ Χαρίδημον καὶ Ἵππαρχον". καὶ Ὅμηρος „ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς, Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα" (*A* 15). ἀπὸ κοινοῦ γὰρ ἐπ' ἐκείνου μὲν τὸ „ᾔτησα", ἐπὶ τούτου δὲ τὸ „ἐλίσσετο".

Ἑτερογενές ἐστι μετάβασις ἀπὸ γένους εἰς γένος πρὸς τὸ νοούμενον. οἷον „τὰ περὶ θάλασσαν φοβερά εἰσιν, ἐρημίαι οὖσαι". καὶ ὁ Θεολόγος „παρ' ἑαυτοῦ δὲ πνοὴν ἐνθεὶς ὃ δὴ νοερὰν ψυχὴν οἶδεν ὁ λόγος". (Greg. Nazianz. or. XLV 850; Migne II p. 632 A)[1]).

Ἑτεροπρόσωπόν ἐστιν, ὅταν ἕτερον πρόσωπον ὑποβάλλωμεν λέγον ἃ ἡμεῖς ἐμέλλομεν λέγειν, οἷον „πάντες οἱ Αἰγύπτιοι βοῶσι τὴν ἀδικίαν ὑμῶν"· ἢ ὅταν αὐτοὶ μὲν λέ-

εἰ λέγοιμεν „ὁ οἶκος ὅδε βεβαίως οὐκ οἰκεῖται" καὶ σαφηνίζοντες αὐτὸ εἴποιμεν „οἱ μένοντες ἐκεῖ ταχὺ μετέρχονται".

(W. p. 498. Sp. p. 46.) *Ἀπὸ κοινοῦ* δέ ἐστι λέξις ἅπαξ μὲν λεγομένη, πολλάκις δὲ νοουμένη καὶ συνταςσομένη ὡς ἵνα τις εἴπῃ ‚ἀπελθὼν ᾔτησα τοὺς ἄνδρας, μάλιστα τόνδε καὶ τόνδε'. ἀπὸ κοινοῦ γὰρ συντάσσεται ἐνταῦθα τὸ ‚ᾔτησα.'

(W. p. 503. Sp. p. 49.) *Ἑτερογενὲς* δέ ἐστι μετάβασις εἰς γένος ἀπὸ γένους, ἧς ἡ ἀναφορὰ ἢ ἐπὶ τὸ συνώνυμόν ἐστιν ἢ ἐπὶ τὸ νοούμενον, ὡς ἵνα εἴπω „τὰ περὶ θάλασσαν φοβερά ἐστιν, ἐρημίαι οὖσαι".

(W. p. 504.) *Ἑτεροπρόσωπον* δέ ἐστιν ὑποβολὴ προσώπου τοῦ λέγοντος ἃ σπουδάζοντες εἰπεῖν ὀκνοῦμεν δι' ἑαυτῶν ἐπιπλῆξαι καὶ τοὺς λόγους ὡς ἀπὸ ἑτέρου προσ-

---

(Xerxes) τὴν φιάλην ἐς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ χρύσεον κρητῆρα καὶ Περσικὸν ξίφος, τὸν ἀκινάκην καλέουσιν.

1) Locum mihi indicavit frater Wernerus.

γωμεν, πρὸς ἕτερον δὲ ἀποτεινώμεθα καὶ οὐ πρὸς τὸν ἀδικήσαντα, οἷον ‚ἐγὼ δὲ ἰδών τινα βλάπτοντα τὸν πέλας εἶπον πρὸς αὐτὸν ‚ὡς ἀδικεῖς τὸν πέλας".

ώπου λέγομεν, οἷον „πάντες Αἰγύπτιοι τόδε λέγουσιν περὶ ὑμῶν" καὶ πάλιν, εἰ Ἀλεξανδρεῦσιν ἐπιπλήττων ὑπὲρ ἀταξίας εἴπω ‚Θηβαίους εὑρὼν ἀτακτοῦντας τόδε καὶ τόδε εἶπον'.

Haec hausit W. e codicibus alterius recensionis. Contra e Paris. 3032 ‚diversam a ceteris recensionem sequenti' Sp. p. 49: Ἑ τ ε ρ ο π ρ ό σ ω π ο ν δέ ἐστιν ὑποβολὴ προσώπου τοῦ λέγοντος, ὡς ὅταν ὀκνῶν εἰπεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ ὡς ἀπὸ ἑτέρου προσώπου λέγω, οἱονεὶ εἰ Ἀλεξανδρεῦσιν ἐπιπλήττων ὑπὲρ ἀταξίας εἴπω ‚Θηβαίους εὑρὼν ἀτακτοῦντας τόδε καὶ τόδε εἶπον'.

Phoebammonis libellum qua forma codices tradunt, non integrum esse schema ἑτεροπρόσωπον accuratius contemplati intellegemus. Quadrat enim in legem propositam, quae figuram existere dicit, ubi orator alium hominem ea dicentem inducit, quae ipse reformidat, sane exemplum primo loco allatum „πάντες Αἰγύπτιοι τόδε λέγουσι περὶ ὑμῶν" (W.), sed non sequentia ‚εἰ Ἀλεξανδρεῦσιν ἐπιπλήττων ὑπὲρ ἀταξίας' κτλ. Nam hoc loco orator ipse loquitur neque alium vituperantem inducit. Difficultas adhibitis reliquiis Lesbonacti subiectis facile solvitur, quae schema ἑτεροπρόσωπον bipartitum esse docent. Et alterius partis regulae ὅταν αὐτοὶ μὲν λέγωμεν, πρὸς ἕτερον δὲ ἀποτεινώμεθα aptum est exemplum, quod in Phoebammone, qualis nunc legitur, non habet quo respi-

ciat. Unde sequitur in hoc libro regulam excidisse neque integrum Phoebammonis opusculum aetatem tulisse. Quod autem ad exemplorum differentiam attinet, Phoebammonis verba *εἰ Ἀλεξανδρεῦσιν ἐπιπλήττων ὑπὲρ ἀταξίας εἴπω ‚Θηβαίους εὑρὼν ἀτακτοῦντας τόδε καὶ τόδε εἶπον'* ab eo, qui illas figuras cum Lesbonacte coniunxit, in formam magis generalem proprio Marte conversa videntur esse. Quae cum ita sint, duae viae patent, quibus reliquas quae exstant differentias explicemus: aut e libello nondum mutilato redactor B figuras sumpsit aut ipse mutavit.

In censum veniunt hi loci:

Lesb. B.	Phoeb.
I. (sub fig. *Ἐπεξήγ.*) *λέξεως μὲν ὡς τὸ ‚λαβὲ τὸν ἀκινάκην, ὅ ἐστι Περσικὸν ξιφίδιον'.*	*λέξεως μὲν ὡσεὶ λέγων τις ‚ἀκινάκης' σαφηνίσει λέγων ‚Περσικὸν εἶναι ξίφος τοιόνδε καὶ τοιόνδε'.*
II. (s. *ἀπὸ κοινοῦ*) *πολλάκις δὲ νοουμένη καὶ ἔξωθεν λαμβανομένη.*	*λέξις . . . . . . πολλάκις δὲ νοουμένη καὶ συντασσομένη.*
III. (s. *ἀπὸ κοινοῦ*) *„ᾔτησα τοὺς ἄνδρας, μάλιστα δὲ Χαρίδημον καὶ Ἵππαρχον".*	*‚ᾔτησα τοὺς ἄνδρας, μάλιστα τόνδε καὶ τόνδε'.*
IV. (s. *ἀπὸ κοινοῦ*) Exemplum ex Homero haustum (*Α* 15).	omisit.
V. Exemplum e Theologo haustum.	„

Quodsi redactori B extrema deberi probavimus, etiam terminum, post quem recensionem confecit, recuperavimus: post aetatem Gregorii Nazianzeni (qui fuit saeculi IV), cuius verbis *σχῆμα ἑτερογενές* illustratur.

Notandum est easdem quattuor figuras, quae Lesbonactis opusculo additae sunt, eisdem fere verbis impressas esse in fine libelli Georgii Choerobosci *περὶ τρόπων* a Morello Lutetiae MDCXV editi, ex qua editione recepit et

suo Georgio subiecit Walz VIII p. 819 (cf. p. 818 not. 18). Haec schemata, quae in fine paragraphi proponam, non a Choerobosco profecta esse apparet indice troporum in fronte libelli posito, quod recte observavit Walzius l. l.; tamen unde Morellus illarum figurarum notitiam perceperit, nescimus; nam comperimus sane (Walz p. 800) editionem Morelli ad fidem cod. Par. 2929 factam esse videri, sed num extrema hoc ms. contineantur, a novo Georgii editore Walzio non discimus, quippe qui illa ex editione Morelli transtulerit. Verum utut hoc se habet, primum affirmare possumus figuras Georgio Choerobosco subiunctas e Lesbonactis manuscripto sumptas esse; nam in tali consensu schematum tam mire copulatorum alterum ab altero usurpatum esse vix quisquam negabit; atque audivimus redactorem B non solum has quattuor figuras, verum etiam schema *ἑτεϱάϱιθμον* (cf. p. 6) novisse. Longius progredior. Contendo enim hominem, qui quattuor figuras cum Georgio coniunxit, has descripsisse e cod. Paris. 2758 (cf. p. 21) manuscriptis recensionis b (v. p. 13) assignando. Nam non solum rec. exemplar secutus est, sed servavit etiam cod. Paris. 2758 depravatam scripturam (s. f. *ἀπὸ κοινοῦ*) *ἐκείνους*. Quod perversum esse et docent sequentia „*ἐπὶ τούτου δὲ τὸ ἐλίσσετο*" et monet ratio grammatica, quae ad verba „*ἐπ' ἐκείνους*" vocem desiderat velut *πϱοσληπτέον*, sed structuram „*ἀπὸ κοινοῦ ἐπ' ἐκείνους τὸ ἤτησεν*" (sc. *ἐστί*) non permittit.

Georg. Choerob. (W. p. 819. Sp. III p. 256.)		Lesb. B.[1])
Ἐπεξήγησίς ἐστιν ἀσαφοῦς λέξεως ἢ λόγου σαφηνισμός. λέξεως μὲν ὡς τὸ ‚λάβετε ἀκινάκην, ὅ ἐστι Πεϱσι-	1	*λάβε τὸν* L b *Πεϱσικὸν ξιφείδιον* b *ξι-*

1) Omnes codicum (p. 21) discrepantias adnotavi, ne eandem rem in fine Lesbonactis opusculi denuo repetere cogerer.

κὸν ξίφος'. λόγου δὲ ὡς τὸ „ὁ οἶκος βεβαίως οὐκ οἰκειοῦται, λέγω δὲ ὡς οἱ μένοντες ἐν τούτῳ ταχέως μετέρχονται".

Ἀπὸ κοινοῦ ἐστι λέξις ἅπαξ μὲν λεγομένη καὶ ἔξωθεν λαμβανομένη, οἷον „ἀπελθὼν ἥτησε τοὺς ἄνδρας, μάλιστα δὲ Χαρίδημον καὶ Ἵππαρχον". καὶ Ὅμηρος „ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιούς, Ἀτρεΐδα δὲ μάλιστα" (Α 15). ἀπὸ κοινοῦ γὰρ ἐπ' ἐκείνους μὲν τὸ „ἥτησεν", ἐπὶ τούτου δὲ τὸ „ἐλίσσετο".

Ἑτερογενές ἐστι μετάβασις ἀπὸ γένους εἰς γένος πρὸς τὸ νοούμενον, οἷον „τὰ περὶ θαλάσσης φοβερά εἰσιν, ἐρημίαι οὖσαι". καὶ ὁ Θεολόγος „παρ' ἑαυτοῦ δὲ πνοὴν ἐνθεὶς ὃ δὴ νοερὰν ψυχὴν οἶδεν ὁ λόγος" (Greg. Nazianz. or. XLV 850).

Ἑτεροπρόσωπόν ἐστιν, ὅταν ἕτερον πρόσωπον ὑποβάλλωμεν λέγον ἃ ἡμεῖς ἐμέλλομεν λέγειν, οἷον „πάντες οἱ Αἰγύπτιοι βοῶσι τὴν ἀδικίαν ἡμῶν". ἢ ὅταν αὐτοὶ μὲν λέγωμεν, πρὸς ἕτερον δὲ ἀποτεινώμεθα καὶ οὐ πρὸς τὸν ἀδικήσαντα, οἷον ‚ἐγὼ δὲ εἰδώς τινα βλάπτοντα τὸν πέλας εἶπον πρὸς αὐτὸν ‚ὡς ἀδικεῖς τὸν πέλας'".

φίδιον Περσικόν L
οἶκος οὗτος L b | οἰκειοῦται b οἰκεῖται L ‖ μέλλοντες L b
μὲν om L | ante καὶ add πολλάκις δὲ νοουμένη L b
ἥττησα L b
ἐλύσσετο L
ἐκείνου L f t ἐκείνους p
ἥττησα L b ‖ ἐλύσσετο L
θάλασσαν L b
πνοὴν b ψυχὴν L
οἶδεν ὁ λόγος om L
λόγον p t λέγον L f
οἷον — πέλας incl. (l. 34) h. l. om L, οἷον — βοῶσι ab alia manu in fine addita ‖ 30 αὐτόν t ‖ 31 ἀποτεινόμεθα t
ἰδών L b

§ 3.

De recensionis B testibus.

Integrior recensionis B forma uno codice Laurentiano redditur, brevior codice O, denuo mutata recensione b.

a) De recensione b.

Primum rec. b inde cognoscitur, quod omnium figurarum usque ad schema *᾿Αργολικόν* et schematis *῾Ροδίου* et *᾿Ασιανοῦ* nomina transformavit, ut nomina gentium vel personarum plurali numero poneret itaque mira illa „*Ἴβυκες*" „*᾿Αλκμᾶνες*" efficeret.

Porro in figuris Atticis alterum novavit. Supra enim contendimus (p. 5) redactorem B seriem illarum ita finivisse: *καὶ τὸ μέμφομαι καὶ ὀνειδίζω καὶ ἐνοχλῶ καὶ λοιδοροῦμαι δοτικῇ συντάσσουσιν* (*᾿Αττικοί*).

Οἱ δὲ Δωριεῖς ἐναντιούμενοι αὐτοῖς αἰτιατικαῖς ταῦτα συντάσσουσι ‚μέμφομαί σε' λέγοντες. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ σολοικίζειν ἀττικίζειν ἐστί.

Haec enim tradit Laurentianus, haec cohaerent et cohaerebant in antiquissimo archetypo, id quod recensio A docet (cf. *ἄλλο πολλοῖς εἰρημένον* p. 51, 29. Cod. O mittendus est, quod de Doribus omnino tacet.) Unde meo iure collegisse mihi videor Laurentianum hic sinceram recensionis B imaginem servasse. Quid autem fecit b? Diremit hunc nexum, ut ante Dores insereret, quae duobus aliis locis de Atticis memorata erant, non in recensione B, sed in A. Ergo b recensionem A usurpavit, id quod in textu recensendo haud parvi momenti est. Afferamus, quae b interposuit, et componamus cum illis locis, ubi A eorum mentionem facit B tacente.

		rec. B.	
rec. b	rec. A	Laur.	rec. b
καὶ τὸ μέμφομαι καὶ ὀνειδίζω καὶ ἐνοχλῶ καὶ λοιδοροῦμαι δοτικῇ συντάσσουσιν (Attici).			

rec. b	rec. A	rec. B: Laur.	rec. B: rec. b
καὶ τὰ συντασσόμενα δὲ ῥήματα μετὰ δοτικῆς γενικῇ συντάσσουσι τὸ ἕνεκα προστιθέντες.	(p 37, 24) Νησιωτικόν· ‚πλούσιος ἦν χρυσοῦ' ἀντὶ τοῦ ἕνεκα χρυσοῦ. γίνεται δὲ οὕτως· τὰ συντασσόμενα τῇ δοτικῇ ῥήματα οὗτοι γενικῇ συντάσσουσιν. ὡς καὶ Ὅμηρος „ἀφνειότεροι χρυσοῖό τ' ἐσθῆτός τε" (α 164). Ἀττικοὶ δὲ ἐκφέρουσι τοιαῦτα τὸ ἕνεκα προστιθέντες.	Νησιωτικὸν δέ ἐστι τὸ ἔχον τὴν γενικὴν πτῶσιν ἀντὶ δοτικῆς, οἷον ‚πλούσιος ἦν χρυσοῦ'. καὶ Ὅμηρος „ἀφνειότεροι χρύσοιό τ' ἐσθῆτός τε" ἀντὶ τοῦ πλούσιος χρυσῷ καὶ ἐσθῆτι.	Νησιῶται εἰς τὸ ἀνάπαλιν γενικῇ ἀντὶ δοτικῆς χρῶνται, οἷον κτλ.' Cetera eadem atque in Laur.
Καὶ μετὰ αἰτιατικῆς δὲ ταῦτα συντάσσουσιν, οἷον ‚συνήντησέ με' ἀντὶ τοῦ ἐμοί, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς „ἀρέσκει με" λέγων. καὶ ἔτι τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ῥήματα αἰτιατικῇ συντάσσουσιν, οἷον ‚αὐτός με ἤρετο' καὶ ‚ἀφαιρεῖταί με' ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ. καὶ Ὅμηρος „ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες" (Α 299).	(p. 38, 9) Τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας Ἑλλήνων· ‚ἀρέσκει με' ἀντὶ τοῦ μοί. οὕτως δὲ γίνεται· συντασσομένης δοτικῆς πτώσεως ῥήμασιν οὗτοι ἐπὶ αἰτιατικὴν προφέρουσι· ‚συνήντησέ με' ἀντὶ τοῦ μοί. „καὶ δ' Ἀχιλεὺς τοῦτόν γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι" (Η 113) ἀντὶ τοῦ τούτῳ.	Τῶν δὲ τῆς Ἀσιάδος Ἑλλήνων ἐστὶ τὸ τὰ ῥήματα τὰ συντασσόμενα δοτικαῖς πτώσεσιν αἰτιατικαῖς συντάττειν. φασὶ γὰρ ‚συνήντησέ με' ἀντὶ τοῦ ἐμοί. καὶ Ὅμηρος „καὶ δ' Ἀχιλεὺς τοῦτόν γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι" ἀντὶ τοῦ τούτῳ.	Οἱ ἐπὶ τῆς Ἀσιάδος Ἕλληνες τὰ ῥήματα ἅπερ συντάττονται δοτικαῖς πτώσεσιν αἰτιατικαῖς συντάττουσιν. Cetera eadem atque in Laur.
	καὶ Ἀττικοί, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς „ἀρέσκει με" λέγων (Plut. 353). ἀλλὰ καὶ τὰ ῥήματα, ἃ γενικῇ πτώσει συντάσσεται, ἐκφέρουσιν ἐπὶ αἰτιατικήν· ‚αὐτός με ἤρετο' καὶ Ὅμηρος „ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες" (Α 299).	τῶν αὐτῶν δέ ἐστι καὶ τὸ τὰ συντασσόμενα ῥήματα γενικαῖς πτώσεσιν αἰτιατικαῖς πάλιν συνάπτειν. ὡς τὸ ‚ἀφαιρεῖταί με τὴν γυναῖκα' ἀντὶ τοῦ	=

rec. b	rec. A	rec. B	
		Laur.	rec. b
Δωριεῖς ἀπ' ἐναντίας τοῖς Ἀττικοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα συντάσσουσι ‚μέμφομαί σε' λέγοντες καὶ ‚ὀνειδίζω σε' καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως.		ἐμοῦ. καὶ Ὅμηρος „ἐπεί μ' ἀποείρετο κούρην" (?) καὶ πάλιν „ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες" ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ ἀφείλετο.	

Cum sententia prolata bene consentit nota codice Taurinensi servata, quem simul cum duobus aliis ex eodem rec. b archetypo manasse infra demonstrabimus. Scilicet in huius libri manuscripti margine ad *Τρῶες* (p. 39, 9) rubre appictum est *ἐν ἄλλῳ Ἴωνες*. Quod hausit scriba ex archetypo recensionis b, cuius in margine redactor hoc, quod ex A cognitum habebat, notaverat; nam Taurinensis scribam ipsum illud observavisse haud credibile est. Tam somnolentus ille deprehenditur, tot vitiis codicem suum refersit, quae alio Lesbonactis manuscripto inspecto magna ex parte certo tollere debuit.

Sententia igitur magis stabilita nobis alia vestigia inquirenda sunt, quibus red. b recensione A usum esse confirmetur. Parca inveniuntur. Tamen exemplum dubitationi quidem obnoxium animadvertisse videor primum in titulo opusculi, de quo nunc demum dicere licet:

Rec. A inscriptum habet: *Λεσβώνακτος περὶ σχημάτων.*

Laur.: *Ἐθνικαὶ διάλεκτοι Λεσβώνακτος* (unde codicis O *ἄνθη καὶ διάλεκτοι κατὰ Λεσβωνάκτη* corrigenda sunt).

rec. b: *περὶ τῶν σολοικοφανῶν σχημάτων τίνα τίνων διαλέκτων εἰσί.*

Cum titulus rec. A nihil offensionis praebeat, Lauren-

tiani nomen praefixum *ἐθνικαὶ διάλεκτοι* non genuinum esse inde colligo, quod non ad nomina a scriptoribus repetita quadrat (*Ἀλκμανικόν, Ἰβύκειον, Πινδαρικόν, Περιηγητικὸν σχῆμα*). Excogitavit hunc titulum redactor B et scriptum legit b. Qui cum neque hunc neque illum plane praetermittere vellet, conglutinasse et suo periculo novum effecisse videtur.

Etiam in Corinthiorum fig. red. b recensionis A vestigia pressisse probabile est. Quam figuram postquam iisdem verbis et exemplis quae in Laur. leguntur illustravit, iterum ita explicat, ut cum A consentiat.

Laur.	rec. b	rec. A
(p. 34, 6) Οἱ Κορίνθιοι τὸ ‚ἵνα' καὶ τὸ ‚ἂν' καὶ τὸ ‚ὅπως' οὐχ ὑποτακτικοῖς συντάσσουσι ῥήμασι, ἀλλ' ὁριστικοῖς, ὡς τὸ „ἵνα μήτ' αὐτὸς ὤφθην πονηρὸς μήτε σὺ ἐφάνης εὐδόκιμος". καὶ Ὅμηρος „ἵνα εἴδομεν ἄμφω" (A 363) καὶ „μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχ(ησ)όμενοι" (M 216) καὶ „ἵνα εἴδετε πάντες (Θ 18).	= Laur. (ῥήμασι συντάσσουσι) (ὀφθείην) „ἵνα εἴδετε πάντες". ὁριστικοῖς γὰρ χρῶνται ἀντὶ ὑποτακτικῶν.	Κορίνθιον, ὡς τὸ „ὅπως ἔσται τάδε ἔργα" (B 252). καὶ „ἵνα εἴδομεν ἄμφω" (A 363). ὁριστικοῖς γὰρ χρῶνται ἀνθ' ὑποτακτικῶν, ὡς τὸ „ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης" (α 41).

Eadem bis explanare ineptum et a red. B consuetudine alienum est; verum b legem generalem ex A depromptam annectere necessarium putasse videtur, cum regulam a B propositam non ad *M* 216 pertinere videret.

Adicio denique locum, quo num recensio A adhibita sit diiudicari nequit, de figura Euboica. Cuius duplicem rationem exstare exponit B, cum unius tantum red. A mentionem faciat. Atque prior, quam B memorat, A praeterit, eo consistit, quod substantivis feminini generis masculina epitheta conectuntur, altera, quod cum nominibus

neutri generis epitheta masculina et feminina coniunguntur. Posterior pars ita traditur:

Laur.	b	A
(p. 33, 26) ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς οὐδετέροις ὀνόμασιν ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ ἐπίθετα καὶ μετοχὰς ἀρσενικάς τε καὶ θηλυκάς (sc. ἐπιφέρουσιν οἱ Εὐβοεῖς), οἷον ‚ἡδὺς παιδίον' καὶ ‚κόριον καλλίστη' καὶ ‚γύναιον ἐρχομένη' καὶ ‚μειράκιον λέγων'. καὶ Ὅμηρος „τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι" (ο 125).	‚ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς οὐδετέροις ὀνόμασιν ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ ἐπίθετα καὶ μετοχὰς ἀρσενικάς τε καὶ θηλυκὰς ἐπιφέρουσιν, οἷον ‚εὐφυὴς παιδίον' καὶ ‚κόριον καλλίστη' καὶ ‚γύναιον ἐρχομένη' καὶ ‚μειράκιον λέγων' καὶ ‚ἡδὺς παιδίον βαδίζων'. καὶ Ὅμηρος „τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι".	Εὐβο[ε]ικόν, ὡς τὸ ‚ἡδὺς παιδίον βαδίζων'. Οὐδετέροις γὰρ ὀνόμασι συντάσσουσιν ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν ἐπίθετον καὶ μετοχάς. ὡς καὶ Ὅμηρος „δῶρόν τοι ⟨καὶ⟩ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι".

Exemplum *‚ἡδὺς παιδίον βαδίζων'* occurrit integrum apud A et b, mutilatum in Laur.; porro eodem loco, quo Laur. *‚ἡδὺς παιδίον'* praebet, rec. b habet *‚εὐφυὴς παιδίον'*. Hoc discrimen ita explicari potest, ut dicamus redactorem b ex A transtulisse *‚ἡδὺς παιδίον βαδίζων'* et, ne antecedens *‚ἡδὺς παιδίον'* ab archetypo oblatum superfluum fieret, mutavisse adiectivum. Tamen scrupulus remanet. Neque enim intellegitur, cur red. b, si vero archetypus *‚ἡδὺς παιδίον'* offerebat, hoc ex A non suppleverit, immo novum adiectivum excogitaverit. Fac contra rec. b, qualem tenemus, archetypum expressisse, Laurentiani autem auctorem resecuisse, mirabere, hunc non *‚εὐφυὴς παιδίον'* retinuisse, verum ex insequenti exemplo attributum *‚ἡδὺς'* recipere maluisse reliquis neglectis. Quare hunc locum non liquere concedes.

Quaeritur, num rec. b e Laurentiano derivata sit. Hoc denegandum esse docet, ut de aliis taceam, luculentissime exemplum e Gregorio Naz. sumptum (s. schem. *ἑτερογενές* p. 12). Recte enim b haec habet *παρ' ἑαυτοῦ δὲ πνοὴν ἐνθεὶς ὃ δὴ νοερὰν ψυχὴν οἶδεν ὁ λόγος* et cum Gregorii codicibus conspirantia et ad sententiam accommodata, per-

verse Laur. pro *πνοὴν* tradit *ψυχὴν* omissa simul enuntiati clausula *οἶδεν ὁ λόγος*. Unde apparet rec. b testem esse locupletem recensionis B.

b) De Laurentiano.

Quod praeter Laur. hoc modo alterum recensionis B testem haud spernendum nancti sumus, eo erit exoptatius, ubi ne huius codicis auctorem summa fide archetypum expressisse, immo coniecturis indulsisse cognoverimus. Quod duobus exemplis, de quibus dubitari non potest, probatur. Prius offert schema *Τυρσηνικόν*, a rec. B tantum traditum (p. 50, 4).

Laur.	O (p. 272, 16)	b
Τυρσηνικόν ἐστι τὸ τὰς δεούσας προτάττειν μετοχὰς / πράξειν [1] ὑποτάττειν. φασὶ γὰρ ‚περιπατήσας ἀνέστη' ἀντὶ τοῦ ἀναστὰς περιεπάτει. καὶ Ὅμηρος „ὃ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη" (N 148) καὶ „Ἥφαιστος κάμε τεύχων" (B 101).	Τυρσηνικόν ἐστι τὸ τὰς δεούσας προτάττειν πράξεις ὑποτάττειν, οἷον ‚περιπατήσας ἀνέστη' ἀντὶ τοῦ ἀναστὰς περιεπάτησεν.	Τυρσηνικόν ἐστι τὸ τὰς δεούσας προτάττειν πράξεις ὑποτάττειν. reliqua = Laur.

Elucet in archetypo scriptum fuisse *πράξεις* quod reliqui testes servaverunt et Laurentiani scriba ipse primo retinere volebat (e corruptela *πράξειν* nihil sequitur), sed cum in hac voce offenderet, linea transversa delevit et *μετοχὰς* superscripsit.

Alterum argumentum a fig. *τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Δωριέων* (XIX), quae dativo pro *διά* c. acc. adhibito oritur, peto. Nam Laurentiani scribam, cum primum exararet *‚τῇ δικαιοσύνῃ νενικήκαμεν' ἀντὶ τοῦ διὰ τῆς δικαιοσύνης*, archetypum secutum esse, ipsum deinde genetivum in dativum mutavisse testimonio b evincitur.

---

1) Librarius πράξειν lineola transversa delendum indicavit.

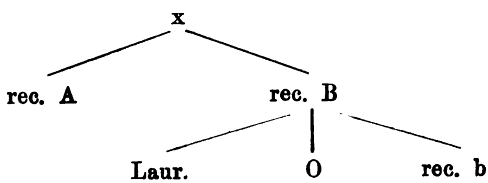
c) De codicis O excerptis.

Ea ex libro hausta esse, qui recensionis B rectiorem imaginem praebebat, satis inde sequitur, quod figurarum nomina eodem modo atque Laur. exhibent (cf. quae de b primo loco diximus). Illum codicem non Laurentianum nostrum fuisse hinc cognoscimus, quod excerptorum auctor nonnulla huius codicis vitia vitavit, e quibus unum certe non ex ingenio emendare poterat. Pro Laurentiani enim *ἡρωϊκόν* (p. 39, 9) offert *Τρωϊκόν* cum b consentiens (p. 270, 28). Ceterum

Laur.		O	
p. 35, 15	Ἀλκαβανικόν	p. 270, 13	Ἀλκμανικόν
p. 43, 15	om πληθυντικάς	p. 271, 32	πληθυντικάς
p. 45, 6	οὐδέτερον	p. 272, 6	οὐδετέροις
p. 46, 25	ἡμεῖς	p. 271, 22	ὑμεῖς
p. 48, 9	τὸ δὲ τῇ γενικῇ πτώσει γενικὰς ἐπιφέρειν τῶν Ἀττικῶν ἐστι. φασὶ γὰρ ‚οὐκ ἂν ἡμῖν συνέβη τοῦτο παθεῖν εὐσεβῶν ὄντων'.	p. 271, 30	Ἀττικὸν τὸ τῇ δοτικῇ πτώσει γενικὰς ἐπιφέρειν κτλ.
p. 52, 18	Ῥοδικόν	p. 272, 22	Ῥοδιακόν
p. 53, 15	Ἀσιασιανόν	p. 272, 27	Ἀσιανῶν

Excerpta codicis O denuo lectoribus plena proponere supervacaneum visum est. Discrepantiam lectionis adnotavi, ubi scire interest, quid codex ille praebeat.

Tres igitur recensionis B testes nobis praesto sunt, quorum Laurentianum fidelissimum habemus. Disputatione de variis libelli formis sic ad finem perducta stemmate illustrabimus, quae perspexisse nobis videamur:

CAPUT II.

De codicibus.

Recensionis A

optimus liber est

(F) codex Laurentianus plut. LIX cod. 17, chart. ms. in 4. min. s. XV. Sub n. XXI inde a p. 70 exstat *Λεσβώνακτος περὶ σχημάτων* lib. Ex hoc manuscr. descripti sunt:

(La) 1. Parisinus 2649 XV. s. chart. qui provenit e biblioth. cardinalis Radulphi. Lesb. incipit p. 207 et scriptus est manu Iani Lascaridis.

(S) 2. Parisinus 2539 XVII. s. chart. (Delamare-Reg. 3501, 3). Lesb. incipit p. 97. Index libri haec continet: Codex papyr. recens e vetere aliquo codice manu Salmasii ut videtur descriptus, quo continentur:

1° Arriani tactica.

2° Lesbonax de figuris.

Indicis auctorem errasse contendit H. Lebègue, qui neque Arriani neque Lesbonactis textum Salmasio deberi, sed lectiones correctiores ab eo in margine adscriptas esse confirmat.

(P) Etiam tertius Parisinus 1270 e Florentino derivatus videtur esse, tamen hoc non pro certo assero et eum fortasse Laurentiani fratrem esse agnoscendum concedo. Qui cod. XV. s. chart. venit e biblioth. cardinalis Radulphi.

Parisino 1270 usus est Petrus Rezander, qui scripsit (Vat) cod. Vaticanum biblioth. Regin. n. 131 Lesbonactis lib. f. 37—39v. continentem. Scribam enim produnt notae f. 137v.: *τέλος*. Paris. 28. Decemb. styl. nov. 1650 et f. 367v. (ultima pag.): *τέλος*. Paris. 13. Febr. ¯651 absolvit Petrus Rezander.

Idem est auctor codicis Vossiani, qui „exstat in biblioth. Leid. catal. p. 402" (Valck. p. 155, not. 1), ex quo Valckenarius Lesbonactem excussit. Recte enim interpretatum esse hunc virum doctum notam in illo libro Eranio et Lesbonacti subiectam: *Π. P.* Paris. 650 (Valck. p. 155), cum „cod. Leidensem e cod. Regio Paris. a Petro Ressandro descriptum" esse coniceret, et Vaticani subscriptiones et lectionum consensus fidem faciunt. (V)

Codicis Laurentiani priorem partem contulit mihi benignissime O. Kern, reliqua A. Hausrath, Parisinos H. Lebègue, Vaticanum O. Kern. Qui viri docti ut conferendi laborem susciperent, per insignem E. Maassii et F. Susemihlii benevolentiam impetravi. Neque me gratiam maximam omnibus his viris habere semperque habiturum esse a loco alienum duco affirmare.

Recensionem A ante oculos habuisse Aretham episcopum s. IX—X infra docebimus v. VII.

Recensio B

I. Codex, quem breviter hucusque nominavimus Laurentianum, est plut. LX cod. 27, chart. ms. in 4. minori, s. XIV., scripturae pessimae. Nr. X p. 315 incip. *Ἐθνικαὶ διάλεκτοι Λεσβώνακτος.* „A voce *Χαλκιδεῖς* (p. 42, 17) alius scriba agnoscendus erit" et ab alia manu in fine *οἶον—βοῶσι* figurae *ἑτεροπρόσωπον* (v. p. 12) addita sunt. (L)

II. Anecdota Oxoniensia IV. ed. Cramer 1837 p. 270—272 reddunt cod. Bodl. chart. form. in 12° saec. XV. (O)

III. Recensionem b exhibent quattuor codices:

1. Parisinus 2758 XV. s. chart. (Medic.-Reg. 3239). Inde a p. 10 incip. *περὶ τῶν σολοικοφανῶν σχημάτων, τίνα τίνων διαλέκτων εἰσίν.* (p)
2. Taurinensis B VI. 10, partim membr.: fol. 1—44 s. XV. partim chart.: fol. 45 — fin. s. XVI. Libellus noster scriptus est fol. 29ᵛ· — 34ʳ· (t)

3. **Matritensis 95 descriptus ab Iriartio „regiae bibliothecae Matritensis codd. Graeci mss. vol. I. Madrid 1769": chart. in 4., totus Constantini Lascaridis manu exaratus. Opusculum nostrum inc. p. 377.**

(f) 4. **Florentinus plut. LV cod. 14, membr. in 4. minori s. XV. optimae scripturae, inc. tractatus n. VI. p. 212b [1]).**

---

1) Fere certum est ex hoc codice ms. Varinum Phavorinum Camertem lexico suo Graeco Lesbonactis libelli, qualis in rec. b legitur, haec immiscuisse: Εὐβοεῖς (p. 781, 20 ed. Basil. 1538), Κορίνθιοι (p. 1092, 4), Ἴβυκες (p. 924, 32), Ἀλκμᾶνες (p. 119, 56), Κλαζομενεῖς (p. 1061, 4), Κολοφώνιοι (1082, 22), Σικελοί (1647, 40), Ἕλληνες οἱ ἐπὶ τῆς Ἀσιάδος (623, 40), Τρῶες (1782, 8), Ἀττικοί (314, 39). Quod eo probatur, quod lexici auctorem praefecti bibliothecae Mediceae munere (ab a. 1512) per aliquod tempus functum esse novimus (cf. ipsius praefatio, Fabricii biblioth. Graec. vol. VI p. 648); deinde quanquam in parte Lesbonactis opusculi a Varino transscripta codices rec. b plerumque levem tantum lectionis varietatem praebent, quae rei diiudicandae facultatem non dat, tamen duo Florentini propria graviora etiam in illo lexico reperiuntur. Primum enim utriusque auctor seriei Atticarum figurarum etiam unum illud schema Atticum adnexuit, quod in rec. B eo loco remanserat, quem in rec. A obtinebat (p. 48, 9) cf. supra p. 4. Neque opponi potest Varinum etiam manuscripto uti potuisse, quod illud Atticum cum reliquis Atticis nondum consociatum habebat, cum ordinem alphabeticum secutus omnes Atticas figuras coniunctas commemorare deberet. Nam schemata, quorum post Attica a Lesbonacte mentio fit, lexicographus plane neglexit itaque Varinum posteriorem partem huius scriptoris libelli non legisse, ergo ex codice, qui omnes figuras Atticas collectas offerebat, hausisse verisimile existimo. Porro sub fig. Attica modo tractata (p. 48, 12) Flor. hanc corruptelam praebet: ‚οὐκ ἀνὸν ἡμῖν συνέβη τοῦτο παθεῖν' (reliqui codd. ‚οὐκ ἂν ἡμῖν συνέβη') et Varinus scripsit ‚οὐκ ἂν οὖν' ex coniectura codicis apicibus accommodata.

Varini vestigia rursus persecutus est lexici auctor, quod Philemonis nomen in fronte gerit. Qui sub v. εὐφυής fig. Euboicam I inverso duarum partium ordine rettulit: εὐφυής· ὁ δεξιὰν φύσιν ἔχων. Εὐβοεῖς ‚εὐφυὴς παιδίον' λέγουσιν, τοῖς οὐδετέροις ὀνόμασι ἀρσενικὰ

Matritensis cod. scripturas ignoro; Florentinorum mihi contulit A. Hausrath, Parisini H. Lebègue, Taurinensem descripsit C. Zuretti auctoritate Gaspari Gorresii, Taurinensi bibliothecae praefecti, quem primum precibus adieram, commotus. Etiam in Taurinenses viros doctos, qui petenti mihi libentissime atque humanissime obsecuti sunt, grato et memori animo me futurum esse promitto.

Argumentis nunc explanandum est, quod de codicibus contendimus. Atque primum demonstrabo recensionis A codices Laur. F Paris. La Paris. S stare contra Paris. 1270 P. Quem Petrum Rezandrum usurpasse simpliciter enotatis Vaticani et Vossiani scripturis satis apparebit.

p. 33, 6	Κορίνθειον P V (Κορίνθιον Vat)	Κορίνθιον F La S
p. 33, 7	Χαλκιδιειχόν P (Χαλκιδιακόν Vat)	Χαλκιδιακόν F La S
p. 33, 9	Νησιατικόν P (Νησιωτικόν Vat)	Νησιωτικόν F La S
p. 33, 11	Ἰωνικόν Δώριον Ἀττικόν P V (Vat = F La S[1]))	Δώριον Δώριον F La S
p. 33, 19	ἀρσενικόν P V Vat	ἀρρενικόν F La S
p. 34, 8	εἴδ$\overset{\text{ο}}{\text{ω}}$μεν P Vat	εἴδ$\overset{\text{ω}}{\text{ο}}$μεν F S εἴδομεν La
p. 35, 3	ἀντίστροφος correct. in ἀντίστροφον a pr. m P ἀντίστροφον Vat	ἀντίστροφος F La S
p. 36, 8	καὶ om P habet Vat	καὶ additum ab eadem manu F habet La S
p. 36, 24	αἰατικὴν P αἰτιατικὴν Vat	αἰτιατικὴν F La S
p. 37, 16	γενικῆς καὶ P Vat	γενικῆς πτώσεως καὶ F La S

καὶ θηλυκὰ ἐπίθετα καὶ μετοχὰς ἀρσενικὰς καὶ θηλυκὰς ἐπιφέρουσιν, οἷον ‚εὐφυὴς παιδίον' κτλ. Novum esse ‚εὐφυὴς παιδίον'· ὁ δεξιὰν φύσιν ἔχων, reliqua e Varini lexico expilata demonstravit C. Lehrs in appendice commentationis de scholiis Pindaricis scriptae Lipsiae 1873, ubi de Pseudophilemonis lexico egit, p. 177 = annal. Fleckeis. 1872 p. 465.

1) Hunc sane consensum quomodo explicem, non habeo.

p. 40, 18 „κασιγνήτοιο φόνοιο" ἀντὶ τοῦ P Vat	bis scr. F S semel La
p. 42, 19 ἡμεῖς λέγομεν P Vat	ὑμεῖς λέγεται FS ἡμεῖς (υ superscr.) λέγετ' La
p. 43, 1 οἱ ἐν Εὐβοίᾳ P Vat	ἐν om F La S
p. 43, 5 Μυρίνης P Vat	Μυραίνης F S corr ita: μυραίνης (ι superscr.) La
p. 45, 1 ἕπεται P V (ἕπονται Vat)	ἕπονται F La S
p. 45, 2 διήγεται σάρκες P V Vat	διήγεται δὲ σάρκες F La S
p. 46, 22 ἐλθὼν δ' ἐς P Vat	δ' om F La S
p. 48, 9 Ἀττικὸν δὲ P Vat	δὲ om F La S
p. 49, 10 Περιηγητικὸν P Vat	καὶ Περιηγητικόν F S καὶ omisso Περιηγηματικόν La
p. 52, 1 συντάσσηται, η fact. ex ε a pr. m., ut videtur, P συντάσσεται V Vat	συντάσσηται F La S
p. 53, 16 Σικελίας P Vat	Σικελεσίας F Σικελίας (εσ superscr.) (εσ rec. m.) S Σικελίας La
p. 54, 8 ὃ P Vat	ἢ F La S
p. 54, 12 Ἀλέξανδρον Μακεδόνα P V Vat	Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα F S τὸν om La

Altero loco probare studebo cod. La ex F esse descriptum. La enim tribus tantum locis praestantiorem lectionem praebet:

p. 38, 16 Ἀχιλλεὺς F	Ἀχιλεὺς La
p. 40, 18 iteratum „κασιγνήτοιο φόνοιο" ἀντὶ τοῦ	om La
p. 53, 16 Σικελεσίας F	Σικελίας La

Contra persaepe corrupta La exhibet, quae partim manus recentior emendavit:

	F	La
p. 33, 7	Ἀλκμανικόν	ἀλμανικόν (κ superscr.) (κ m. poster. add)
p. 37, 17	παράλειψιν	παράληψιν
p. 40, 11	Τρῶας	Τρώας
p. 40, 13/14	τὰς στίχας	m. post. inter lineas add
p. 41, 12	ὁ λόγος αὐτοτελὴς γίνεται. καὶ ὥσπερ ἐλλείπων πάλιν αὐτοτελὴς ἑτέρας συνδεούσης.	αὐτοτελὴς γίνεται — πάλιν bis scripta
p. 42, 18	φράσιν	φράσειν
p. 46, 15	παραλαμβανομένου	παραλαμβανόμενον
p. 46, 22	ἐς	ἐκ

F	La
p. 47, 17 ἀπώλοντο	ἀπόλωντο
p. 49, 19 Ὅμηρος	ἅμηρος
p. 51, 7 τὸ μὴ μετὰ μέλλοντ.	μετὰ bis scr.
p. 52, 11 δοτικῆς	γενικῆς (poster. temp. corr in δοτικῆς)
p. 53, 2 δοτικῇ	γενικῇ

Ex his duo loci luculentissime demonstrant F genuina servasse neque coniecturis inquinatum esse: prior s. fig. Ionica (p. 40, 13) invenitur, ubi post Homeri: *Τρῶας δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών* (*E* 461) secuntur in F *τὰς στίχας*, quae in La recent. m. addidit. Haec enim verba sunt reliquiae veteris explicationis *τὰς στίχας τῶν Τρώων*, qua aegre caremus. Porro sub schem. *Ῥόδιον* verba *δοτικῇ πτώσει* (p. 53, 2) proba, sed sequens exemplum ‚*κάλεσον τοῦ ἀνθρώπου*' depravatum esse elucet e rec. B. Quid autem fecit Lascaris? Respiciens sequentia ‚*τοῦ ἀνθρώπου*' mutavit *δοτικῇ πτώσει* in *γενικῇ πτώσει*. Vix igitur opus est alios locos afferre, ubi cur Lascaris a tradita scriptura aberraverit perspici posse putamus, tamen commemoro:

p. 49, 10 *Περιηγητικόν* in *Περιηγηματικόν* convertisse videtur, ut prohoemii verbum *Περιηγηματικόν* repeteret;

p. 36, 16 *εἰς τὴν πατρίδα* in *εἰς πατρίδα*, ut antecedentibus „*σὺν πατρίδι ἔβη*" accommodaret.

Ex his Lascarin illos tres locos ipsum emendasse et codicem F, quanquam paucis locis emendavit, in universum parum accurate descripsisse mea quidem sententia apparet.

Pergo ad Salmasii codicem. Quem e Florentino fluxisse multa sunt argumenta. Primum conspirat cum F iisque ipsis locis, quibus La aberrantem vidimus, fere omnibus. Deinde constat priorem codicis partem e manuscripto quodam Florentino manasse. Nam haec notata sunt: p. 10: „cetera desunt in codice Florentino." p. 32: „hoc quod sequitur caput in ms. Flor. primum obtinebat locum

et ita collocandum est" (cap. I edit. Hercheri). Quanquam haec ad Arrianum spectant neque in nostro Laurentiano, qui Lesbonactem *περὶ σχημάτων* continet, Arriani tactica insunt[1]), ab eadem tamen manu qua hic etiam Lesbonax scriptus est. Unde colligi potest Lesbonactem quoque scribae e Florentino manuscripto innotuisse. Denique Salmasius ipse de lingua hellenist. (1643) p. 148 haec dicit: „Tractatum ipsum Lesbonactis aliquando fortasse in lucem edet eruditissimus et praestantissimus Isaacus Vossius, summo viro dignissimus filius, qui ex Florentina Bibliotheca descriptum nuper ad me eum submisit." Quae verba ad nostrum codicem Paris. 2539, quem Salmasium manibus versavisse novimus, pertinere veri simillimum.

Relinquitur igitur quaestio, quo necessitatis vinculo connexi sint P(arisinus 1270) et F.

1. F septem locis probiorem scripturam praebet:

	P	F
a) p. 36, 7	In Il. Υ 138: εἰ δέ κ' Ἄρης λάχωσι μάχης καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων om καὶ	additum ab eadem m.
b) p. 36, 24	αἰατικήν	αἰτιατικήν
c) p. 38, 17	ἔριγ'	ἔρριγ'
d) p. 44, 8/9	Λακεδαιμονίαν	Λακεδαιμόνιοι
e) p. 45, 1	ἕπεται	ἕπονται
f) p. 51, 25	μὴ ἴδῃς	οὐ μὴ ἴδῃς
g) p. 54, 12	Ἀλέξανδρον Μακεδόνα	Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα

Haec praestantiora non merae coniecturae Florentini codicis auctoris deberi monet locus extremus. Articulum enim ante *Μακεδόνα* non ex scribae arbitrio insertum esse, verum antiquitus hunc locum obtinuisse discimus e scholio T^2 ad *B* 353 ed. Maass VI p. 499[2]) infra (p. 54 n.)

1) Verum in plut. LV cod. 20.

2) Scholium mihi editor indicavit.

exscripto. Etiam eo codicis F auctoritas confirmatur quod in Pindari fr. „διήγετο δὲ σάρκες" (p. 45, 2) particulam δέ exhibet quam P et rec. B omiserunt. Nam invenitur in schol. Philostr. Apoll. Tyan. p. 130, 9 (p. 193 *K.*) ex recensione A hausto quod Arethae, archiepiscopo Caesareensi tribuendum esse puto (v. infra VII). Unde sequitur F non e P derivatum esse.

2. Nonnunquam P meliorem scripturam exhibet quam F:

	P	F
a) p. 35, 3	ἀντίστροφον corr ex ἀντίστροφος	ἀντίστροφος
b) p. 40, 18	„κασιγνήτοιο φόνοιο" ἀντὶ τοῦ	bis scr.
c) p. 42, 19	ἡμεῖς λέγομεν	ὑμεῖς λέγεται
d) p. 43, 1	Χαλκιδεῖς οἱ ἐν Εὐβοίᾳ	om ἐν
e) p. 43, 5	Μυρίνης (Μυρίναν)	Μυραίνης (Μυρίναν)
f) p. 49, 10	Περιηγητικόν	καὶ (superfl.) Περιηγητικόν
g) p. 53, 16	Σικελίας	Σικελεσίας
h) p. 54, 8	ὅ	ἤ

Omnia fere cod. F vitia non ita difficilia sunt emendatu — revera emendavit Lascaris b) e) g) — ut codicis P auctorem ea correxisse cogitari possit. Neque illud καὶ e probis F scripturis primo loco notatum obstat. Nam quod a P haec vox omissa, in F autem ab eadem manu postea addita est, primo conspectu codices sane e communi archetypo, qui voce καὶ carebat, derivati videri possunt. Tamen quaerenti mihi Hausrathius respondit vocabulum καὶ ita additum esse, ut facile lectorem fugiat. Quaestio igitur, num Parisini scriba Florentinum ante oculos habuerit, plane inde pendet, num vitia cod. F eum sustulisse probabile ducas. Equidem huic sententiae faveo. Sed ne incautus existimer, etiam Parisini lectiones textui subieci.

Sequitur, ut de recensionis b mss. exponam. Facillime neque cod. p neque t ex f derivatos esse arguitur. Auctor enim cod. f denuo figurarum ordinem paululum mutavit, cum eo procederet, ut illud schema Atticum

(p. 48, 9) ab rec. B nondum cum reliquis Atticis coniunctum (cf. p. 4) loco moveret ceterisque adiceret, cod. autem p et t figuram illam intactam loco suo tradunt.

Contra f ex neutro horum mss. (p t) manavit, quod nonnunquam archetypum fidelius exprimit:

	f	p t
p 54, 11	ἀντὶ τοῦ ἐλθόντα	ἐλθόντος
p. 50, 5	τὰς δεούσας	τὰς δέμας
p. 12, 27	λέγον	λόγον

neque scriba f coniecturis indulsit. Nam si vero recte observasset e figurae lege „ἐλθὼν" positum esse *ἀντὶ τοῦ ἐλθόντα*, paulo post de Homeri loco Z 510: *καὶ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει* dicere non debebat „*πεποιθώς*" *ἀντὶ τοῦ πεποιθότας* usurpatum esse (*πεποιθότος* t *πεποιθότα* p).

Qualis igitur ratio inter p et t intercedit? Eos arctiore vinculo coniunctos esse monent duo vitia conspicua, quae in conferendo f cum p t postremis locis modo commemoravimus. Sed neutrum ex altero fluxisse probabile. Nonnullis enim locis t praestantiores lectiones praebet, quae scribae ingenio minime debentur; nam hunc socordem atque somnolentum hominem ingens vitiorum numerus clamat et bonae illae scripturae omnes etiam in f occurrunt, unde archetypum eos exhibuisse sequitur.

His locis t et f praestant codici p:

	t et f	p
p. 52, 2	λοιδοροῦμαι	λοιδορεῦμαι
p. 42, 19	τοῖς συντασσομένοις	τοῖς συντασσόμενος
p. 48, 2	τῷ μὲν κυρίῳ	τῶν μὲν κυρίῳ
p. 54, 6	Ἀργολικὸν	Ἀργολογικὸν
p. 53, 18	κλεῖσαι	κλείσω
p. 12, 13	ἐπ' ἐκείνου	ἐπ' ἐκείνους

Peiora insunt in t haec (quae partim in f quoque inveniuntur):

		t	p
1)	p. 33, 1	σολοικοφώνων	σολοικοφανῶν
2)	p. 34, 11	αὐτὸ καὶ	αὐτὸς
3)	p. 34, 13	εἴδωμεν	εἴδομεν

		t	p
4)	p. 34, 14	δανοῖσι	δαναοῖσι
5)	p. 35, 13	τι	τοι
6)	p. 36, 6	πυρὶ φλεγέθων	Πυριφλεγέθων
7)	p. 37, 13	πατρικῆς	γενικῆς
8)	p. 38, 18	τέτῳ	τούτῳ
9)	p. 38, 20	ἐνικαῖς	γενικαῖς
10)	p. 40, 1	Ἑλλήνων	Ἕλληνα
11)	p. 46, 21	μόνων (f)	μόνον
12)	p. 48, 9	δὴ	δὲ
13)	p. 48, 9	τῶ	τὸ
14)	p. 48, 9	προσηγησαμένης	προηγησαμένης
15)	p. 43, 18	συνήνεσαι (f)	συνήνεσαν
16)	p. 54, 18	ἀντὶ τοῦ πεποιθότος (πεποιθότας f)	πεποιθότα
17)	p. 50, 1	τοῦτον (f)	τοῦ τὸν
18)	p. 50, 9	περιεπάτη	περιεπάτησε
19)	p. 12, 30	αὐτὸν	αὐτοὶ
20)	p. 12, 31	ἀποτεινόμεθα	ἀποτεινώμεθα

Quod t et f quattuor locis etiam in vitiis consentiunt, id duplici ratione explicari potest, sive utriusque codicis scribam textum corrupisse, sive archetypum iam corrupta praebuisse, Parisini autem auctorem haec correxisse sumas. Tamen alterum non quadrat in scripturam 16). Nam etiamsi bene scriptum est in p „*πεποιθώς*" *ἀντὶ τοῦ πεποιθότα*, tamen eiusdem figurae verba, quae antecedunt, codice p sic tradita „*ἐλθὼν*" *ἀντὶ τοῦ ἐλθόντος* (pro *ἀντὶ τοῦ ἐλθόντα*) demonstrant illud *πεποιθότα* non lege figurae perspecta orta esse, sed ex archetypo provenisse. Si autem verum esse concesseris, quod de uno hoc loco contendimus, simul etiam explicatum est, cur reliquis locis cod. p praestet. Et per se multo probabilius est codicis auctorem tot probas scripturas ex archetypo hausisse quam ipsum unumquodque vitium correxisse. Tres igitur testes recensionis b audiendi sunt. Quibus expositis lectorem commonefacio illius notae in t margine ad *Τρῶες* adiectae *ἐν ἄλλῳ Ἴωνες*, quam scriba bene ex archetypo transtulit, reliqui male neglexerunt (cf. p. 15).

II.

ΛΕΣΒΩΝΑΚΤΟΣ ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ.

Sigla:

Recensio A: F cod. Laur. plut. LIX 17 s. XV
P „ Paris. 1270 s. XV
V „ Vossianus, quem Valckenaer excussit.
Recensio B: L „ Laur. plut. LX 27 s. XIV
O „ Bodl. s. XV editus a Cramero Anecd. Oxon. IV 270 sqq.
recensio b: f cod. Laur. plut. LV 14 s. XV
p „ Paris. 2758 s. XV
t „ Taurin. B VI 10 s. XV

Cancellis ⟨ ⟩ inclusi quae supplenda duxi,
„ [ ] „ „ delenda.
Signis § § „ „ loco movi.
Quae ab excerptore addita sunt, ea parvis litteris imprimenda curavi.
fict = exemplum fictum.
M apposui ubi coniecturam tentavi.
Numeros paginarum editionis Valckenarii in sinistro margine adieci.
Adnotatione priore apparatum criticum, altera testimonia figurarum exempla, recentiorum scripta etc. addidi.

A

177 ***Λεσβώνακτος περὶ σχημάτων.***

Σχῆμά ἐστι λόγου πλοκὴ τῶν τοῦ λόγου μερῶν κατά τινα διά-
178 λεκτον. εἴδη δὲ σχημάτων εἴκοσι καὶ δύο· Εὐβο[ε]ικόν, Κορίνϑιον, Ἰβύκ⟨ε⟩ιον, Χαλκιδι[α]κόν, Ἀλκμανικόν, Κλαζομένιον, Κολοφώνιον, Σικελικόν, Νησιωτικόν, Τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας Ἑλλήνων, Ἰωνικόν, Ἀττικόν, Θηβαϊκόν, Ἰωνικὸν ⟨καὶ⟩ Δώριον, Δώριον, Ἀττικόν, Ἄλλο Ἀττικόν, Περιηγη[μα]τικόν, Ἄλλο Ἀττικόν, Ἄλλο πολλοῖς εἰρημένον, Ῥοδιακὸν καὶ Ἀσιανόν.

I ***Εὐβο[ε]ικόν***, ὡς τὸ „ἡδὺς παιδίον βαδίζων" (fict?). ***οὐδετέροις γὰρ ὀνόμασι συντάσσουσιν ἀρρενικὸν καὶ ϑηλυκὸν ἐπίϑετον καὶ μετοχάς. ὡς καὶ Ὅμηρος „δῶρόν τοι ⟨καὶ⟩ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι"*** (ο 125).

B

Ἐϑνικαὶ διάλεκτοι Λεσβώνακτος.

I ***Οἱ Εὐβοεῖς τοῖς ϑηλυκοῖς ὀνόμασιν ἀρσενικὰ συντάττουσιν ἐπίϑετα, ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ „κλυτὸς Ἱπποδάμεια"*** (*Β* 742) ***καὶ „ϑερμὸς ἀυτ⟨μ⟩ή"*** (Aristarch. *μ* 369) ***καὶ „ἁλὸς πολιοῖο"*** (*Τ* 229, *ε* 410, *ι* 132) ***καὶ παρ' Ἡσιόδῳ „δαϊζομένοιο πόληος"*** (fr. 224 Rzach.). ***ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς οὐδετέροις ὀνόμασιν ἀρσενικὰ καὶ ϑηλυκὰ ἐπίϑετα καὶ μετοχὰς ἀρσενικάς τε καὶ ϑηλυκάς,***

---

3 ἐστι λόγου: λόγου ἐστὶ Valck || 6 Ὠβοεικόν | Κορίνϑειον P || 7 Χαλκιδιεικόν P | 7/8 Ἀλκαμανικόν P || 9 Νησιατικόν P || 12 alterum Δώριον om P V, unde Valck: Ἰωνικὸν καὶ Δώριον, Δώριον τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Δωριέων || 14 εὑρημένον || 16 Ὠβοεικόν || 19 ἀρσενικόν P

1 Ἄνϑη καὶ διάλεκτοι κατὰ Λεσβωνάκτη O περὶ τῶν σολοικοφανῶν σχημάτων τίνα τίνων διαλέκτων εἰσίν b cf. p. 15 σολοικοφώνων t || 16 Οἱ L O om b || 21 ἀϊτή t || 22 ἁλὸς L O αἰγὸς b || 24 δαϊζομένου: corr Osann ad Ps.-Philemonis v. εὐφυής || 29 post ϑηλυκάς add b ἐπιφέρουσιν

A

II *Κορίνθιον*, ὡς τὸ „ὅπως ἔσται τάδε ἔργα" 179 (*B* 252) καὶ „ἵνα εἴδο|μεν ἄμφω" (*Α* 363). ὁριστικοῖς γὰρ χρῶνται ἀνθ' ὑποτακτικῶν, ὡς τὸ „ὀπ⟨π⟩ότ' ἂν ἠβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης" (α 41).

III *Ἰβύκ⟨ε⟩ιον*, ὡς τὸ

8 εἴδ̈ομεν F εἴδω̊μεν P ‖ 12 ἠβήσεται καί: ἠβήσῃ τε καὶ codd. Hom. plerique ἠβήσῃ καὶ A B ἠβήσειε καὶ L ἠβήσει schol. Harl. α 41

B

οἷον ‚ἡδὺς παιδίον' καὶ ‚κόριον καλλίστη' καὶ ‚γύναιον ἐρχομένη' καὶ ‚μειράκιον λέγων'. καὶ Ὅμηρος „τέκνον φίλε, ⟨τοῦτο δίδωμι⟩" (ο 125).

II ⟨Οἱ⟩ *Κορίνθιοι* τὸ ‚ἵνα' καὶ τὸ ‚ἄν' καὶ τὸ ‚ὅπως' οὐχ ὑποτακτικοῖς συντάσσουσι ῥήμασι⟨ν⟩, ἀλλ' ὁριστικοῖς, ὡς τὸ „ἵνα μήτ' αὐτὸς ὤφθην πονηρὸς μήτε σὺ ἐφάνης εὐδόκιμος". καὶ Ὅμηρος „ἵνα εἴδομεν ἄμφω" (*Α* 363) καὶ „μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχ⟨ησ⟩όμενοι" (*Μ* 216) καὶ „ἵνα εἴδετε πάντες" (Θ 18).

III *Ἰβύκειον* δὲ σχῆμα

1 ἡδὺς L εὐφυὴς b om O | 3/4 post λέγων add b καὶ ‚ἡδὺς παιδίον βαδίζων' cf. p. 16/17 ‖ 5 τοῦτο δίδωμι b om L totum locum om O ‖ 6 Οἱ M: om LOb ‖ 9 ῥήμασι συντάσσουσιν b ‖ 11 αὐτῷ L ἄυτὸς ὀφθείην f p αὐτὸ καὶ ὀφθείην t ‖ 13 εἴδωμεν t ‖ 14 ἴωμεν L f ἴομεν p t | δανοῖσι t ‖ 16 ἴδετε L εἴδετε b | in fine add b ὁριστικοῖς γὰρ χρῶνται ἀντὶ ὑποτακτικῶν cf. p. 16 ‖ 17 Ἰβύκειον L Ἰβύκιον O Ἴβυκες ἐναντία τοῖς Κορινθίοις ποι-

6 σχῆμα Κορίνθιον testantur Et. M. s. v. εἰμι p. 301, 27 Et. Gud. s. v. ἴομεν p. 174, 44 (v. p. 85).

17 Schema occurrit apud Ibycum fr. 7 et 9 Bgk[4]. — Ἰβύκειον σχ. testantur Herodianus περὶ σχημ. (Sp. rh. Gr. III 101) Eust. η 197 (p. 1577, 1) cf. schol. *Α* E 6 X 23. — Formae indicativi in ησι exeuntes Rheginorum propriae dicuntur ab Heraclide Miles. ap. Eust. p. 1576, 53 Et. M. 650, 7. — Egit de fig. Bergk ad fr. 9, Schubert

A

„λαμπρὸν παμφαίνῃσι" (Ε 6) καὶ ‚ὁ λύχνος φαίνῃσι' (fict?). ἀντίστροφόν ἐστι τῷ Κορινθίῳ, ὑποτακτικῷ χρώμενον ἀντὶ ὁριστικοῦ.

IV Χαλκιδι[α]κόν, ὡς τὸ ‚Σωκράτης ἀπολογούμενός ἐστιν' (fict) ἀντὶ τοῦ ἀπολογεῖται. τὰ γὰρ ὁριστικὰ τῶν ῥημάτων εἰς μετοχὰς ἀναλύει μετὰ τοῦ ‚ἐστίν' ἢ ‚εἰμέν'. ὡς καὶ Ὅμηρος „αἰεὶ γὰρ ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμέν" (Ε 873).

V Ἀλκμανικόν, ὡς τὸ

B

τὸ τὰ ἐναντία τῷ Κορινθίῳ ἔχον ἤγουν ὑποτακτικὰ ἀντὶ ὁριστικῶν, οἷον „λαμπρὸν παμφαίνῃσι" (Ε 6) ἀντὶ τοῦ ⟨παμ⟩φαίνει.

IV Οἱ Χαλκιδεῖς τὰ ὁριστικὰ τῶν ῥημάτων εἰς μετοχάς, τὸ δὲ ‚ἐστίν' προστιθέντες ἀναλύουσι⟨ν⟩, οἷον ‚⟨Σω⟩κράτης ἀπολογούμενός ἐστιν' (fict) ἀντὶ τοῦ ἀπολογεῖται. καὶ Ὅμηρος „αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμέν" (Ε 873).

V Ἀλκμανικὸν δὲ ⟨τὸ⟩

---

3 ἀντίστροφος F ἀντίστροφον corr ex ἀντίστροφος pr. m. P || 11/12 ἢ ‚εἰμί': corr M add A? || 13 αἰεὶ γάρ: αἰεί τοι codd. Hom.

οὖσιν ἤγουν ὑποτακτικοῖς ἀντὶ ὁριστικῶν χρώμενοι, ὡς τὸ b | 4 παμφαίνησιν L f p παμφαίνεισιν t || 5 φαίνει L παμφαίνη b || 7/8 εἰς μετοχὴν ἀναλύουσι καὶ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα O εἰς μετοχὴν καὶ ὑπαρκτικὸν ἀναλύουσι ῥῆμα b || 8/9 προστεθέντες L || 10 Κράτης L Σωκράτης b om O || 13 τοι f p τι L t || 14 ἐσμέν L b || 15 Ἀλκαβανικόν L Ἀλκμανικόν O Ἀλκμᾶνες μεταξὺ δύο ἑνικῶν ὀνομ. πληθ. τιθέασι ῥῆμα b

‚Sitzungsber. der Wiener Academie der Wissensch.' 92. B. p. 546 (G. Meyer gramm. gr.² § 453).

15 Schema occurrit apud Alcmanem fr. 9 Bgk⁴. — Ἀλκμανικὸν σχ. testantur schol. *Α* Ε 774 Υ 138 schol. κ 513 Porphyr. Σ 509 (Schrader p. 231, 1), e quo schol. *Α* Σ 515 (Schrader p. 230 ad 21), schol. Pind. Pyth. IV 318, 316 schol. Theocrit. VI, 1 Herodianus περὶ σχημ. (Sp. rh. Gr. III 101) Eust. Ε 774 (p. 606, 38) Σ 515 (1160, 1) Υ 137 (1200, 54) κ 513 (1667, 34), ξ 217 (1762, 34), Ἀλκμανικὸν εἶδος Suid. s. v., σχῆμα Ἀλκμανικόν Asper (fr. ed. Keil p. 114, 7) ad Aen. IX 288 — Wilpert: de schemate Pindarico et Alcmanico, Vratislaviae 1878.

A

‛Πλάτων ἐπορεύθησαν καὶ
180 Ἀρι|στοτέλης’ (fict). γίνεται δυοῖν ὀνομάτοιν μεταξὺ πίπτοντος πληθυντικοῦ ῥήματος· „ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι Κώκυτός τε" (κ 513), „εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων" (Υ 138).

VI Κλαζομένιον, ὡς τὸ ‛πορεύομαι σὺν ἀγῶνι’ ἀντὶ τοῦ εἰς ἀγῶνα, ἀλλάσσον τὴν αἰτιατικὴν εἰς δοτικὴν καὶ τὴν πρόθεσιν εἰς πρόθεσιν, ὡς τὸ „σὺν πατρίδι ἔβη" ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν πατρίδα· οὕτως Ἀντιφῶν (fr. 140 S.).

Ἀντίστροφον δὲ τούτῳ τὸ Ποιητικὸν „Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα" (Α 423). ἐνήλ⟨λ⟩ακται γὰρ ἡ δοτικὴ εἰς αἰτιατικὴν καὶ ἡ ‛ἐν’ πρόθεσις εἰς τὴν ‛μετά’. ἀντὶ τοῦ ‛ἐν τοῖς ἀμύμοσιν Αἰθίοψιν’ εἶπε „μετ' ἀμύμονας".

181 VII | Κολοφώνιον, ὡς τὸ „χαλινὸν τῷ ἵππῳ" ἀντὶ

B

μεταξὺ δυοῖν ἑνικῶν ὀνομάτων πληθυντικὸν ἔχον ῥῆμα, οἷον ‛Πλάτων μὲν ἐπορεύθησαν καὶ Ἀριστοτέλης’ (fict). καὶ Ὅμηρος „ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι Κώκυτός τε" (κ 513) καὶ πάλιν „εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων" (Υ 138).

VI Οἱ Κλαζομενεῖς ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ‛πορεύσομαι εἰς ἀγῶνα’ ‛πορεύσομαι σὺν ἀγῶνι’ φασίν, ὡς Ἀντιφῶν „σὺν πατρίδι βαίη" (fr. 140 S.) ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν πατρίδα πορευθείη.

VII Κολοφών[ε]ιον δὲ τὸ ἔχον τὴν δοτικὴν ἀντὶ γε-

---

8 λάχωσι | καὶ eadem m. add F om P || 14 τὴν δοτικὴν εἰς αἰτιατικήν: corr Valck || 19–28 suspecta cf. p. 61 || 20 εἰς || 24 αἰατικήν P

6 πυρὶ φλεγέθων t || 11 Οἱ L om O b || 12 πορεύσομαι L b πορεύομαι O || 13 πορεύσομαι L b πορεύομαι O || 14 ὡς καὶ b || 29 Κολοφώνειον L Κολοφώιον O Κολοφώνιοι τῇ δοτικῇ ἀντὶ γενικῆς χρῶνται b

A

τοῦ ἵππου, ‚ἡ κεφαλὴ τῷ ἀνθρώπῳ' ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπου. ὡς καὶ Ὅμηρος „νηὶ παρὰ πρύμνῃ" (Η 383) ἀντὶ τοῦ νηός, καὶ „ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ (Α 24).

VIII *Σικελικόν. „δέξαι ἱερείᾳ" ἀντὶ τοῦ παρὰ τῆς ἱερείας. γίνεται δὲ παραλαμβανομένης δοτικῆς πτώσεως ἀντὶ γενικῆς πτώσεως καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς ‚παρά' προθέσεως, ὡς καὶ Ὅμηρος „Θέμιστι δὲ καλλιπαρήῳ δέκτο δέπας" (Ο 88) ἀντὶ τοῦ παρὰ τῆς Θέμιδος, καὶ „δέξατό οἱ σκῆπτρον" (Β 186) ἀντὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ.*

IX *Νησιωτικόν· ‚πλούσιος ἦν χρυσοῦ' ἀντὶ τοῦ*

B

νικῆς, οἷον ‚τὴν κεφαλὴν τῷ ἀνθρώπῳ' ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ Ὅμηρος „νηὶ παρὰ πρύμνῃ" (Η 383) ἀντὶ τοῦ παρὰ τῇ πρύμνῃ τῆς νηός, καὶ „Αἴαντι δὲ δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε" (Ρ 123) καὶ „ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ" (Α 24) ἀντὶ τοῦ Αἴαντος καὶ Ἀτρείδου Ἀγαμέμνονος.

VIII *Σικελικὸν δὲ τὸ ἔχον δοτικὴν ἀντὶ γενικῆς τῆς ‚παρά' προθέσεως ἔξωθεν προσυπακουομένης, οἷον „δέξαι ἱερείᾳ" ἀντὶ τοῦ παρὰ τῆς ἱερείας. καὶ Ὅμηρος „Θέμιστι δὲ καλλιπαρήῳ δέκτο δέπας" (Ο 88) ἀντὶ τοῦ παρὰ τῆς Θέμιδος, καὶ „δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώιον" (Β 186) ἀντὶ τοῦ παρ' αὐτοῦ.*

IX *Νησιωτικὸν δέ ἐστι τὸ ἔχον τὴν γενικὴν*

---

3 deest figurae explicatio ‖ 16 πτώσεως F om P ‖ 19 Θέτιδι: corr Valck ‖ 21 Θέτιδος: corr Valck

7 ὤρινε L ὤρινεν b | καὶ L om b ‖ 10/11 Ἀγαμέμνονος L om b ‖ 12 Σικελικόν LO Σικελοὶ καὶ οὗτοι ὁμοίως δοτικῇ χρῶνται ἀντὶ γενικῆς (πατρικῆς t) τῆς ‚παρά' προθέσεως ἔξωθεν λαμβανομένης b ‖ 14/15 ἔξωθεν om O ‖ 15 προυπακουομένης O ‖ 18 Θέμιστι L Θέμιδι O b | δέξατο LO b ‖ 24 Νησιωτικόν L O Νησιῶται οἱ (εἰς M) τὸ ἀνάπαλιν γενικῇ ἀντὶ δοτικῆς χρῶνται b

A

ἕνεκα χρυσοῦ. γίνεται δὲ οὕτως· τὰ συντασσόμενα τῇ 182 *δοτικῇ ῥήματα οὗ|τοι γενικῇ συντάσσουσιν, ὡς καὶ Ὅμηρος „ἀφνειότεροι χρυσοῖό τ' ἐσθῆτός τε"* (α 165). *Ἀττικοὶ δὲ ἐκφέρουσι τοιαῦτα τὸ ἕνεκα προστιθέντες.*

X *Τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας Ἑλλήνων· ‚ἀρέσκει με' ἀντὶ τοῦ μοί. οὕτως δὲ γίνεται· συντασσομένης δοτικῆς πτώσεως ῥήμασιν οὗτοι ἐπὶ αἰτιατικὴν προφέρουσι· ‚συνήντησέ με' ἀντὶ τοῦ μοί, „καὶ δ' Ἀχιλ[λ]εὺς τοῦτόν γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι"* (*H* 113) *ἀντὶ τοῦ τούτῳ. καὶ Ἀττικοί, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς „ἀρέσκει με" λέγων* (Plut.

B

πτῶσιν ἀντὶ δοτικῆς, οἷον ‚πλούσιος ἦν χρυσοῦ'. καὶ Ὅμηρος „ἀφνειότεροι χρυσοῖό τ' ἐσθῆτός τε" (α 165) *ἀντὶ τοῦ ‚πλούσιος χρυσῷ' καὶ ‚⟨χρυσῷ καὶ⟩ ἐσθῆτι'.*

X *Τῶν δὲ τῆς Ἀσιάδος Ἑλλήνων ἐστὶ τὸ τὰ ῥήματα τὰ συντασσόμενα δοτικαῖς πτώσεσιν αἰτιατικαῖς συντάττειν. φασὶ γὰρ ‚συνήντησέ με' ἀντὶ τοῦ ἐμοί. καὶ Ὅμηρος „καὶ δ' Ἀχιλ[λ]εὺς τοῦτόν γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι"* (*H* 113) *ἀντὶ τοῦ τούτῳ. τῶν αὐτῶν δέ ἐστι καὶ τὸ τὰ συντασσόμενα ῥήματα γενικαῖς πτώσεσιν αἰτιατικαῖς πάλιν συνάπτειν,*

I 1 ἕνεκα χρυσοῦ: ⟨χρυσῷ ἢ⟩ ἕνεκα χρυσοῦ Maass χρυσῷ M || 3 οὗτοι Maass: αὐτοὶ || 5 ἀφνειέτερος || 13 οὗτοι Maass: αὐτοὶ || 16/17 τούτῳ γε codd. Hom., γρ. καὶ τοῦτόν γε schol. A || 17 ἔριγ' P

3 ἀφνειότερος L b om O || 4 τε ἐσθῆτος L f p τ' ἐσθῆτος t || 5 πλούσιοι L πλούσιος b om O || 9 Τῶν ἀπὸ Ἀσιατίδος Ἑλλήνων O Οἱ ἐπὶ τῆς Ἀσιάδος Ἕλληνες τὰ ῥήματα ἅπερ συνάπτονται (συντάττονται f) δοτικαῖς πτώσεσιν (πτώσεσι f t) αἰτιατικαῖς συντάττουσι (συντάσσουσι t) b || 16 κυδιανείνῃ L κυδιανείρῃ b || 18 τούτῳ L f p τέτῳ t || 19 συντασσόμενα LO συντάττόμενα b || 20 γενικαῖς LO f p ἐνικαῖς t || 21 συνάπτειν L συντάττειν O b

A

353). ἀλλὰ καὶ τὰ ῥήματα, ἃ γενικῇ πτώσει συντάσσεται, ἐκφέρουσιν ἐπὶ αἰτιατικήν· ‚αὐτός με ἤρετο' καὶ ‚ἀφαιρεῖταί με' ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ. καὶ Ὅμηρος „ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες" (Α 299).

XI Ἰ ω ν ι κ ό ν· „συνέβη τρωθῆναι τὸν Ἀλέξανδρον ἵππον" ἀντὶ τοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου· συντασσομένων γὰρ τῶν πρός τι πως ἐχόντων ὀνομάτων παρ' ἡμῖν ἐπὶ γενικῆς πτώσεως, ἐκεῖνοι ἐπὶ αἰτιατικῆς ἐκφέρουσιν, ὡς τὸ „γυναῖκά τε θήσατο μα-
183 ζόν" (Ω 58) | ἀντὶ τοῦ γυ-

B

ὡς τὸ ‚ἀφαιρεῖταί με τὴν γυναῖκα' ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ. καὶ Ὅμηρος „⟨μήτε σὺ τόνδ'⟩ — ἀποαίρεο κούρην" (Α 275) καὶ πάλιν „ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες" (Α 299) ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ ἀφέλεσθε.

XI Τ ρ ω ϊ κ ό ν ἐστι τὸ τῇ αἰτιατικῇ χρᾶσθαι ἀντὶ γενικῆς· φασὶ γὰρ „τὸν ἵππον τὸν Ἀλέξανδρον" ἀντὶ τοῦ τὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου. καὶ Ὅμηρος „γυναῖκά τε θήσατο μαζόν" (Ω 58) ἀντὶ τοῦ γυναικός, καὶ „Τρῶας δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών (Ε 461) ἀντὶ τοῦ

---

9 Asianorum cuiusdam, fortasse Hegesiae exemplum esse putat Wilamowitz Herakles II 84,1 || 16 αἰτιατικήν: corr M | ἐκφέρουσι P

3 μήτε σὺ τόνδ' ἀποαίρεο M: ἐπεὶ μ (ει μ ex correctura) ἀποείρηο L ἐπεί μ' ἀποείρετο b || 6 γε L t σε f incert p || 7/8 ἀφείλετο L b: corr M || 9 ἡρωϊκόν L Τρωϊκόν O Τρῶες αἰτιατικῇ χρῶνται ἀντὶ γενικῆς, οἷον b ἐν ἄλλω ἴωνες marg t cf. p. 15 || 10 χρᾶσθαι L χρῆσθαι O || 13 τοῦ τὸν b (post ἀντὶ rasura, in qua lineola ducta est t) τοῦ om L || 14/15 τεθήκατο L τιθήσατο f t τηθήσατο p om O || 17 δ' ἐς στίχας L b om O | οὖλος ὄνειρος L οὖλος Ἄρης b causa erroris in L commissi repetenda est ex Homeri B 6 „οὖλον ὄνειρον" et 8 „οὖλε ὄνειρε" | ὤτρυνε L ὤρινε b || 18 τοῦ b „deest in L, quaedam oblitterata sunt."

A

ναικὸς μαζὸν ἐθήλασεν. ὅθεν τινὲς λέγουσι τὸ γυναῖκα εἰρῆσθαι ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ, τοῦ γυναικεῖον, ὡς Ἀττικοὶ „Ἕλληνα στρατόν" ἀντὶ τοῦ Ἑλληνικόν. ἦν δὲ αὐτῷ εἰπεῖν ταῖς τοιαύταις συντάξεσιν, εἰ μὴ ἐκείνως διελέγοντο οἱ Ἕλληνες τὰ πρός τί ⟨πως⟩ ἔχοντα συντάσσοντες αἰτιατικαῖς πτώσεσιν· „Τρῶας ⟨δὲ⟩ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών" (Ε 461) ⟨ἀντὶ τοῦ⟩ τὰς στίχας ⟨τῶν Τρώων⟩. τινὲς δὲ τὰς „Τρωάς", ὀξυτόνως καὶ θηλυκῶς, ἀλλ' ἐλέγχει αὐτοὺς ἡ γραφὴ χωρὶς οὖσα τοῦ ι. ἔτι „κασιγνήτοιο φόνοιο" (Ι 567) ἀντὶ τοῦ κασιγνήτου· τὸ γὰρ προσηγορικὸν ἔλαβεν ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ.

XII *Ἀττικόν, σύνηθες Ξενοφῶντι καὶ Πλάτωνι·*

B

τῶν Τρώων. καὶ „Ἕλληνα στρατόν" ἀντὶ τοῦ τῶν Ἑλλήνων. καὶ „ἀδελφεὸν αἷμα" ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ. ταῦτα δέ τινες ἀντὶ κτητικῶν ⟨εἰρῆσθαί⟩ φασιν, οἷον ‚γυναικεῖον μαζόν' καὶ ‚Τρωϊκὰς στίχας' καὶ ‚Ἑλληνικὸν στρατόν' καὶ ‚ἀδελφικὸν αἷμα'.

XII *Ἀττικόν ἐστι τὸ ἀντὶ γενικῆ⟨ς⟩ τῇ εὐθείᾳ*

---

4 τοῦ M : τὸ || 6 ἦν—πτώσεσιν 11 suspecta cf. p. 62 || 8 post διελέγοντο dimidium lineae litteris vacuum P || 11 Τρῳάς editiones ante Aristarchum, Τρῶας vulgata et Ptolemaeus Ascalonites, utra lectio praeferenda sit, in dubio relinquit Nicanor cf. schol. *T* E 461, Τρῳάς et Τρώων codd. Homeri, Τρῶας restituendum est: Wilam. l. l. || 18—21 ab auctore libelli aliena sunt || 18 ἐπὶ F P: corr M | „κασιγνήτοιο φόνοιο" ἀντὶ τοῦ bis scr. F

1 Ἕλληνα L f p Ἑλλήνων t || 2 τοῦ L f p om t || 22 Ἀττικοὶ τῇ εὐθείᾳ ἀντὶ γενικῆς χρῶνται b

1—6 cf. schol. *A* Ω 58 Eust. p. 1339, 6 v. p. 99.
22 Figura occurrit apud Xenophontem: Cyrop. V 4, 34 VI 3, 12

A

„στρατευόμενοι Θηβαῖοι ἐπὶ Ἀττικήν . . .". „Ἀλκιβιάδης ἐξελθὼν τῶν πυλῶν"· τὸ γὰρ κατ' ἐπιφορὰν δεῖ συνδεῖν „Λακεδαιμόνιοι ἡττήθησαν". γίνεται δὲ οὕτως, τῇ ἐπιφορικῇ [ἐκ]φράσει προσυνταττομένης ὀρθῆς πτώσεως ἀντὶ γενικῆς ἢ δοτικῆς· ἡ μὲν γάρ ἐστι προ[σ]ηγορική, ἡ δὲ ἐπιφορική, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων ὁ λόγος αὐτοτελὴς

2 lacuna statuenda ‖ 4 συνδεῖν M: εἰπεῖν ‖ 10 προηγορική Schaefer v. p. 1

B

χρᾶσθαι, οἷον „δύο σκόπελοι, ὃ μὲν οὐρανὸν ἱκάνει" (μ 73) ἀντὶ τοῦ τῶν δύο σκοπέλων, καὶ [τὸν] „Νεστορίδα δ', ὃ μὲν οὔτα(σ' Ἀ)τύμνιον" (Π 317) ἀντὶ τοῦ τῶν Νεστοριδῶν, καὶ πάλιν „ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπείους γλαφυροῖο πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην" (ι 462) ἀντὶ τοῦ ἐλθόντων δὲ ἡμῶν. τῶν δ' αὐτῶν ἐστι καὶ τὸ ἀντὶ πλα-

1 χρᾶσθαι L χρῆσθαι O ‖ 2 εἰς οὐρανὸν O b ‖ 3 τῶν om O b ‖ 4 τὸν om b totum exemplum O | Νεστορίδα L b mss. Polybii περὶ βαρβαρισμοῦ καὶ σολοικισμοῦ ed. Nauck post lexicon Vindobon. p. 287, 15, sed Νεστορίδαι Polybii „codex Matrit. praebere dicitur". | δ' ὁ L p t δ' ὧ f ‖ 5 οὔτα' 'τύμνιον L οὔτασ' Ἀτύμνιον b ‖ 8 σπεῖοσ (σ linea perducta) γλαφυροῖο L σπεῖο γλαφυροῖο b σπείους τε καὶ αὐλῆς codd. Hom., Herodian. π. σχημ. (Sp. rh. Gr. III 87, 1). Recordatio locorum ε 68, 266, ubi σπείους γλαφυροῖο in fine versus positum est, aut Lesbonactem aut B in errorem induxit ‖ 10 ἐλυόμην L b | τὸ L τοῦ b ‖ 12 τὸ L τῷ f t τοῦ p

IV 5, 37 (cf. Sauppe: lexilogus Xenophonteus s. v. nominativus) IV 2, 3 VII 5, 37; apud Platonem: Phaed. p. 69 b Tim. 65 c d, 69 b Leg. VIII 844 c IX 866 b De republ. V 455 d VII 521 a. — E Lesbonactis libello haustum est schol. Plat. Theaet. 173 D. v. p. 106

A

γίνεται· καὶ ὥσπερ ἐλλείπων ⟨τῆς ἑτέρας κεχωρισμένης⟩ πάλιν αὐτοτελὴς ⟨τῆς⟩ ἑτέρας συνδεθείσης. ὡς καὶ Ὅμηρος „οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὃ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει"
184 (μ 73) | ἀντὶ τοῦ τῶν δύο σκοπέλων, „Νεστορίδαι, ὃ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον" (Π 317), „ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς" (Γ 211).

XIII *Ἴωνες* δὲ καὶ πολλῶν φράσιν οὐ σῴζοντες πάλιν †, ὡς γὰρ ἡμεῖς λέγομεν ‚ἐξερχόμενός μοι ἔδωκεν' οὗτοί φασιν ‚ἐξερχομένου [δ] ἔδωκέ μοι' (fict).

XIV *Χαλκιδεῖς* δὲ οἱ

B

γίων συντάξεων ὀρθαῖς χρᾶσθαι, οἷον „Ἀλκιβιάδης ὀφθεὶς ἀνέστρεψαν Λακεδαιμόνιοι" ἀντὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου ὀφθέντος.

Reliquas Atticas figuras praeter XXI hic addit B (cf. p. 4), deinde pergit ita σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ σολοικίζειν ἀττικίζειν ἐστί.

XIV *Χαλκιδεῖς* δὲ οἱ ἐν *Εὐβοίᾳ* τοῖς ῥήμασι τοῖς συντασσομένοις δοτικαῖς πτώσεσιν αἰτιατικὰς πρότερον ἐπιφέρουσι πτώσεις, εἶθ' οὕτως δοτικάς, ὡς Διονύσιος ὁ Χαλκιδεὺς περὶ Μυρίνης

4 συνδεούσης: corr M || 19 locus perturbatus, deest explicatio | ὑμεῖς λέγεται F ἡμεῖς λέγομεν P || 20 ἐξερχόμενος M ex B: ἐξερχομένῳ | ἔδωκαν || 21 οὗτοι Maass: αὐτοί | ἐξερχομένου M ex B: ἐξερχόμενος || 21/22 δέδωκε F P

1 συντάξεων L b συντάξεως O | χρᾶσθαι L χρῆσθαι O b || 2 Ἀλκυβιάδης L Ἀλκιβιάδης O b || 3 ἀνέστρεψεν L ἀνέστεψαν O ἀνέστρεψαν b || 4 Ἀλκυβιάδου L Ἀλκιβιάδου b om O || 17 δὲ om O b || 19 συντασσομένοις L O f t συντασσόμενος p || 21 πτώσεις ἐπιφέρουσιν b ἐπιφέροντες (omisso πτώσεις) O || 21/22 εἶθ' οὕτως L b om O || 22 τὰς δοτικὰς O τὰς om L b || 23 Μυρίνης L Μυρρίνης b om O

A

ἐν Εὐβοίᾳ ποιοῦσιν αἰτιατικαῖς πτώσεσιν ἐπιφορὰς ποιοῦντες καὶ ζευγνύντες ὡς Διονύσιος ὁ Χαλκιδεύς· οὗτος γὰρ ἔφη περὶ Μυρίνης τῆς Ἀμαζόνος „τὴν Μύριναν ἐξελθοῦσαν καὶ περιβλεψαμένην ἔδοξεν αὐτῇ τὰς ἄλλας Ἀμαζόνας ἀνακαλέσασθαι" (fr. 2 F. H. G. IV p. 393 Mueller).

B

τῆς Ἀμαζονίδος „τὴν Μύριναν περιβλεψαμένην ἔδοξεν αὐτῇ καὶ τὰς ἄλλας Ἀμαζόνας μετακαλέσασθαι" (fr. 2) καὶ πάλιν „πορευομένην εἰς Κόρινθον ἔδοξεν αὐτῇ" (novum fr.) καὶ τὰ τοιαῦτα.

XIII *Ἰώνων* πολλοῖς ἐστι τὸ πλαγιάζειν [ἐπὶ] τὰς εὐθείας· ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ‚ἐξερχόμενος ἔδωκέ μοι' φασὶν ‚ἐξερχομένου ἔδωκέ μοι'.

XV § *Κυμαῖόν* ἐστι σχῆμα τὸ τοῖς ἑνικοῖς ὀνόμασι[ν] ⟨πληθυντικὰς⟩ ἐπάγειν ἐπιφοράς. φασὶ γὰρ ‚ἡ πύλη ἐκλείσθησαν' (fict) ‚ἡ βουλὴ συνῄνεσαν'. καὶ Ὅμηρος „ὣς φάσαν ἡ πληθύς" (*B* 278). συστηματικὰ γὰρ

---

1 ἐν P om F ‖ 3 interpunctionem ante ὡς delevit M ‖ 5 Μυραίνης F Μυρίνης P ‖ 6 Μυρίναν F P ‖ 8 αὐτήν: corr M

1 Μυρίνην L O Μυρρίνην b ‖ 2 περιβλεψάμενος L O b ‖ 5 πορευόμενος L εἰσπορευόμενος b om O ‖ 8 πολλοῖς L O: πολλῶν? ‖ 9/10 ἐπὶ τὰς εὐθείας L ἐπὶ ταῖς εὐθείαις O Πολλοὶ τῶν Ἰώνων πλαγιάζουσι τὰς εὐθείας b ‖ 13 § — § (p. 45, 15) cf. p. 48, 21 Κυμαῖον L Κυμαίων τὸ τοῖς O Κυμαῖοι τοῖς ἑνικοῖς ὀνόμασι πληθυντικὰ ἐπάγουσι ῥήματα b ‖ 15 πληθυντικὰς O om L ‖ 17 post ἐκλείσθησαν add b ὁ ἀγρὸς ἐσκάφησαν (fict) ‖ 18 συνήνεσαν L p συνηνέσαι f t om O ‖ 19 φάσαν L videtur p ἔφασαν O φῆσαν f t | πληθίς f

A

XVI Θηβαϊκόν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο σχῆμα ἀπὸ Βοιωτίας, ὃ δὴ καὶ Πινδαρικὸν λέγεται, ὅτι πολλάκις αὐτῷ κέχρηται· γίνεται δὲ οὕτως· † ʽΛακεδαιμόνιοι πολεμεῖ Ἀθηναίοις', „μελιρρόθων δ' ἕπεται πλόκαμοι" (Pind. fr. 286 Boe.

B

ὄντα ταῦτα πρὸς τὸ νοούμενον ἔχει τὴν ἀναφοράν.

XVI Τὸ δὲ Θηβαϊκὸν ἐναντίον ἐστὶ τούτῳ τῷ σχήματι. τοῖς γὰρ πληθυντικοῖς ἀρσενικοῖς καὶ θηλυκοῖς ὀνόμασιν ἐπιφέρουσι ῥήματα ἑνικά. φασὶ γὰρ „Λακεδαιμόνιοι πολεμεῖ Ἀθηναίοις". καὶ Πίνδαρος „ἕπεται πλόκαμοι" (fr. 286 Boe. 246 Bgk[4]) ἀντὶ τοῦ

3 Lacunam post Θηβαϊκόν indicavit Valck ‖ 7/8 post γίνεται δὲ οὕτως explicationem excidisse demonstrant reliquae figurae ‖ 8/9 fict Boeckh ad Pindari fr. 265, Λακεδαιμόνιοι F Λακεδαιμονίαν P ‖ 10 alterum et tertium exemplum Pindari esse, id quod critici coniecerant, confirmat B

3 Θηβαϊκὸν τὸ ἐναντίως ἔχων τούτῳ O Θηβαῖοι τὸ ἀνάπαλιν τούτοις ποιοῦσι b de nominis Θηβαϊκόν origine cf. p. 2 ‖ 6 ἀρσενικοῖς καὶ θηλυκοῖς ὀνόμασιν L O ὀνόμασιν ἀρσενικοῖς τε καὶ θηλ. b ‖ 9 πολεμεῖν L πολεμεῖ b om O

3 Schema Pindaricum occurrit apud P. Ol. X 6 Pyth. X 110 Isth. IV 73 (Ol. II 87 Pyth. IV 246 Mommsen Pyth. IX 56 Hermann) fr. 256 Boe. 239 Bgk.[4] fr. 225 Boe. 78 Bgk.[4] fr. 45 Boe. 75 Bgk.[4] v. 16, 19, 20. — Scholia poetam his locis figuram usurpasse docent Ol. X 5 Pyth. II 85 IV 100, 438 X 110 Isth. I 58 IV 9. — Πινδαρικὸν σχ. testantur Herodian. περὶ σχημ. (Sp. rh. Gr. III 100) schol. Isth. IV 73 schol. P 387 (e cod. Athoo sumptum) Eust. Δ 438 (p. 494, 23) P 384 (p. 1110, 50). — Figuram Βοιωτιακῶς proferri docent grammatici ante Heraclidem Miles.: Eust. υ 106 (p. 1885, 58), Βοιωτίως Heraclid.: Eust. ι 19 (p. 1613, 25); locus Hesiodeus (Theog. 321) Βοιωτῶν λέγεται γλώσσης εἶναι οἳ ἑνικὰ ῥήματα πληθυντικοῖς ὀνόμασι συνέταττον Heraclid.: Eust. υ 287 (p. 1892, 49); Βοιώτιον ἔθος cum Pindarico schemate congruens commemorat Apollonius Dyscol. de constr. III 10 (p. 223, 20). — Schema Pindaricum vocat Αἰολικὸν σχῆμα καὶ Δωρικόν Eust. τ 337 (p. 1867, 22), Δώριον σχῆμα schol. ad Philostr. p. 155, 5 (p. 196 K.), figuram Δωρικῶς et Δωρικώτερον proferri Eust. α 415 (p. 1427, 9), Ψ 381 (p. 1306, 49). — E Lesbonacte haustum est schol. ad Philostr. p. 130, 9 (p. 193 K.). — O. Wilpert: de schemate Pindarico et Alcmanico, Vratislaviae 1878.

A

246 **Bgk**[4]) ἀντὶ τοῦ ἕπονται, καὶ „διήγετο δὲ σάρκες" (Pind. fr. 286 Boe. cf. Bergk[4] ad fr. 246) ἀντὶ τοῦ διήγοντο. Ὅμηρος „καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ
185 σπάρτα λέλυνται" (*B* 135) | ἀντὶ τοῦ σεσήπασιν.

B

ἕπονται, καὶ „διήγετο σάρκες" ἀντὶ τοῦ διήγοντο, ὡς καὶ τὸ „τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί" (Hes. Theog. 321). τούτου δὲ τοῦ σχήματός ἐστι ⟨καὶ⟩ τὸ τοῖς οὐδετέροις πληθυντικοῖς ὀνόμασιν ἑνικὰ ῥήματα ἐπάγειν, ὃ καὶ λέγεται ἑτεράριθμον, οἷον ‚τὰ πρόβατα βόσκεται'. καὶ Ὅμηρος „ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε" (*K* 252), „καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν" (*B* 135). ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα συνήθη γεγόνασιν, τὰ δὲ προειρημένα καινόφωνα δοκοῦσιν. §

XVII Ἰώνων τῶν ἐπὶ Καρίας τὸ τὰ χαρᾶς καὶ λύπης δηλωτικὰ ῥήματα γενικῇ συνάπτειν ἀντὶ δοτική⟨ς⟩. φασὶ γὰρ ‚χαίρω τοῦ ἀνδρός' ἀντὶ τοῦ ἀνδρί. καὶ Ὅμηρος „ἀχνύμενός περ ἑταίρου" (*Θ* 125 317 *P* 459) ἀντὶ τοῦ ἑταίρῳ.

---

1 ἕπονται F ἕπεται P ‖ 2 διήγεται F P διοίγετο schol. ad Philostr. p. 130, 9 et p. 155, 5 διάγετο coni Boeckh διοίχετο Bergk | δὲ F om P: δὲ scholia Philostratea ‖ 6 σέσηπε Hom.: σεσήπται

5 ἐστί L O om b ‖ 6 οὐδέτερον L οὐδετέροις O b ‖ 8 ὃ—ἑτεράριθμον add B cf. p. 6 ‖ 10 ἄστρα L f ἄγρα t incert p om O ‖ 12 νηῶν L O b ‖ 14 γεγόνασιν L f γεγόνασι p t om O ‖ 14/15 τὰ δὲ προειρημένα καινόφωνα δοκοῦντα οὐχ ἦλθον εἰς χρῆσιν b om O ‖ 16/17 Ἰώνων τῶν ἐπὶ Καρίας L O Ἴωνες οἱ ἐπὶ Καρίας τὰ χαρᾶς .... συντάσσουσιν ἀντὶ b ‖ 19 δοτικῇ L δοτικῆς Ob ‖ 23/24 ἀντὶ τοῦ ἑταίρῳ om b

A

XVIII Ἰωνικὸν δὲ καὶ Δώριον ὁμοῦ, εἰλημμένον ἀπὸ τῶν κατὰ Σικελίαν Δωριέων. γίνεται δὲ παραλαμβανομένου ἀπαρεμφάτου ῥήματος ἀντὶ προστακτικοῦ ἐν ταῖς τοιαύταις συντάξεσιν· ὅταν λέγῃ τις ‚δός μοι τὸ βιβλίον' (fict), αὐτὸ ‚δοῦναι' φάσκει. καὶ Ὅμηρος „ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο πάντα μάλ' — ἀγορευέμεν" (Β 9) ἀντὶ τοῦ ἀγόρευε, καὶ „πειρᾶν δ' ὥς

B

καὶ ⟨τὸ⟩ τῷ κυρίῳ καὶ τῷ προσηγορικῷ ὀνόματι ἄρθρα ⟨προσ⟩τιθέναι. φασὶ γὰρ ‚τὸν Πλάτωνα τὸν φιλόσοφον' (fict).

καὶ τὸ τὴν ‚ἔχων' μετοχὴν περιττεύουσαν τιθέναι ἐπὶ τοῖς ῥήμασι. φασὶ γὰρ ‚σπεύδεις ἔχων' καὶ ‚βαδίζεις ἔχων' ἀντὶ τοῦ σπεύδεις μόνον καὶ βαδίζεις.

XVIII Ἰωνικὸν καὶ Δώριόν ἐστι τὸ ἀντὶ προστακτικῶν ἀπαρέμφατα λέγειν. φασὶ γὰρ ‚δοῦναι τὸ βιβλίον' ἀντὶ τοῦ δός. καὶ Ὅμηρος „πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν" (Β 10) ἀντὶ τοῦ ἀγόρευε, καὶ „πειρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες" (Δ 66) ἀντὶ τοῦ πειρῶ. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τῶν ἑνικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πληθυντικῶν, ‚γράφειν' λέγοντες ἀντὶ ⟨τοῦ⟩ γράφετε· καὶ Ὅμηρος „ὑμεῖς δ' ἄλλο-

---

13 post ὁμοῦ interpunxit M | εἰλημμένων: corr Valck || 21/22 ἐλθὼν ἐς F ἐλθὼν δ' ἐς P Hom. codd. C Vind. Stuttg.

1 τὸ O om L b || 3 τιθέναι L O προστιθέασι b || 6 καὶ L om O προστιθέασι δὲ καὶ τὴν b || 7 περιττεύουσαν L περιτεύουσαν O om b | ἐπὶ M: ἀντὶ L ἐν b om O || 12 Ἰωνικὸν καὶ Δώριον L O Ἰώνων δὲ ἅμα καὶ Δωριέων ἐστὶ b || 14/15 λέγειν L ἔχειν O ἀπαρεμφάτοις χρῆσθαι b || 19/20 δωσκεν L δῶκεν b om O || 21 μόνων L f t μόνον p enuntiatum om O || 24 τοῦ b om L || 25 ἡμεῖς L b ὑμεῖς O

A

κεν Τρῶες (*Δ* 66) ἀντὶ τοῦ πειρῶ. χρῶνται δὲ τῷ ἀπαρεμφάτῳ ἐπὶ ἑνικοῦ προστακτικοῦ καὶ πληθυντικοῦ ὁμοίως ‚γράφειν' λέγοντες ἀντὶ τοῦ ‚γράφετε'. καὶ Ὅμηρος „ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν" (*Β* 75) ἀντὶ τοῦ ἐρητύετε.

XIX Δώριον, μάλιστα τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Δωριέων. γίνεται δὲ οὕτως· παραλαμβανομένης δοτικῆς
186 πτώσεως ἀντὶ αἰ|τιατικῆς παρεπομένης τῆς ‚διά' προθέσεως, οἷον εἴ τις φαίη ‚τῷ στρατηγῷ οἱ πολέμιοι ἀπώλοντο' ἀντὶ τοῦ διὰ τὸν στρατηγόν, καὶ ‚τούτῳ ἐσφάγη' ἀντὶ τοῦ διὰ τοῦτο. Ὅμηρος „σοὶ [δὲ] πάντες μαχόμεσθα" (*Ε* 875) ἀντὶ τοῦ διὰ σέ.

B

θεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν" (*Β* 75) ἀντὶ τοῦ κωλύετε. ἐξαιρέτως δὲ τούτῳ τῷ σχήματι Ἡσίοδος κέχρηται.

XIX Τῶν δὲ ἐν Πελοποννήσῳ Δωριέων ἐστὶ τὸ τῇ δοτικῇ χρῆσθαι ἀντὶ αἰτιατικῆς παρειλημμένης ἔξωθεν καὶ τῆς ‚διά' προθέσεως. φασὶ γὰρ ‚τῇ δικαιοσύνῃ νενικήκαμεν' ἀντὶ τοῦ διὰ τὴν δικαιοσύνην. καὶ Ὅμηρος „σοὶ πάντες μαχόμε⟨σ⟩θα" (*Ε* 875) ἀντὶ τοῦ διὰ σέ.

XX Δωριέων τῶν ἐπὶ Ἰταλίας ἐστὶ τὸ κειμένων

A: 2 πειρῶ: πείραζε Valck „ex grammatico de soloec. qui hanc structuram soloecismum vocat περὶ τὰς ἐγκλίσεις" (p. 200 ed. Valck) ‖ 3 ἑνικοῦ προστακτικῷ καὶ πληθυντικῷ: ἑνικοῦ προστακτικοῦ καὶ πληθυντικοῦ J. Lascaris ἑνικῷ Valck ‖ 7 ἄλοθεν F ἄλλωθεν P ‖ 11 Πελοπονήσῳ P ‖ 21 μαχεσόμεθα

B: 2 κωλύετε L b ἐρητέ O ‖ 3 τούτῳ L τοιούτῳ b om O ‖ 10/11 Τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Δωριέων O Οἱ ἐν Πελοποννήσῳ (Πελοπονήσῳ p t) Δωριεῖς . . . χρῶνται b ‖ 13 παρειλημένης O b ‖ 14 καὶ L b om O ‖ 17 διὰ τὴν (ν ex σ corr) δικαιοσύνην (ν ex σ corr) L διὰ τῆς δικαιοσύνης b om O ‖ 19 μαχόμεθα L f μαχόμεσθα p t ‖ 23/24 Δωριέων τῶν ἐπ' Ἰταλίας τὸ κειμένων ὀνομάτων O Οἱ ἐπὶ Ἰταλίας Δωριεῖς κειμένων δύο ὀνομάτων b

A

XXI *Ἀττικὸν γίνεται οὕτως· συντασσομένης γενικῆς πτώσεως ἀντὶ δοτικῆς κατ' ἐπιφοράν, οἷον εἴ τις φαίη ‚οὐκ ἂν ἡμῖν συνέβη εὐσεβῶν ὄντων τοῦτο παθεῖν' καὶ ‚ἡμῖν εἴρηται πράγματα μὴ πλευσάντων'. καὶ Ὅμηρος „ἡμῖν — κατεκλάσθη φίλον ἦτορ δεισάντων φθόγγον τε βαρὺν αὐτόν τε πέλωρον"* (ι 256).

B

ὀνομάτων κυρίου τε καὶ προσηγορικοῦ τῷ μὲν κυρίῳ προστιθέναι τὸ ἄρθρον, τὸ δὲ προσηγορικὸν ἄναρθρον ἐκφέρειν. φασὶ γὰρ ‚τὸν Πλάτωνα φιλόσοφον' (fict). *καὶ Ὅμηρος „οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα"* (*Α* 11).

XXI *Τὸ δὲ τῇ δοτικῇ πτώσει γενικὰς ἐπιφέρειν τῶν Ἀττικῶν ἐστι⟨ν⟩. φασὶ γὰρ ‚οὐκ ἂν ἡμῖν συνέβη τοῦτο παθεῖν εὐσεβῶν ὄντων'. καὶ Ὅμηρος „ἡμῖν δὲ — κατεκλάσθη φίλον ἦτορ δεισάντων φθόγγον τε βαρύν"* (ι 256) *ἀντὶ τοῦ φοβηθεῖσι.*

Secuntur *Κυμαῖον* (nobis XV) *Θηβαϊκόν* (XVI) *Ἀργολικόν* (XXXI).

---

9 Ἀττικὸν δὲ P

2 τῶν μὲν p | προστιθέναι L O προστιθέαι b ‖ 4/5 ἐκφέρειν L ἐκφέρουσι b τὸ δὲ — ἐκφέρειν om O ‖ 8 ἠτίμησεν L ἠτίμησ' b ἠτίμασεν plerique codd. Hom. ἠτίμασ', ἠτίμησ', ἠτίμησεν pauci | ἀρυτῆρα f ‖ 9/10 γενικῇ πτώσει L Ἀττικὸν τὸ τῇ δοτικῇ πτώσει O καὶ τοῦτο δὲ (δὴ t) τῶν Ἀττικῶν ἐστι τὸ (τῷ t) δοτικῆς πτώσεως προηγησαμένης (προσηγησαμένης t) εἰς γενικὴν ἀποδιδόναι b, figuram hoc loco om, reliquis Atticis (cf. p. 42) adiec inter Α 299 et Δωριεῖς (cf. p. 14/15) f ‖ 12 οὐχ ἀνὸν f

A

XXII *Ἄλλο Ἀττικόν.* ⟨συντάσσεται⟩ τῷ ‚ἵνα' μορίῳ εὐκτικὸν ῥῆμα ἀντὶ ὑποτακτικοῦ, οἷον ‚ἵνα θύσαιτε'. ὁ Πλάτων τούτῳ κέχρηται. καὶ Ὅμηρος „ἵνα μήποθεν ἄλλοθεν αὔοι" (ε 490) καὶ „ἵν' ἀθανάτοισι φαείνοι" (γ 2).

XXIII *Περιηγητικόν,* ᾧ πυκνοτέρως χρῶνται οἱ περιηγηταί. γίνεται δὲ οὕτως, προταττομένης αἰτιατικῆς πτώσεως, κατ' ἐπιφορὰν ὅταν ἐν μεταβάσει ⟨τοῦ⟩ λόγου ἐπενέγκωμεν ὀρθὴν πτῶσιν, οἷον „παρεπλέομεν δύο πόλεις αἳ καλοῦνται Σηστὸς καὶ Ἄβυδος". καὶ Ὅμηρος „ἄνδρ' ὀρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,

B

XXII § (sub *Ἀττικόν* ἐστι) καὶ τὸ συντάσσειν τοῖς ὑποτακτικοῖς μορίοις εὐκτικὰ ῥήματα. φασὶ γὰρ ‚ἵνα θύσαιεν' καὶ ‚ἵνα ποιήσαιεν'. καὶ Ὅμηρος „ἵνα μήποθ⟨εν⟩ ἄλλοθεν αὔοι" (ε 490) καὶ πάλιν „ἵν' ἀθανάτοισι φαείνοι" (γ 2). §

XXIII *Περιηγητικόν* ἐστι τὸ τῇ αἰτιατικῇ πληθυντικῇ πτώσει ἐπιφέρειν εὐθεῖαν, οἷον „⟨παρ⟩επλέομεν δύο πόλεις ⟨αἳ⟩ ἐκαλοῦντο Σηστὸς καὶ Ἄβυδος", ἔδει γὰρ εἰπεῖν ‚καλουμένας Σηστὸν καὶ Ἄβυδον'. καὶ Ὅμηρος „ἄνδρ' ὀρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι, ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας, ὃ μὲν τόξων εὖ εἰδώς"

---

3 εὐκτικὰ μόρια F P Ἀττικὰ μόρια V: Ἄλλο Ἀττικόν· τῷ ἵνα μορίῳ Ἀττικοὶ συντάσσουσιν εὐκτικὸν ῥῆμα Kayser (Philol. 1857 p. 376) εὐκτικὸν ῥῆμα inspecto F Finckh (Philol. 1867 p. 715) ‖ 6/7 ἄλλος ἰαύοι: ἄλλοθεν αὔοι codd. Hom. αὔῃ Demetrius Ixion ‖ 8 φαείνοι cod. Hom. K φαείνῃ reliqui ‖ 10 καὶ Περιηγητικόν F καὶ om P ‖ 14 post πτώσεως interpunxi deleta virgula ante ὅταν ‖ 17 παραπλέομεν ‖ 18 αἳ καλοῦνται: an [αἱ] καλούμεναι? M

1 § — § (9) cf. p. 42, 12 et p. 5 ‖ 5 καὶ L om b ‖ 6 μήποτ' L μήποθ' b ‖ 13 ἐπλέομεν L O b ‖ 14 πόλεις ἐγκαλοῦντο L t ἐκαλοῦντο (αἳ superscr.) p ἃ ἐγκαλοῦντο f πόλεις ἐκαλῆντο O ‖ 20 ἀπέλαθρον L b ‖ 21 τέξων ω ex ο corr L τόξων b

A

ἰν' ἀπέλεθρον ἔχοντε, ὃ μὲν τόξων εὖ εἰδώς" (E 244) ἀντὶ τοῦ τὸν μέν.

B

(E 244) ἀντὶ τοῦ τὸν μὲν τόξων εὖ εἰδότα.

XXIV Τυρσηνικόν ἐστι τὸ τὰς δεούσας προτάττειν πράξεις ὑποτάττειν. φασὶ γὰρ [περι] ‚περιπατήσας ἀνέστη' (fict) ἀντὶ τοῦ ἀναστὰς περιεπάτει. καὶ Ὅμηρος „ὃ δὲ χα⟨σ⟩σάμενος πελεμίχθη" (N 148) καὶ „Ἥφαιστος κάμε τεύχων" (B 101).

XXV Λεσβίων ἐστὶ καὶ Θετταλῶν τὸ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χρᾶσθαι χρόνοις ἀκαταλλήλοις ἐνεστῶτί τε καὶ παρα-

---

1 ἵνα πέλαθρον P, puto etiam F. Nam quanquam ad ἴν ἀπέλεθρον lectionis varietatem nullam ascripsit Hausrath, tamen alterum codicis F apographon La habet ἱναπίλαθρον, alterum S ἱναπέλαθρον. | ἔχοντε: ἔχοντας codd. Hom. meliores ‖ 2 τόξων F τόξων vel τόξον P τόξων codd. Hom.

1 τοῦτον L f t τοῦ τὸν p ‖ 5 δεούσας L f δέμας p t ‖ 6 πράξειν μετοχὰς 2 (linea transversa per πράξειν ducta) L πράξεις O b ‖ 7/8 περιπεριπατήσας L b περιπατήσας O ‖ 9 περιεπάτει L περιεπάτησεν f περιεπάτησε corr ex περιέπεσε p περιεπάτη t ‖ 11 πελεμίχθη: πολεμίχθη B codd. Hom. duo Vind. ‖ 14/15 Λεσβίων καὶ Θετταλῶν O Λέσβιοι καὶ Θετταλοὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χρῶνται b ‖ 15 ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ L b ἐπὶ τὸ αὐτὸ O ‖ 16 χρᾶσθαι L χρῆσθαι O | χρόνῳ ἀκαταλλήλῳ L O χρόνοις ἀκαταλλήλοις b ‖ 17 παρακειμένῳ O παρατατικῷ p t compendium quod utrumque indicare possit L compendio male intellecto πέζω f

A

XXVI Τῶν δὲ Ἀττικῶν τὸ συντάσσειν τὸ ‚μή' μετὰ μέλλοντος χρόνου· ‚μὴ πείσομαι'. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα τῶν 187 περὶ Ἀντιφῶν|τα, σπανίως δὲ καὶ Ὅμηρος κέχρηται (*K* 330). ἡμεῖς δὲ τὰς συναμφοτέρας φωνὰς τήν τε ‚μή' ἀπαγόρευσιν καὶ τὴν ‚οὐ' ἄρνησιν ὑποτακτικοῖς ῥήμασιν συντάσσομεν, οἷον ‚οὐ μὴ διαλεχθῶ σήμερον', ‚οὐ μὴ εἴπω'. Ἀνακύπτει δ' ἐκ τούτου τοῦ σχήματος καὶ

XXVII ἕτερον Δώριον, ὃ γίνεται τῆς αὐτῆς συντάξεως χρεωκοπουμένης, οἷον ‚οὐκ εἴπω σοι' ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐρῶ σοι, καὶ ‚σήμερον οὐκ ἴδῃς' ἀντὶ τοῦ οὐ μὴ ἴδῃς καὶ τὸ „οὐ γάρ πω τοί[ουτ]ους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι (*A* 262).

XXVIII Ἄλλο πολλοῖς εἰρημένον· ὅταν τὸ ῥῆμα

B

κειμένῳ. φασὶ γὰρ ‚ἡμεῖς μὲν πορευόμεθα, οὗτοι δὲ κεκαθίκασι⟨ν⟩'. καὶ Ὅμηρος „σοί τ' ἐπιπείθονται καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος" (*E* 878).

XXVIII (sub Ἀττικόν) § καὶ τὸ ‚μέμφομαι' καὶ

12/13 τὰς συναμφοτέρας M: τὰς ἐξ ἀμφοτέρων ‖ 16 ῥήμασιν F ῥήμασι P ‖ 25 οὐ μὴ F οὐ om P ‖ 27 εἶδον P de F nihil diserti Hausrath, apographa La S εἶδον

4 ἐπιπείθοντο L ἐπείθοντο b om O ‖ 5 δεδμημένος L b δεδμήμεσθα codd. Hom. ‖ 30. §—§ (p. 52, 6) cf. p. 42, 12 et p. 5

A

συντάσσηται ἄλλαις⟨ὑπ' ἄλλων⟩ πτώσεσιν, οἷον τὸ ‚θαυμάζω' καὶ [τὸ] ‚ὀνειδίζω' καὶ ‚λοιδοροῦμαι' καὶ ‚ὀκνῶ' καὶ ‚ἐνοχλῶ'. ἔστι⌉ δὲ πλεονάζοντα παρ' Ἀττικοῖς. δοτικαῖς γὰρ συντάσσουσι πτώσεσιν, οἷόν ἐστι τὸ ‚μέμφομαί σοι' καὶ ‚ὀνειδίζω σοι'. οἱ δὲ Δωριεῖς, ἅπερ τοῖς Ἀττικοῖς ἐπὶ δοτικὴν συνήθη, ταῦτα ἐπὶ γενικὴν μετάγουσιν, ‚μέμφομαί σου' λέγοντες, ὡς πλήρη φασίν. Ἀττικοὶ δὲ συντάσσουσιν αἰτιατικαῖς πτώσεσι γενικὰς καὶ δοτικῇ τὴν αἰτιατικήν.

XXIX Ῥόδιον, τῶν δωριζόντων [ἐν] τῇ ἀκράτῳ Δωρίδι. οὗτοι τὴν ὀρθὴν καὶ αἰτιατι-

1 συντάσσηται F συντάσσηται, η ex ε fact. a pr. m. P Lebègue, puto a poster. m., quod P. Rezander bis scripsit συντάσσεται ‖ 6/7 παρ' Ἀττικοῖς· δοτικαῖς γὰρ: genuina fuisse παρ' Ἀττικοῖς καὶ Δωριεῦσιν· Ἀττικοὶ γὰρ δοτικαῖς coni M ‖ 11 δοτικῆς: corr M ‖ 13/14 ὡς πλήρη φασίν corrupta ‖ 15 συντάσσουσιν: ἐναλλάσσουσιν coni aut servato συντάσσουσιν in fine add ἀπαιτοῦντα ῥήματα M | 15/16 αἰτιατικαῖς-γενικάς cf. p. 38, 19 sq. αἰτιατικὰς F P αἰτιατικαῖς V | γενικαῖς F P V γενικὰς Valck ‖ 19 Δωρίδι M: δοτικῇ ‖ 20 οὗτοι M: ἤτοι

B

‚ὀνειδίζω' καὶ ‚ἐνοχλῶ' καὶ ‚λοιδοροῦμαι' δοτικῇ συντάσσουσιν. οἱ δὲ Δωριεῖς ἐναντιούμενοι αὐτοῖς γενικαῖς ταῦτα συντάσσουσι ‚μέμφομαί σου' λέγοντες. §

XXIX Ῥοδιακόν ἐστι τὸ τὴν σύνταξιν τὴν ἐπάγουσαν αἰτιατικὴν πτῶσιν

2 λοιδορεῦμαι p ‖ 4 γενικαῖς M: αἰτιατικαῖς L Δωριεῖς ἀπ' ἐναντίως (ἀπ' ἐναντίας M) τοῖς Ἀττικοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα b haec de Doribus exposita om O ‖ 6 σου M: σε L b | post λέγοντες add b καὶ ὀνειδίζω σε (σου M). καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως ‖ 18 Ῥοδιακόν O Ῥοδικόν L Ῥόδιοι τὴν σύνταξιν b

A

κὴν πτῶσιν ἐπ' αἰτιατικὴν συντάσσουσιν δοτικῇ πτώσει, οἷον εἴ τις εἴποι ‚κάλεσον τῷ ἀνθρώπῳ' (fict) ἀντὶ τοῦ τὸν ἄνθρωπον. τεκμήριον δ' ἂν εἴη ἐκ τοῦ σχήματος μάλιστα τῶν δωριζόντων διά τε τὴν ‚τίν' καὶ τὴν ‚σφίν' ἀντωνυμίαν· αὕτη γὰρ οὐδεμιᾶς πτώσεως ἢ δοτικῆς δηλωτική. καὶ Ὅμηρος „Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι (Δ 201). †

188 XXX | *Ἀσιανόν*, μᾶλλον ἐπιχωριάζον τοῖς ἐπὶ Σικελίας Ἕλλησιν. γίνεται δ' οὕτω· συνηρτημένην ἔχον ὁριστικοῖς ῥήμασιν ⟨τὴν αἰτια-

B

συντάττειν δοτικῇ. φασὶ γὰρ ‚κάλεσον τῷ ἀνθρώπῳ' (fict) ἀντὶ τοῦ τὸν ἄνθρωπον. τῶν αὐτῶν ἐστι καὶ τὸ χρῆσθαι τῇ δοτικῇ ἀντὶ εὐθείας. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ‚ὁ ἀνὴρ παρεγένετο' (fict) ‚τῷ ἀνδρὶ παρεγένετο' λέγουσιν.

XXX *Ἀσιανόν* ἐστι τὸ τῇ αἰτιατικῇ ἀντὶ εὐθείας χρᾶσθαι. φασὶ γὰρ ‚θέλεις ἀναστάντα κλεῖσαι τὴν θύραν' ἀντὶ τοῦ ἀναστάς.

1/2 ἐπ' αἰτιατικὴν συντάσσουσιν: ἀπαιτουμένην ἐναλλάσσουσι Maass, etiam ἀπαιτοῦντα ῥήματα συντάσσουσι scribere possis M ‖ 4 τοῦ ἀνθρώπου ‖ 5/9 τεκμήριον—ἀντωνυμίαν verba graviter corrupta, latere haec fere τεκμήριον δ' ἂν εἴη τοῦ τὸ σχῆμα μάλιστα τῶν δωριζόντων εἶναι ἡ ‚τίν' καὶ ἡ ‚σφίν' ἀντωνυμία coni Maass καὶ τὴν ‚σφίν' ab auctore libelli aliena censet M ‖ 12 προέηκεν P ‖ 14 in fine exciderunt exempla quibus usus pronominum insolitus erat comprobatus ‖ 16/17 Σικελεσίας F Σικελίας P ‖ 18 συνηρτημένον: corr Valck ‖ 19 τὴν αἰτιατικὴν add Valck post ἔχον

1 συντάττειν L συντάσσειν O b (an neglegentia redactoris b factum est, ut infinitivum transscriberet quem in συντάσσουσι corrigere debuit?) ‖ 3/5 οἱ αὐτοὶ δὲ χρῶνται καὶ ταῖς δοτικαῖς ἀντὶ εὐθειῶν b ‖ 15 Ἀσιασιανόν L Ἀσιανῶν O Ἀσιανοὶ αἰτιατικῇ b ‖ 17 χρᾶσθαι L χρῆσθαι O χρῶνται b ‖ 18 κλεῖσαι L f t κλείσω p

A

τικὴν⟩ ἀντὶ ὀρθῆς· ‚εἰ θέλεις ἀναστάντα κλεῖσαι τὴν θύραν' ἀντὶ τοῦ ἀναστά⟨ς⟩, ‚ἀπελθόντα λούσασθαι' ἀντὶ τοῦ ἀπελθών.

XXXI *Ἐναντίον δ' ἂν εἴη τούτῳ τῷ σχήματι ⟨τὸ Ἀργολικόν⟩, ὃ ἔμπαλιν ἔχει τὴν μετοχὴν ἐπὶ ὀρθῆς πτώσεως ἀντὶ αἰτιατικῆς, οἷον εἴ τις εἴποι „λέγεται Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα τρῶσαι τοὺς Πέρσας ἐλθὼν εἰς χωρίον τῆς Περσίδος" ἀντὶ τοῦ ἐλθόντα. καὶ Ὅμηρος „φημὶ ⟨γὰρ⟩ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα— ἀστράπτων ἐπιδέξια"* (*B* 350) *ἀντὶ τοῦ ἀστράπτοντα.*

3 ἀναστάς Vossius: ἀνάστα ‖ 8 ὃ P ᾗ F ‖ 12 τὸν F om P ‖ 13 τρῶσαι: στρῶσαι coni Valck ad Eur. Phoen. 481 ‖ 18 ἐπιδέξια F ἐπὶ δεξιὰ P ‖ 19 in fine τέλος τῶν κβ σχημάτων τοῦ Λεσβώνακτος F

B

XXXI § *Ἀργολικόν ἐστι ⟨τὸ⟩ εὐθείᾳ χρῆσθαι ἀντὶ αἰτιατικῆς τῶν ἑνικῶν. φασὶ γὰρ „Ἀλέξανδρον λέγεται ἐλθὼν εἰς Πέρσας νικῆσαι" ἀντὶ τοῦ ἐλθόντα. καὶ Ὅμηρος „φημὶ ⟨γὰρ⟩ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα —ἀστράπτων ⟨ἐπιδέξι'⟩, ἐναίσιμα σήματα φαίνων"* (*B* 350) *καὶ „⟨ὃ⟩ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς, ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει"* (Z 510) *ἀντὶ τοῦ πεποιθότα.* §

6 §—§ (19) cf. p. 48, 21 Ἀργολικόν L Ἀργολογιστηκόν ἔστιν τὸ εὐθείᾳ O (p. 272, 10) Ἀργολικὸν (Ἀργολογικὸν p) σχῆμά ἐστι τὸ εὐθείᾳ b: ἄλλο Ἀττικόν olim Maass ex schol. *T* B 353 (v. infra adn.) ‖ 11 ἐλθόντα L f ἐλθόντος p t om O ‖ 14/15 ἐναίνιμα L αἰνέσιμα O ἐναίσιμα b ‖ 18/19 πεποιθότα L p πεποιθότας f πεποιθότος t om O

6 schol. *T* B 353 (VI p. 499): ⟨ἀστράπτων⟩] τὸ σχῆμα ὅμοιον τῷ „ἐξὸν καθεύδων τὴν ἐρωμένην ἔχειν" (fr. com. adesp. 83 IV p. 265 M. III 282 K.). ἔστι δὲ τὸ σχῆμα Ἀττικόν, οἷον „λέγεται τὸν Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα τρῶσαι τοὺς Πέρσας ἐλθὼν εἰς χωρίον τῆς Περσίδος".

A	B
	1 Secuntur *Ἐπεξήγησις, Ἀπὸ κοινοῦ, Ἑτερογενές, Ἑτεροπρόσωπον.* v. p. 11—12.

1 quattuor figuras habet L b om O, ante Ἐπεξήγησις add b καὶ ταῦτα μὲν ἴδια τῶν διαλέκτων τούτων εἰσίν. εἴπωμεν δὲ καὶ περί τινων ἀναγκαίων σχημάτων οἷς πᾶσαι αἱ διάλεκτοι χρῶνται ⟨πρὸς⟩ τὰ προσήκοντα·

III.

COMMENTARIUS.

p. 33, 1. *σολοικοφώνων* t, quod hic tantum occurrit, scribae potius incuria ortum quam e voce *καινόφωνα* p. 45, 15 formatum videtur. Usitatissimum est *σολοικοφανής*: schol. *A* Θ 171. *N* 352. *Σ* 128, 514. schol. Eur. Hec. 39. Phoen. 773. Eust. ρ 76. Dion. Hal. de Thucyd. iud. 29, 1. 53, 2. 55, 1.

p. 33, 3—15. Exordium postea additum esse inde apparet, quod numerus tantum figurarum ab A servatarum respicitur.

p. 33, 16. *Εὐβοικόν* confirmatur versu Euripideo Hel. 767: *τὰ Ναυπλίου τ' Εὐβοικὰ πυρπολήματα.* Aesch. fr. 356 (Nauck ^{2}): *λαβὼν γὰρ αὐτόθηκτον Εὐβοικὸν ξίφος.* Accedit Herodiani testimonium I 151, 8 (L.): *τὰ εἰς κος παραληγόμενα αι ἢ οι μὴ ἐπιθετικὰ προπαροξύνεται, ‚Πάταικος' κτλ. τὸ δὲ ‚Εὐβοικός' ὀξύνεται ἐπιθετικὸν ὄν.*

p. 33, 17. *‚ἡδὺς παιδίον βαδίζων'* exemplum fictum esse iudicaverim coll. Apoll. Dysc. de constr. 33, 27 (*‚ταχὺ ἐλθὸν παιδίον ὤνησεν ἡμᾶς' κτλ.*), de adv. 529, 26 B. (*‚τὸ ταχὺ περιπατεῖ μειράκιον'*).

p. 33, 20/21. Recte Kayser (Philol. XVII p. 354) mihi observasse videtur Aristarchum Od. μ 369, ubi manuscriptis „*ἡδὺς ἀυτμή*" traditur, „*θερμὸς ἀυτμή*" scribi voluisse. Aristonicus enim, ut usum, qui a Lesb. Euboicus dicitur, comprobet, exemplum „*θερμὸς ἀυτμή*" ter hoc modo profert (tertium locum neglexit *K.*):

1) ad *Σ* 222: οἳ δ' ὡς οὖν ἄιον ὄπα χάλκεον Αἰακίδαο, πᾶσιν ὀρίνθη θυμός.

schol. A: ⟨ὅτι⟩ ἀμέτρως Ζηνόδοτος „ὄπα χαλκέην", οὐ συνεὶς ὅτι παραπλήσιόν ἐστι τὸ σχῆμα τῷ „κλυτὸς Ἱπποδάμεια" (*B* 742) καὶ „θερμὸς ἀυτμή".

2) ad *δ* 442: τεῖρε γὰρ αἰνῶς φωκάων ἁλιοτρεφέων ὀλοώτατος ὀδμή.

schol. *P*: ὀλοώτατος ὀδμή] ὅμοιον τῷ „κλυτὸς Ἀμφιτρίτη" (ε 422) καὶ „θερμὸς ἀυτμή" καὶ „κλυτὸς Ἱπποδάμεια (*B* 742).

3) ad *δ* 709: νηῶν . . . . αἵ θ' ἁλὸς ἵπποι ἀνδράσι γίνονται, περόωσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὑγρήν.

schol. *P*: ἐν σχήματι εἴρηται, ὡς „θερμὸς ἀυτμή".

Quibus locis si Aristarchus Homeri dicendi rationem comprobare volebat, illa verba neque ex hymn. Merc. v. 110, quem ab Homero compositum esse negabat, neque ex Hesiod. Theog. 696 afferre poterat. Sed si alios praeter Homerum poetas hoc more loquendi usos esse demonstraturus erat, nomen scriptoris vix ter omisisset. Velut apposuit *Θ* 455. Neque nomen excidisse putare licet, cum in altero schol. „θερμὸς ἀυτμή" inter locos ex Homero petitos posita sint. Unde sequitur haec Aristarchum ex Homero deprompsisse: quadrant autem solum in *μ* 369. Kayserum nemo virorum doctorum secutus est, argumentis refutare solus studuit La Roche, hom. Textkr. p. 386, cum diceret Aristonicum Homeri verba saepius ita protulisse, ut a textus recensione, quam Aristarchus constituerat, discreparent (cf. La Rochii exempla l. l. p. 428 hausta e Ludwichii Didymi περὶ τῆς Ἀρισταρχείου διορθώσεως frg. Regimonti 1864, quae hic repetivit Aristarchs hom. Textkr. p. 66). Quod argumentum diluetur, si locos illos perlustraveris [1]).

---

1) Quibus Ludwich et La Roche perverse adnumeraverunt *Φ* 126, quem versum Aristarchus ita scripserat:

θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαΐξει
ἰχθύς. (verte)

Nam Aristonicus, ubi revera Aristarchum neglexit, lectionem sequitur quam e vulgata quae dicitur sumptam esse codices nostri demonstrant. Atqui nullo Iliadis vel Odysseae ms. „*θερμὸς ἀυτμή*" offertur. Itaque dubitatio a La Rochio mota evanescit. Kaysero eo libentius assentior, postquam fragmentis commentarii ad Iliadem conscripti percensitis cognovi Aristonicum scriptorum, quos ad Homerum interpretandum adhibet, nomina nunquam omisisse, velut Hesiodum nominat *Δ* 1, *B* 507, *Θ* 455, *Λ* 155, *Ξ* 119, 124 (B), *Π* 748 (cf. de ceteris indicem a Friedlaendero confectum). Unde non Ascraei poetae illud „*θερμὸς ἀυτμή*" esse certius evincitur. Immo eiusdem ordinis est atque illa exempla, quae ex Homero petita saepius repetuntur, velut

„*σπάρτα λέλυνται*" (*B* 135) ad *B* 397, *H* 6, *Θ* 130, *Π* 128, 507, *Ψ* 15, 16.

„*κλυτὸς Ἱπποδάμεια*" (*B* 742) ad *Σ* 222, *O* 626.

„*ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες*" (*A* 299) ad *E* 156, *Π* 59.

Exempla „*θερμὸς ἀυτμή*" et *κλυτὸς Ἱπποδάμεια*" cum apud nostrum scriptorem eadem ratione inter se conexa sint qua in Aristonici commentariis, probabile est Lesbonactem iam inter se coniuncta hausisse e simili commentarii loco, qui ad *μ* 369 spectabat.

p. 34, 6. Lex de Corinthia figura a B proposita cum Homeri *M* 216 rationem non habeat, aut excidisse aliquid (*τὸ* ‚*μή*') aut regulam neglegenter a B compositam esse statuendum est. Nam exemplum postea additum esse parum mihi verisimile videtur. — Verba rec. A, quae omnibus

---

Aristonicum eum sic commemorasse dicunt, ut Aristarchi auctoritatis ratione non habita „ὑπαλύξει" scribi vellet. Sed schol. Z 459 ab illis ad testimonium vocatum hanc scripturam aperte Philetae tribuit: εἴπῃσιν] ὅτι τὸ „εἴπῃσιν" ἀντὶ τοῦ εἴποι ἄν. ἡ δὲ ἀναφορὰ πρὸς Φιλητᾶν γράφοντα „Ϡρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει". οὗτος γὰρ μὴ νοήσας ὅτι τὸ „ὑπαΐξει" ἐστὶ τὸ ἀφορμῆσαι ὑπὸ τὴν φρῖκα .... κτλ.

exemplis sufficiant, magis genuina esse contendere non audeo, quoniam redactor auctorem decurtare solet.

p. 34, 17. Formam Ἰβύκειον tuentur poetarum auctoritas et grammaticorum testimonia. Nam adiectiva a scriptorum nominibus derivata, quae desinunt in ος, in ειος duci comprobant

1) Callim. epigr. 6, 3 (Wilam.): *Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι γράμμα.*

2) Kaibel, ep. gr. 195 v. 4: *εἰπὸν Ἀρατίῳ· γαῖαν ἔχοις ἐλαφρόν.*

ubi ex poetae sententia *Ἀρατείῳ* scribendum fuisse iure editor adnotavit.

3) Herodian. II p. 442, 6 (L.): *τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ᾱν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὄντα διὰ τοῦ ιος παραγόμενα διὰ τοῦ ῑ γράφεται, οἷον Τιτάν Τιτάνιος, Παιάν Παιάνιος. τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ Ἀλκμάν Ἀλκμάνιος ὤφειλεν εἶναι διὰ τοῦ ῑ. ἀλλ' ἔστιν Ἀλκμάνειος, ἐπειδὴ τὰ ἐπὶ πραγματειῶν διὰ διφθόγγου γράφεται οἷον Ἀλκμάνειος, Μενάνδρειος, Ἀριστάρχειος, Εὐριπίδειος* (verba *τὰ ἐπὶ πραγματειῶν* de adiectivis intellego quae operis cuiusdam auctorem indicant cf. schol. Dion. Thr. II 853 Bekk.).

4) Herodian. II 439, 32 (L.): *Καλλιστράτειος, Ἀρχεστράτειος.*
" II 441, 25 (L.): *Ἀριστάρχειος, Ἡροδότειος.*

p. 35, 6. Ratio, qua figura ab A et L explicatur, offensionem quandam praebet. Nam cum initio sermo sit in universum de indicativis, non de certa indicativi persona, pergit A *εἰς μετοχὰς ἀναλύει* (*τὸ σχῆμα*) *μετὰ τοῦ ‚ἐστίν' ἢ ‚εἰμί'*, B *εἰς μετοχάς, τὸ δὲ ‚ἐστίν' προστιθέντες ἀναλύουσιν,* quae verba, cum scriptorem verbis generalibus usum indicativos dissolvi in participia coniuncta cum indicativo verbi substantivi additurum esse exspecte-

mus [1]), neque initio figurae respondere neque exemplo sufficere videntur, quod aliam formam atque ‚ἐστίν' offert. Auxilio nobis venit Gregor. Corinth., qui de dial. Attica § 31 haec dicit: *καὶ τὸ προσλαμβάνειν ἔξωθεν τὸ ‚ἐστί'* (sc. *Ἀττικῶν ἐστι*). *καὶ Ὅμηρος*

„*εἰ δ' ἤδη τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι*" (*X* 52 alibi). *λείπει γὰρ τὸ ‚εἰσί'*. Quae ita intellego: cogitatione supplenda est forma indicativi verbi substantivi. Praeterea cf. schol. Arist. Ran. 1499:

διατριβὴν ἀργὸν ποιεῖσθαι
παραφρονοῦντος ἀνδρός.

schol.: *παραφρονοῦντος ἀνδρός] λείπει τὸ ‚ἐστίν', ὡς καὶ τὸ Ὁμηρικὸν „εἰ δ' ἤδη τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι". λείπει γὰρ κἀνταῦθα τὸ ‚ἐστί'.* Blaydes notat *δ* 834 („*ἢ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν*" *κτλ.*).

Recensionis A ‚*εἰμί*', cum quo spectet non perspiciam, in ‚*εἰμέν*' mutandum esse puto, ut ad exempli sequentis verba referatur; *ἢ* ‚*εἰμέν*' ab A, qui in voce ‚*ἐστίν*' offenderat, additum esse verisimile credo.

p. 35, 7/8 et p. 36, 1/2 A. Exempla ficta esse ab auctore inde concludo, quod Socratis et Platonis nomina grammaticis in deliciis fuisse videntur. Socratem enim Diog. Babyl. (Diog. L. VII § 58) ut sit exemplum nominis proprii profert, utitur eodem Dionys. Thr. 24, 5. 33, 7 (Uhlig). Apoll. Dysc. de constr. p. 299, 25. de pron. 29 A. 65 B. 88 B. Secuntur in hac re Aristotelis consuetudinem, apud quem invenitur saepissime positus ‚*Σωκράτης*' pro exemplo „*τοῦ τινὸς ἀνθρώπου*" (Bonitz, ind. Aristot. s. v. *Σωκράτης*). ‚Platon' exemplis nominum propriorum adicitur Dion. Thr. codicibus B T p. 24, 5; scholiis ad h. l. (p. 845, 18 et 28), servatur erotematis (E^b E^t) ad Dion. Thr. p. 33, 6 pertinentibus, Choer. 56, 20. 186, 21. Prisc. II 59, 1.

---

1) Etiam auctores O et b, quos disertam verbi substantivi mentionem postea intulisse consensus L cum A evincit, simile quid sensisse animadvertimus.

Apoll. Dysc. de constr. 103, 14 (104, 3). 312, 22. de pron. 86 B (*Πλατωνικὸν βιβλίον* exemplum nominis possessivi Dion. Thr. p. 27, 2).

p. 36, 19—28. Quae 19—28 exponuntur, ideo offensionem praebent, quod ne mutatis quidem praepositionibus quispiam versus melius intellegit. Sunt verba hominis imprudentis, qui scholio ad l. l. velut T: *ἡ „μετὰ" ἀντὶ τῆς ‚ἐπὶ' καὶ τῆς ‚ἐν'· „στεροπὴν μετὰ χερσὶν" ἔχων* (*Λ* 184) ad sententiam perversam adductus videtur; nam quomodo hoc scholium interpretandum sit, demonstrat schol. B: *ἡ „μετὰ" νῦν ἀντὶ τῆς ‚ἐπί'. ἔστι δὲ καὶ ἀντὶ τῆς ‚ἐν'· „ἔχει στεροπὴν μετὰ χερσίν"* (*Λ* 184). Neque libelli auctorem tam stulta conscripsisse e reliquis figuris cognoscitur, ab eodem potius homine, qui p. 40, 18—21 postea addidit, etiam haec profecta esse suspicor. — Praeterea cum voce *τὸ Ποιητικόν* non certam dicendi rationem, qua poeta potissimum usus sit, sed tantum ‚locum Homeri' significari eluceat, *τῷ Ποιητικῷ* propriam sedem concedere dubitavi.

p. 37, 14/15 L. *ἔξωθεν προσυπακονομένης* confirmatur Aristоn. schol. ad Patrocli verba *Π* 559:

κεῖται ἀνὴρ ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν,
Σαρπηδών. ἀλλ' εἴ μιν ἀεικισσαίμεθ' ἑλόντες.

schol. A: *ὅτι ἔξωθεν προσυπακουστέον τὸ ‚καλῶς ἂν ἔχοι'· ‚εἰ αὐτὸν ἑλόντες ἀεικισσαίμεθα, καλῶς ἂν ἔχοι'.*

p. 38, 6 B. *χρυσῷ καὶ* inserenda esse puto, quod, qui Homeri locum explicaturus erat, non alteram solam vocem „*ἐσθῆτος*" interpretari debebat.

p. 39, 3/5 B. Cum verba a B tradita „*ἐπεί μ' ἀποείρετο κούρην*" in Homero non inveniantur, haud dubito, quin scriba sequenti exemplo „*ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες*" in errorem ductus sit. Si autem *ἀποείρετο* corrigimus, etiam *ἀφείλετο* (l. 7/8) locum habere non potest.

p. 39, 9. Quod L *ἡρωϊκόν* pro *Τρωϊκόν* vitiose exaravit, notandum est inversa ratione ex Lehrsii opinione (Arist.[3] p. 193, n. 113) scholiastam *B T Π* 371 peccavisse, cum *Τρῶες*

pro ἥρωες scriberet: *πρὸς τὰς συνωρίδας αἷς ἐχρῶντο Τρῶες τὸ δυϊκόν.*

p. 39, 10 L. *χρᾶσθαι.* Promiscue L *χρᾶσθαι* et *χρῆσθαι* exhibet: *χρᾶσθαι* p. 41, 1. 42, 1/2. 50, 16. 53, 17 *χρῆσθαι* p. 47, 13. 53, 4. 54, 7. Qua in re non offendo. Nam scripturam vocis *χρῆσθαι* per ᾶ cum ingressu Macedonici aevi „scaturiginis instar hic ibi emicare" docuit Lobeck Phryn. p. 61, cf. Dittenberger S J nr. 126 50 saec. IVa. Chr. ex., nr. 170 19 saec. III a. Chr. med. Neque recensionis auctorem, quem posteriore tempore vixisse demonstravi, modo hac modo illa verbi forma usum esse mirum videtur. Reliqui autem B testes, qui *χρᾶσθαι* ignorant (b infinit. p. 42, 1/2, reliquis l. *χρῶνται*) L auctoritate non aequiperant.

p. 39, 15/16 A. *ἐπὶ αἰτιατικὴν ἐκφέρειν* significat ‚cum accusativo coniungere' velut in antecedenti figura (p. 39, 1 A) recte legitur *ἀλλὰ καὶ τὰ ῥήματα ἃ γενικῇ πτώσει συντάσσεται, ἐκφέρουσιν ἐπὶ αἰτιατικήν.* Confirmatur haec dictio multis locis Apoll. Dysc., qui ‚*φέρεσθαι ἐπὶ* c. acc.' sensu construendi cum aliquo casu usurpare solet: cf. de constr. p. 286, 17, 23, 26. 287, 15, 26. 288, 3, 20. 290, 11 etc. Sed noster scriptor nomina casu accusativo proferri exponere voluit.

p. 40, 6—11 A ita interpretanda sunt: Homerus verba ita construere debuit, ut nomen pro adiectivo poneret (velut in exemplo modo allato „*Ἕλληνα στρατὸν*" *ἀντὶ τοῦ Ἑλληνικόν*), nisi Graecis licuisset nomina relationem quandam significantia ratione exposita casu accusativo cum accusativis coniungere. His aperte refutantur, qui in loco Homeri „*γυναῖκα*" pro adiectivo usurpatum esse arbitrantur. Displicet tamen et quod plurali numero dicitur *ταῖς τοιαύταις συντάξεσιν*, quanquam de uno loco Ω 58 agitur, et quod parum accurate Ionibus *Ἕλληνες* substituuntur. Accedit tertium. Neque enim Homeri erat verba ita construere, ut „*γυναῖκα*" pro adiectivo positum videretur, sed grammaticorum locum ita interpretari. Quibus causis mihi suborta est suspicio interpolationis. — Ab eodem forte homine p. 40,

6—11 orta sunt, qui 18—21 adsuit. Nam quin haec ab auctore libelli abiudicanda sint, non dubito propterea, quod ab antecedentibus, quae de substantivis accusativo prolatis agunt, genetivi „*κασιγνήτοιο φόνοιο*" plane distant.

p. 41, 2 A. Lacunam indicavi, quod apparet cladis auctorem fuisse solum Alcibiadem ex urbe egressum, sed non Thebanos contra Athenienses proficiscentes. Praeterea Lacedaemonios, quo tempore Thebani in Atticam expeditionem facerent, ab Alcibiade superatos esse non traditur. Itaque „*στρατευόμενοι Θηβαῖοι ἐπὶ Ἀττικήν*" alterius exempli frusta esse credo.

p. 41, 3/4 A. *τὸ γὰρ κατ' ἐπιφορὰν δεῖ εἰπεῖν* non intelleguntur. Sananda sunt e proximis, quae quamvis non integra tamen perspicua sunt. Exponitur enim planam sententiam oriri compositis duobus enuntiatis, altero antecedente, altero adiecto. Quodsi pergitur *καὶ ὥσπερ ἐλλείπων πάλιν αὐτοτελὴς ἑτέρας συνδεούσης* nihil aliud illustrari elucet nisi orationem truncatam esse, si alterum enuntiatum secluseris, contra perfectam esse, si alterum enuntiatum cum altero coniunxeris. Quare *συνδεούσης* in *συνδεθείσης* mutandum et haec fere supplenda esse existimo: *καὶ ὥσπερ ἐλλείπων ⟨τῆς ἑτέρας κεχωρισμένης⟩ πάλιν αὐτοτελὴς ⟨τῆς⟩ ἑτέρας συνδεθείσης* (sc. *γίνεται ὁ λόγος*). Ex hac igitur sententia scriptorem exemplum initio prolatum ita interpretatum esse puto, ut diceret enuntiatum antecedens „*Ἀλκιβιάδης ἐξελθών*" cum subsequentibus „*Λακεδαιμόνιοι ἡττήθησαν*" copulandum esse, ut oratio perfecta fieret. Unde pro *εἰπεῖν* scripsi *συνδεῖν*. — Coniecturis probatis illa verba a red. A interiecta esse consequitur. Nam ita pronuntiantur, ut auctorem alterum exemplum, quod antecessisse nobis constat, plenum legisse negandum sit.

p. 41, 4 B. *Νεστορίδα*. Cum *Π* 317 (326!) de duobus Nestoris filiis agatur, forma dualis nullam offensionis ansam dat et fuit fortasse varia lectio, quam utrum Lesbonax ipse an B demum e suo Homeri codice receperit, discerni nequit.

p. 41, 7 A. *ἐκφράσει.* Hanc vocem significare descriptionem luculentissime docet Dion. H. art. reth. 10, 17: *κἀκεῖνο ἁμάρτημα, αἱ καλούμεναι ἐκφράσεις, πολλαχοῦ τὸν χειμῶνα γράφειν καὶ λοιμοὺς καὶ λιμοὺς καὶ παρατάξεις καὶ ἀριστείας*; et Theon. *προγυμν.* 11 (Sp. Rh. Gr. II 118). cf. praeterea Callistrati *ἐκφράσεις.* Hic autem sensus a tota argumentatione dissentit.

p. 42, 17—22 A, p. 43, 8—12 B. Quae de Ionum fig. exposita sunt, magnas difficultates parant. Quod enim ab A traditur illos dicere ‚*ἐξερχόμενος ἔδωκέ μοι*' pro ‚*ἐξερχομένῳ ἔδωκέ μοι*' (ita, ut nominativus antecedens in locum dativi cedat), etiam Atticam figuram oriri *τῇ ἐπιφορικῇ φράσει προσυντασσομένης ὀρθῆς πτώσεως ἀντὶ γενικῆς ἢ δοτικῆς* (p. 41, 6—9 A) audivimus neque quidquam Ionum figura ab Attica modo notata differret. Recensionis B testes inter se dissentiunt. Nam Ionum est

secundum L *τὸ πλαγιάζειν ἐπὶ τὰς εὐθείας*
„ O „ „ *ἐπὶ ταῖς εὐθείαις*
„ b „ „ *τὰς εὐθείας.*

‚*πλαγιάζειν*' transitive proferri solet sensu in obliquum, transversum flectendi. Itaque in rebus grammaticis significat ‚casus rectos in obliquos convertere', vel ‚verbum casu obliquo proferre', cf. schol. rec. Soph. El. 367: *τὸ ‚ἐξόν' .... καὶ ὅσα ἄλλα οὐδέτερα μετοχικά, οὐδέποτε οἱ Ἀττικοὶ πλαγιάζουσιν, ὅτε πλαγιασμὸν σύνταξις ἀπαιτεῖ.* Nostro loco ‚*πλαγιάζειν*' ab L et O absolute positum esse pro ‚casu obliquo uti' sumendum esset, ut haec efficeretur sententia: Iones casus obliquos adferunt ad rectos vel casus obliquos proferunt iuxta rectos. Quae verba non quadrant in exemplum a B servatum ‚*ἐξερχομένου ἔδωκέ μοι*', sed quadrare videri possunt in exemplum ab A allatum ‚*ἐξερχόμενος ἔδωκέ μοι*'. At ne decipiamur. Verba enim ab L et O tradita non aliter intellegi possunt quam hoc modo: casus obliquos more insolito post nominativos adhiberi, id quod sententiae redactoris A, quam nunc legimus, re-

pugnat; ex qua nominativus ratione inusitata praefigitur, casus obliqui iuste secuntur. Relinquitur b, qui solus proba exhibet. Nam quod dicit casus rectos in obliquos converti, huius rei aptum exemplum affert ‚ἐξερχομένου ἔδωκέ μοι' ἀντὶ τοῦ ἐξερχόμενος [1]). Unde redactori b hoc loco fidem habendam esse colligo. Rec. igitur A ita corrigenda erit: ὡς γὰρ ἡμεῖς λέγομεν ‚ἐξερχόμενός (pro ἐξερχομένῳ) μοι ἔδωκεν', οὗτοί φασιν ‚ἐξερχομένου (pro ἐξερχόμενος) ἔδωκέ μοι'. Et recensionem B ex auctoritate b restituemus. Sententia hac probata L et O e communi fonte, qui perversum ἐπί continebat, fluxisse, dativum (O) ταῖς εὐθείαις errore ortum esse censendum est.

Restat in eadem figura recensionum differentia, quam tollere nescio. Quod enim ab A Iones καὶ πολλῶν φράσιν οὐ σώζοντες πάλιν a vulgari sermone deflectere traduntur, non sine causa hoc additum esse demonstrant fig. XI XVII XVIII. Quod autem B contendit „Ἰώνων πολλοῖς ἐστι τὸ πλαγιάζειν", auctor libelli nonnunquam partem tantum eorum, qui ceteroquin eadem dialecto utuntur, morem dicendi singularem usurpare observavit cf. XVII XX. Quanquam valde ambiguum, num πολλοῖς, cuius loco genetivum potius exspectamus, omnino recte et Graece dictum sit; certe aut πολλοῖς aut πολλῶν legit b.

p. 42, 22 A. Amat in exemplis formandis verbum ‚διδόναι' Apoll. Dysc. de constr. 128, 4. 134, 9. de pron. 27 B. 44 A. 66 C. 79 A. 80 A. 90 B. 147 C etc.

p. 42, 21/22 B. εἶθ' οὕτως. Si οὕτως ad sequens ὡς Διονύσιος spectaret, dativi inusitato modo positi more Dionysii viderentur, id quod sententiae scriptoris repugnat. Immo coniungendum est εἶθ' οὕτως velut in Xenoph. Anab. VII 1, 4: ὁ δὲ Ἀναξίβιος ἐκέλευσεν αὐτὸν συνδιαβάντα ἔπειτα οὕτως ἀπαλλάττεσθαι. Similis est locus apud Anon. π.

1) Neque desunt exempla e veteribus scriptoribus hausta, cf. Krüger § 47, 4, 3.

σχημ. (Sp. rh. Gr. III 154, 16): *καὶ ἔστι καὶ ἕτερον εἶδος παρ' αὐτῷ* (Homero) *σχήματος τὸ λεγόμενον προεπίζευξις. προθεὶς γὰρ ὄνομα ἑνικὸν ἐν ἐπάγει δυϊκὸν ῥῆμα ἢ πληθυντικόν, εἶθ' οὕτως ἐπάγει ἕτερον ὄνομα οἷον „ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος"* (*E* 774), ubi *συμβάλλετον* pro *συμβάλλεται* scripsi.

p. 42, 23 B sq. Nomen Amazonis fuisse *Μύρινα* (◡–◡) testatur Lycophr. 243: *καὶ δὴ στένει Μύρινα καὶ παράκτιοι*, collato *B* 814: *ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης*, v. etiam Diod. Sic. III 54, 55 et schol. B 814. Eadem est scriptura urbis in Aeolia sitae, quae nomen ab illa accepisse fertur (Diod. Sic. l. l. Strabo XII 573). Hanc enim exhibet basis monumenti Puteolis reperti, quod ad exemplar monumenti Romani ab urbibus Asiaticis a. 20 p. Chr. dedicati exactum est (cf. Jahn, Ber. der sächs. Gesellsch. der Wissensch. 1851, p. 119. Pottier et Reinach, la nécropole de Myrina p. 51), exhibent nummi apud Mionnet, descript. des médailles antiques III 22, n. 147: *Μύρινα* (Hadrian.) n. 146: *Μύρεινα. Μυρειναίων* ut n. 148 (Ant. P.), 149 (M. Aurel.), 150 (Caracall.). Herod. I 149. Xen. Hell. III 1, 6. Strabo XII 550, 573. Steph. Byz. s. v. Genetivum *Μῠρΐνης* habet Apoll. Rhod. Argon. I 604. Ab hoc diversum nomen *Μυρρίνη* (C. I. A. III 2. 1725. 1738 a. C. I. Gr. IV 8449 b), cuius formae etiam testis est Herod. (L.) I 123, 8. 333, 12, qui recte addit *Μυρρίνη* ex *Μυρσίνη* ortum esse. Sive errore sive vetusto more simplex consona pro geminata scribitur C. I. A. I 475 (*Μυρρίνης*: Kirchhoff): *Λοιμῷ θανούσης εἰμὶ σῆμα Μυρίνης*.

p. 43, 17 B. ‚*ἡ πύλη ἐκλείσθησαν*' fict: cf. Apoll. Dysc. de constr. p. 252, 28.

p. 43, 17 b. ‚*ὁ ἀγρὸς ἐσκάφησαν*' exemplum fictum esse monet Apoll. Dysc., qui exempla ex ‚*ἀγρός*' et ‚*σκάπτειν*' verbis composita saepius formavit: de constr. 63, 12. 160, 8 sq. 172, 16.

p. 45, 13. Verbis *τὰ μὲν τοιαῦτα συνήθη γεγόνασιν* vera oppositio est *τὰ δὲ προειρημένα οὐκ ἦλθον εἰς χρῆσιν*

vel *τὰ δὲ προειρημένα καινόφωνα δοκοῦσιν* (L) sc. nobis. Cum b posteriorem non intellexisset, sed plane reicere nollet, iterum commixta et perversa edidit *τὰ δὲ προειρημένα καινόφωνα δοκοῦντα οὐκ ἦλθον εἰς χρῆσιν.*

p. 46, 5. fict, cf. quae notavi ad p. 36, 1/2 A.

p. 46, 20 A. fict, cf. quae notavi ad p. 42, 22 A.

p. 48, 6. fict, cf. quae notavi ad p. 36, 1/2 A.

p. 49, 3 B. ‚*ὑποτακτικὰ μόρια*’ tales esse particulas, quibuscum coniunctivi conecti solent, et A collato apparet et aliunde discimus. Apoll. Dysc. enim testatur de coni. *ἵνα* (de coni. p. 510, 9 B. 243, 11 Schn.): *συνδεσμικὸν μὲν οὖν καθεστηκὸς τὰ συντασσόμενα ῥήματα μετατίθησιν εἰς τὰ καλούμενα ὑποτακτικά, καθότι καὶ ὁ ‚ἐάν’ ἐπιζευκτικός* itemque coniunctiones ‚*ὅπως*’ *καὶ* ‚*ὄφρα*’ eadem vi atque ‚*ἵνα*’ praeditas construi sequentibus exponit. Sed neque de numero diserte loquitur neque nomen ‚*ὑποτακτικα μόρια*’ iis indidit, immo appellavit ‚*ἐπιζευκτικοὺς συνδέσμους*’ (de constr. p. 272, 3. 275, 26. 306, 9. 329. 12. de coni. 510, 12)[1]).

Post Apollonium audiendus est auctor tractatus „nomine Herodiani commendati" (Bekker Anecd. III 1086), qui *περὶ ὑποτακτικῶν μορίων* expositurus quaerenti *πόσα μόρια ὑποτάσσουσιν* haec enumerat: *ἵνα, ὄφρα, ὅπως, ἐάν, ἄν, μή· πολλάκις δὲ καὶ ὁ ‚ἡνίκα’ καὶ ὁ ‚ἕως’, ἡνίκα ἔχουσιν ἑτέρους συνδέσμους* (velut Il. *Α* 81), porro verba cum ‚*ἄν*’ composita *κἄν, οὐκ ἄν, ἐπάν, ἐπειδάν, ὅταν, ὁπόταν* et explicat: *καὶ τὸ ‚μή’ ὑποτάσσει, ὅτε λέγει τις προστάσσων ‚μὴ ἐλεήσῃς ὑπεύθυνον’* sive cum *οὐ* proposito coniunctum: ‚*οὐ μὴ ἐκτοπίσῃς*’. Doctrina de *μή* particula cum coniunctivo conexa quatenus cum veterum grammaticorum sententiis congruat, non liquet, cum ne is quidem, qui planius de coniunctivo agit, Apoll. Dysc. nos satis edoceat[2]).

---

1) Prisc. III 95, 15: adiunctivae sunt, quae verbis subiunctivis adiunguntur, ut: si, dum, quatenus, quando *ἵνα* Graece significat.

2) cf. Buttmann, Apoll. Dysc. p. 266, 11 (B.), adn. 1.

Praeterea *ὑποτακτικοῦ συνδέσμου* mentionem facit Thomas Magister s. v. *εἰ* (ed. Ritschl p. 132): *γίνωσκε καὶ τοῦτο ὅτι οὐδέποτε ὑποτακτικὸς σύνδεσμος μέλλοντι συντάσσεται, οἷον ‚ἂν ἔσται', ‚ἢν γενήσεται' καὶ ὅσα τοιαῦτα,* etiamsi Aristides ‚*κἂν*', Plato ‚*ὅταν*', Thucydides ‚*ἵνα*' cum fut. coniungant. Elucet Thomae M. menti easdem coniunctiones quas Apollonio et Anonymo apud Bekk. obversatas esse, sed de constructione earum aliter iudicat. Nam Graeci sermonis leges nobis probatas etiam ille agnoscit, cum p. 131, 6 *τὸ ‚ἐάν', τὸ ‚ἄν', τὸ ‚κἄν', τὸ ‚ἤν', καὶ τὸ ‚ὅταν'* semper coniunctivis apud optimos, tamen (l. 15) *τὸ ‚ἵνα' καὶ τὸ ‚ὅπως' καὶ μετὰ ὑποτακτικοῦ καὶ μετὰ εὐκτικοῦ* conecti contendat. Retinuit igitur nomen, rem mutatam habet. Neque hoc miramur, qui obstupuimus doctrinam antea notatam. Quam prorsus perversam existimare non dubitaremus, nisi excusaretur aliquatenus disputatis ab Apoll. Dysc. de constr. 268, 16—269, 10. Nam ex huius grammatici doctrina sicut coniunctiones adiunctivae coniunctivum tantum secum habent, ita coniunctivus cum ‚*ἐάν*' simm. *ἐπὶ μέλλοντα φέρεται ἢ ἐνεστῶτα· ‚ἐὰν φιλολογῶ παραγενήσεται Δίων*' vel ‚*ἵνα φιλολογήσω παραγενήσεται Τρύφων*' aut ‚*παραγίνεται*'; praeteritum accedere posse negat, quod tum demum coniunctivis cum ‚*ἵνα*' particula conexis apponi posse docet, si ‚*ἵνα*' sensu coniunctionis causalis proferatur: ‚*ἵνα φιλολογήσω παρεγενήθη Τρύφων*' = ‚*διότι ἐφιλολόγησα π. Τ.*' Cui doctrinae quanquam permulti scriptorum loci refragantur, Apoll. Dysc. tales iuncturas, quas pro illicitis habere debuit, explicare et cum universa sua sententia conciliare prorsus neglexit [1]). Noster scriptor temporum in enuntiato primario varietatem omnino non curasse, verum in eo acquievisse videtur, quod post particulas adiunctivas subiunctivum semper ponendum

1) γ 2 de coni. 510, 29. B. 243, 28 Schn. suspectum esse suo iure censet Uhlig.

esse didicerat. Cuius opinionis haud scio an socios habuerit, qui γ 2 „φαείνῃ" optativo „φαείνοι", quem Ven. 456 solus exhibet, praeferebant, neque minus Ixionem Aristarcheum, quem ε 490 „αὔῃ" scripsisse schol. H. P. testantur. Quanquam scholae principem illi doctrinae non favisse inde concludo, quod nullo Iliadis loco, quo ‚ἵνα', ‚ὅπως', ‚ὄφρα' cum opt. coniunguntur, in scholiis quicquam adnotatum inveni neque consentiunt, quae de particula ‚ἄν' et ‚κέ' in membro pendente usurpata constituit[1]).

p. 49, 17 A, 13 B. Exemplum fortasse e periegesi haustum ab A ita profertur, ut non habeat, quod rationi grammaticae obstet: „παρεπλέομεν δύο πόλεις αἳ καλοῦνται Σηστὸς καὶ Ἄβυδος"; corruptum codicibus B traditur, quorum archetypum pronomine omisso duo integra enuntiata vitiose exhibuisse e consensu L O t colligo. Recensioni A patrocinari videntur rhetores, quos libris de figuris conscriptis etiam grammaticorum placita, quae ad „inconsequentem orationem" pertinerent, intexuisse notum est. Nam, ut Latinos mittam, quae s. fig. ἀλλοίωσις Tiberius Caecilii auctoritate (Sp. rh. Gr. III 80), Alexander (III 33), Zonaeus (III 168), s. titulo περὶ τῶν τῆς ἐναλλαγῆς (σχημάτων) Phoebammon (III 49), s. titulo περὶ καινοπρεπῶν σχημάτων τῆς A Anonymus (III 149) de mutatis numeris, personis, casibus, temporibus etc. exponunt, pleraque grammaticis accepta referunt. Atque illi casus commutatos esse exemplis nostro plane similibus probant. Audias enim Alexandrum (III 34, 1): πτώσεως δὲ ἀλλαγὴ καὶ μεταβολὴ οὕτω σχηματίζεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς· „τοὺς μὲν οὖν ἄλλους, ὅσοι πρὸς τὰ κοινὰ δικαίως προσέρχονται, κἂν δεδωκότες ὦσιν εὐθύνας, τὴν ἀειλογίαν ὁρῶ προτεινομένους" (Dem. περὶ παραπρεσβ. initio). ἀπὸ γὰρ τῆς αἰτιατικῆς ἐπὶ τὴν εὐθεῖαν ἐτράπη. καὶ τὰ Ὁμηρικὰ „μῆνιν ἄειδε θεὰ οὐλομένην ἢ μυρία" (A 1) καὶ πάλιν „ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα,

2) cf. Friedlaender, schematolog. Arist. p. 9 sq.

πολύτροπον ὃς μάλα πολλά" (α 1). Quae quomodo intellegi debeant, nos docet Anonymus (III 154), qui Z 510 interpretatus (cf. *σχῆμ. Ἀργολικόν* XXXI B) ita pergit: *ἔστι καὶ ἕτερος τρόπος, ὃς πολυσχιδής ἐστι καὶ ποικίλος, οἷον*

„*ἄνδρ' ὁρόω κρατερῶ — ὃ μὲν τόξων εὖ εἰδώς,*

Πάνδαρος, υἱὸς δ' αυτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι" (*E* 244).

προειπὼν αἰτιατικὴν „ἄνδρας ὁρῶ κρατερούς" ἐπήνεγκεν εὐθὺς „ὃ μὲν τόξων εὖ εἰδώς" ἀντὶ τοῦ τὸν μὲν τόξων εὖ εἰδότα·

'*Πάνδαρον υἱὸν Λυκάονος εὐχόμενον εἶναι,*

Αἰνείαν δ' υἱὸν μεγαλήτορος Ἀγχίσαο'.

Ἄλλο·

„*ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν*" (*E* 890),

'*ἔχθιστος δέ μοί ἐσσι θεῶν τῶν Ὄλυμπον ἐχόντων*'.

Et ne Alexandri et Anonymi (*E* 890) quidem exempla contra leges grammaticas repugnant. Quae cum ita sint, Lesbonactis exemplum (A) e doctrina apud rhetores servata potius explicare quam mutare haud absonum iudico, cum praesertim plurima alia ab Anonymo s. eodem titulo allata etiam apud Lesbonactem occurrant, cf. praeter commemorata:

III	151, 31—152, 4	cum	*Ἀργολικῷ* XXXI.
	152, 7 sq.	„	*Ἀττικῷ* XII. p. 42, 10.
	153, 16 sq.	„	*Πινδαρικῷ* XVI.
	153, 20 sq.	„	*Κυμαίῳ* XV.
	153, 29	„	*Ἀργολικῷ* XXXI. p. 54/16 B.
	154, 16 sq.	„	*Ἀλκμανικῷ* V.

Sed neganti propono coniecturam: „*παρεπλέομεν δύο πόλεις, καλούμεναι Σηστὸς καὶ Ἄβυδος*". Simili enim carptim enarrandi ratione haud raro utitur Arriani *περίπλους Εὐξείνου πόντου.* cf. 11, 1: *ἔθνη δὲ παρημείψαμεν τάδε· Τραπεζουντίοις μέν, καθάπερ καὶ Ξενοφῶν λέγει, Κόλχοι ὅμοροι . . . . . . τούτων δὲ ἔχονται Μάκρωνες καὶ Ἡνίοχοι· βασιλεὺς δ' αὐτῶν Ἀγχίαλος. Μακρώνων δὲ καὶ Ἡνιόχων ἐχόμενοι Ζυδρεῖται. Φαρασμάνου οὗτοι ὑπήκοοι.* et imprimis cp. 14. — Num *καλοῦνται* imperfecto *ἐκα-*

λοῦντο praeferendum sit, discerni nequit. Nam etiam hoc tolerari potest: Krüger § 53, 2, 4.

p. 50, 4. Nomen *Τυρσηνικὸν σχ.* hoc tantum modo defendere licet, ut grammaticos figuram apud scriptorem Graecum invenisse, qui gente Tyrrhenus esse ferebatur, dicamus. Nam figuris nomina a populo sive patria scriptorum, apud quos dicendi rationes memorabiles occurrebant, indita esse infra demonstrare studebo. Atque Pythagoram Tyrrhenum fuisse testes sunt Diog. Laert. VIII 1: *Πυθαγόρας Μνησάρχου δακτυλιογλύφου, ὥς φησιν Ἕρμιππος, ἢ ὡς Ἀριστόξενος Τυρρηνὸς ἀπὸ μιᾶς τῶν νήσων ἃς κατέσχον Ἀθηναῖοι Τυρρηνοὺς ἐκβαλόντες κτλ.* Clem. Alex. Strom. I § 129 Sylb.: *Πυθαγόρας μὲν οὖν Μνησάρχου Σάμιος ὥς φησιν Ἱππόβοτος, ὡς δὲ Ἀριστόξενος ἐν τῷ Πυθαγόρου βίῳ καὶ Ἀρίσταρχος καὶ Θεόπομπος Τυρρηνὸς ἦν, ὡς δὲ Νεάνθης Σύριος ἢ Τύριος, ὥστε εἶναι κατὰ τοὺς πλείστους βάρβαρον τὸ γένος.* Diodor X fr. 3 (D.).[1] Et scripta philosopho post Aristotelem multi tribuerunt, inter quos primum locum Heraclides Lemb. obtinet. Diog. L. VIII 6. cf. Zeller: Philos. d. Griechen[4] I 258. Alios ‚Tyrrhenos' equidem non novi.

p. 50, 5/6. *δεούσας προτάττειν.* Infinitivus activi eo defendi potest, quod adiectivis velut *ἄξιος χαλεπός* infinitivi activi apponuntur, ubi passivos exspectamus, cf. Krüger § 55, 3, 7. Kühner § 473, 6, c Anm. 14.

p. 50, 7/8. ‚*περιπατήσας ἀνέστη*'. fict esse perversa constructio demonstrat et frequens usus verbi ‚*περιπατεῖν*' cf. Apoll. Dysc. de constr. 12, 5. 22, 18. 30, 23 sq. 74, 2. 108, 20. 118, 22. 124, 5. 198, 16. 207, 22 etc.

---

1) Quomodo factum sit, ut Pyth. alii Samium, alii Tyrrhenum nominarent, inde explicatur, quod iuvenis ex Tyrrhenorum insula Samum transmigrasse traditur: schol. Plat. Polit. 600 B: Πυθαγόρας Μνησάρχου δακτυλιογλύφου, Τυρρηνός· νέος δὲ ὢν ἦλθεν ἐκ Τυρρηνῶν εἰς Σάμον καὶ διήκουσε Φερεκύδους τοῦ Συρίου κτλ. (Patrem Μνήσαρχον Τυρρηνὸν ὄντα κατὰ γένος τῶν Λῆμνον καὶ Ἴμβρον καὶ Σκῦρον κατοικησάντων Τυρρηνῶν κἀκεῖθεν μεταστάντα diuque pervagatum in Samo consedisse narrat Porphyr. v. Pyth. § 10.).

p. 51, 12/13. *τὰς συναμφοτέρας φωνάς*. Articulum ante *ἀμφότερος*, saepius ante *συναμφότερος* inveniri testantur Krüger § 50, 11, 25; Kühner § 465, 8.

p. 51, 18 *ἀνακύπτει*: metaphora non a nostro scriptore excogitata, cf. Apoll. Dysc. de constr. 68, 12. 177, 6. 287, 14.

p. 51, 29 A. Figura eo consistit, quod verbum ab aliis cum aliis casibus, atque sermo vulgaris postulat, construitur. Eadem enim verba ab Atticis cum dativo, a Doribus cum genetivo contra usum coniungi audimus. Hinc sequitur non sufficere *ὅταν τὸ ῥῆμα συντάσσηται ἄλλαις πτώσεσιν*, sed addendum esse *ὑπ' ἄλλων*.

p. 52, 5/7 A. Parum accurate dictum est illa verba ab Atticis frequentari. Nam, quod diximus, non de verbis agitur, quae Attici cum aliis casibus conectunt atque quibuscum vulgo coniunguntur, sed de verbis, quae ab Atticis et Doribus diverse atque contra morem dicendi popularem usurpata affatim occurrunt. Quare genuina esse censeo *ἔστι δὲ πλεονάζοντα παρ' Ἀττικοῖς καὶ Δωριεῦσιν. Ἀττικοὶ γὰρ δοτικαῖς συντάσσουσιν πτώσεσιν.*

p. 52, 10/12. *ἅπερ* (sc. *ῥήματα*) *τοῖς Ἀττικοῖς ἐπὶ δοτικῆς συνήθη, ταῦτα ἐπὶ γενικὴν μετάγουσι* (Dores) non aliter interpretari licet nisi ita, ut verba notata ab Atticis dativo casu proferri dicas, id quod perversum est. Supra (ad p. 39, 15/16 A) commemoravimus verba vi construendi praedita velut *ἐπιφέρειν ἐπάγειν* praepositionem *ἐπί* c. acc. coniunctam secum habere. Itaque *δοτικῆς* in *δοτικήν* mutandum esse puto, cum e sequentibus verbum *ἐπάγειν* facile tibi suppleas et vox *συνήθης* illis adiectivis adnumeranda sit, quorum mentionem ad p. 50, 5/6 fecimus.

p. 52, 4 B. *αἰτιατικαῖς* in *γενικαῖς* mutari necessarium est, quoniam accusativos ad illa verba afferre sermonis vulgaris est.

p. 52, 4 b. Ad *ἀπ' ἐναντίας* cf. Krüger § 43, 3, 8 et Plut. *ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδ. ὑπομνημ.* 9 B: *Ἀρίστιππος δὲ ἀπ' ἐναντίας ὁ Σωκρατικὸς ἔλεγε.*

p. 52, 18. Figura Rhodia depravata est. Velut hae-

remus in initio *Ῥόδιον, τῶν δωριζόντων ἐν τῇ ἀκράτῳ δοτικῇ*. Neque enim quid sit *ἄκρατος δοτική* intellegitur. Cum *ἄκρατος* de pura dialecto et mera Dorica forma dictum inveniatur [1]), mihi se obtulit coniectura *τῶν δωριζόντων τῇ ἀκράτῳ Δωρίδι*. Qua probata praepositio *ἐν* delenda est, cf. Heraclidae fr. 61 F. H. G. Mueller II p. 263: *Ἕλληνες μὲν γάρ εἰσι τῷ γένει καὶ ταῖς φωναῖς ἑλληνίζουσιν ⟨οἱ⟩ ἀφ' Ἕλληνος. Ἀθηναῖοι δὲ οἱ τὴν Ἀττικὴν κατοικοῦντες Ἀττικοὶ μέν εἰσι τῷ γένει, ταῖς δὲ διαλέκτοις ἀττικίζουσιν, ὥσπερ Δωριεῖς μὲν οἱ ἀπὸ Δώρου τῇ φωνῇ δωρίζουσιν, αἰολίζουσι δὲ οἱ ἀπὸ Αἰόλου, ἰάζουσι δὲ οἱ ἀπὸ Ἴωνος τοῦ Ξούθου φύντες.* Quod sequentibus scriptor argumentum *τοῦ σχήματος μάλιστα τῶν δωριζόντων* addidit, tituli verba plane repetere noluit, sed *τῇ ἀκράτῳ Δωρίδι* licenter omisit, vocula autem *μάλιστα* adiuncta indicasse videtur figurae usum praeter Rhodios purae *Δωρίδος* participes occurrere quidem, sed raro.

p. 53, 8/9 A. *καὶ τὴν ‚σφίν'* ab excerptore addita esse credo. Nam ex iis, quae Dorum propria esse constabat, scriptor argumentum petiturus erat, *σφίν* autem Doricum esse nusquam grammatici testantur. Atque excerptor ipse, quid a se ortum sit, prodidit, cum singularem *αὕτη γὰρ . . . δηλωτική* retineret, qui ad unum pronomen (*τίν*) pertinet.

p. 53, 10. Post negationem omisso vocabulo *ἄλλος* particulam *ἤ* poni docet Kühner § 542 adn.

1) Hermog. περὶ ἰδεῶν ed. Spengel rh. Gr. II 423, 23: Ἑκαταῖος δὲ ὁ Μιλήσιος . . . τῇ διαλέκτῳ (δὲ) ἀκράτῳ Ἰάδι καὶ οὐ μεμιγμένῃ χρησάμενος οὐδὲ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ποικίλῃ ἧττόν ἐστιν ἕνεκά γε τῆς λέξεως ποιητικός. Schol. A Θ 378: γηθήσει προφανεῖσα] Ἀρίσταρχος „προφανέντε" ὡς „πληγέντε κεραυνῷ" (455) δυϊκῶς· ὁ δέ Ζηνόδοτος „γηθήσει προφανείσας ἰδὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων", συστέλλων τὴν τελευταίαν, παροξυτόνως προφερόμενος [μετ' ἐκτάσεως τοῦ α]. ἔστι δὲ ἄκρατον Δώριον. σπάνιον δὲ τὸ τοιοῦτο παρὰ τῷ ποιητῇ. Schol. A Z 262: ὅτι ἄκρον Δώριον τὸ τύνη, quod in ἄκρατον Δώριον corrigendum esse censet Dindorf (vol. II p. 387).

p. 53, 14. Promisit scriptor se usu pronominis *τίν* cui dativi vis inesset, figuram comprobaturum esse. Atque addidit locum ex Homero haustum (*Δ* 201), quo schema eum illustratum esse e consuetudine exspectamus. Sed pronomen „*τεΐν*" hic dativi locum tenet, id quod etiam schol. A adnotavit: *σημειοῦνταί τινες ὅτι ἐν ἴσῳ τῷ* ‚*σοί*' *ἡ* „*τεΐν*" *ἀντωνυμία Δωρικὴ οὖσα κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ε ἐξηνέχθη, ὅθεν φυλάσσεται ὁ αὐτὸς τόνος.* Itaque enuntiatum illud *αὕτη γὰρ οὐδεμιᾶς πτώσεως ἢ δοτικῆς δηλωτική* loco Homerico confirmare auctor noster videtur voluisse. Figurae igitur exempla desiderantur, nobis inquirenda sunt. Audiamus primum Apoll. Dysc. (de pron. 105 B): ‚*τίν*', inquit, *τίθεται παρὰ Κορίννῃ καὶ ἐπ' αἰτιατικῆς ἐν Κατάπλῳ·* „*οὐ γάρ τιν ὁ φθονερὸς δαίμων*" (fr. 5 Ahrens 4 Bergk[4]) *ἀντὶ τοῦ σέ, καὶ σαφὲς ὡς κατ' ἐναλλαγὴν πτώσεως.* Porro Pind. Pyth. VIII 97 ‚*τίν*' acc. ex Hermanni sententia (de dial. Pind. p. 14), dat. paraphrastae; Theocr. idyll. Cyclop. XI 39, 54, 68 acc., altero loco acc. schol. agnoscunt. Archimed. II 290, 23. 294, 3 ab Heibergio ‚*τίν*' restitutum utrumque pro acc. habet G. Meyer (gramm. graec. p. 383), prius tamen dativi potestatem obtinere negare non licet. — Excerptoris opinionem qui *σφίν* accusativi loco positum inveniri contendit, Hesychii tantum testimonio comprobare possum: *σφίν· αὐτοῖς ἢ αὐτοὺς ἢ αὐτάς* (Schmidtio *ἢ αὐτοὺς κτλ.* suspecta).

p. 53, 6/7 B. ‚*ὁ ἀνὴρ παρεγένετο*' fict, cf. Apoll. Dysc. de constr. 306, 26, qui ad aliam rem demonstrandam formavit ‚*ὁ ἄνθρωπος παρεγένετο*'; cf. praeterea eiusdem de adv. 531, 32.

p. 53, 19. Locum ita sanare malim, ut scribam *συνηρτημένην ἔχον ὁριστικοῖς ῥήμασιν μετοχὴν ἐπὶ αἰτιατικῆς πτώσεως ἀντὶ ὀρθῆς* cf. schema proximum.

IV.

QUAESTIONES ONOMATOLOGAE.

Singularem locum inter antiquitatis libros, qui verborum constructiones a sermone vulgari alienas sive figurae sive soloecismi nomine notatas tractant [1]), is libellus occupat, qui dicendi proprietates certis scriptoribus, urbium incolis, gentibus tribuit a Lesbonacte quodam compositus. Hinc apparet esse primum inquirendum, quomodo figurarum nomina orta sint et a quo inventa.

Tria nominum genera apud Lesbonactem distinguenda sunt, primum a poetis lyricis repetitum (*Ἰβύκειον*, *Ἀλκμανικόν*, *Πινδαρικόν*), alterum a scriptorum certo ordine (*Περιηγητικόν*), tertium denique longe plurima complectens a gentibus sive urbium incolis.

Atque primum quidem eorum, quae de lyricorum

1) cf. Herodian. de figuris Sp. rh. Gr. III 85—90, Ps.-Plutarch. de vita et poesi Homeri Wyttenbach V 2 p. 1098—1112, rhetores s. fig. ἀλλοίωσις vel ἐναλλαγή: Tiberium Caecilii auctoritate confisum (Sp. rh. Gr. III 80), Alexandrum (Sp. III 33), Zonaeum (Sp. III 168), Phoebammonem (Sp. III 49), Anonymum περὶ καινοπρεπῶν σχημάτων τῆς A (Sp. III 149), auctorem περὶ σολοικίας (ed. Valck. post Ammonium p. 198), Polybium περὶ βαρβαρισμοῦ καὶ σολοικισμοῦ (ed. Nauck post lexicon Vindobonense p. 282), Anonym. περὶ βαρβαρισμοῦ καὶ σολοικισμοῦ, Herodianum περὶ σολοικισμῶν καὶ βαρβαρισμῶν (ed. Nauck l. l. p. 294 sq.).

schematibus docentur, vetustissima vestigia apud Aristarchum deprehenduntur.

1) *Ἰβύκειον σχῆμα.*

E 4: *δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,*
ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα
λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο.

Aristonicus schol. A v. 6: *παμφαίνῃσι*] *ὅτι ἀντὶ τοῦ παμφαίνῃ. πλεονάζει δὲ Ἴβυκος τῷ τοιούτῳ.*

X 21: *ἐβεβήκει*
σευάμενος ὥς θ' ἵππος ἀεθλοφόρος σὺν ὄχεσφιν,
ὅς ῥά τε ῥεῖα θέῃσι τιταινόμενος πεδίοιο.

Aristonicus schol. A v. 23: *ὅτι „θέῃσιν" ἀντὶ τοῦ θέῃ. πλεονάζει δὲ τῷ τοιούτῳ σχήματι Ἴβυκος* 1).

2) *Ἀλκμανικὸν σχῆμα.*

a) *E* 773: *ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον ποταμώ τε ῥέοντε,*
ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος.

Ariston. schol. A v. 774: *ὅτι τὸ κατ' ἀμφοτέρων ῥῆμα μεταξὺ τῶν ὀνομάτων τέταχεν. ἔδει γὰρ ‚ἧχι ῥοὰς Σιμόεις καὶ Σκάμανδρος συμβάλλετον'. τούτῳ δὲ τῷ ἔθει πεπλεόνακε καὶ Ἀλκμάν. διὸ καὶ καλεῖται Ἀλκμανικόν, οὐχ ὅτι αὐτὸς* [*οὗτος* Friedlaender, *αὐτῷ* Horn] *πρῶτος ἐχρήσατο, ἀλλ' ὅτι τῷ τοιούτῳ ἔθει πεπλεόνακεν.*

b) *Υ* 138: *εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων.*

Ariston. schol. A: *ὅτι Ζηνόδοτος γράφει „ἄρχῃσι". ὁ δὲ Ὅμηρος τὸ κατ' ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων τιθέμενον*

---

1) Notandum est Aristarchum a Lesbonacte eo differre, quod ille non coniunctivum pro indicativo ab Homero positum, sed coniunctivi formam regularem syllaba $\overline{\sigma\iota}$ auctam esse docet (cf. Friedlaender: schematologiae Aristarch. p. 10, 1). Sed haec discrepantia debetur fortasse recentiori Aristarcheae doctrinae depravationi.

ῥῆμα εἴωθέ ποτε τὸ ἕτερον προτάξας ὄνομα, μεταξὺ τάσσειν· „ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος" (Ε 774) καὶ „ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι Κώκυτός τε" (κ 513). καὶ τούτῳ πεπλεόνακεν Ἀλκμάν· διὸ καὶ Ἀλκμανικὸν καλεῖται, οὐχ ὅτι πρῶτος αὐτῷ ἐχρήσατο.

c) Hinc Aristonici videtur esse schol. (κ 513):

ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι
Κώκυτός τε.

schol. H Q: (*τὸ ἑξῆς ‚ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε καὶ Κώκυτος ῥέουσι'. τὸ δὲ σχῆμα καλεῖται προδιεζευγμένον, ὅταν [τὸ] μεταξὺ δύο ὀνομάτων ἑνικῶν πληθυντικὸν τεθῇ ῥῆμα.) τοῦτο καλεῖται Ἀλκμανικόν, οὐχ ὅτι Ἀλκμὰν πρῶτος αὐτῷ ἐχρήσατο, ἀλλ' ὅτι πολύ ἐστι παρ' αὐτῷ, οἷον „Κάστωρ ὠκέων πώλων ἐλατῆρες καὶ Πολυδεύκης"* (fr. 9 Bergk [4]). *ὅμοιον δέ ἐστι τὸ σχῆμα „εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων"* (*Υ* 138) *καὶ „ἔνθα ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος"* (*Ε* 774).

d) schol. Pind. Pyth. IV 318, quoniam cum antecedentibus concinit et in scholiis Pindaricis multa Aristarchea inesse constat, suo iure huic tribuit Horn [1]).

Pind.: *πέμπε δ' Ἑρμᾶς χρυσόραπις διδύμους υἱοὺς ἐπ' ἄτρυτον πόντον,*
τὸν μὲν Ἐχίονα, κεχλάδοντας ἥβᾳ, τὸν δ' Ἔρυτον.

schol.: .... *τῷ δὲ σχήματι τῆς ἑρμηνείας πλειστάκις Ἀλκμὰν κέχρηται. ἐπὰν γὰρ περὶ δυοῖν ποιῆται τὸν λόγον, τὸ ἕτερον ὄνομα προθεὶς περὶ ἀμφοῖν ποιεῖται τὸν λόγον, εἶτα οὕτω τὸ ἕτερον προσαποδίδωσιν, οἷον „Κάστωρ δὲ πώλων ταχέων δμητῆρες ἱππόται σοφοὶ καὶ Πολυδεύκης κυδρός"* (fr. 9 Bgk. [4]), *καὶ Ὅμηρος „ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος"* (*Ε* 774).

3) Etiam Pindari proprietatem cum substantivo sive masculini sive feminini generis pluraliter formato coniun-

---

1) de Aristarchi studiis Pindaricis, Gryphiswaldiae 1883, p. 46.

gentis verbum singulariter positum ab Aristarcho observatam esse valde probabile est[1]). Scholia enim Pindarica eam saepius notant, velut ad Pyth. IV 436:

ὃς πάχει μάκει τε πεντηκόντορον ναῦν κράτει,
τέλεσεν ἂν πλαγαὶ σιδάρου.

schol.: ἂν πληγαὶ σιδάρου] ἥντινα ναῦν συνεπέραναν αἱ τοῦ σιδήρου πληγαί. πάλιν τῷ συνήθει σχήματι καὶ τρόπῳ κέχρηται τὸ ἑνικὸν τῷ πληθυντικῷ συζεύξας, καίτοι παρὸν εἰπεῖν καὶ ‚τέλεσσαν'. γράφεται δὲ καὶ ‚τέλεσσαν'.

Ad Pyth. X 110: ἔνθ' ἀγαθοῖσι κεῖται
πατρώιαι κεδναὶ πολίων κυβερνάσιες.

schol.: ἐκ δὲ τούτου καὶ οἱ νόμοι τῶν πατέρων αὐτῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀπόκεινται. τῷ γὰρ „κεῖται" ἀντὶ τοῦ κεῖνται συνήθως τῷ σχήματι κέχρηται.

Cf. praeterea schol. Ol. X 5 Pyth. II 85 IV 100.

His testimoniis apparet iam Aristarchum observasse illas figuras, quas recentiores grammatici Ibyci, Pindari, Alcmanis nomine insignire solent, apud hos tres poetas frequenter inveniri; et quod rationem loquendi ab Alcmane nominatam proprio nomine Ἀλκμανικόν (ad quod e schol. Il. ἔθος, e schol. Od. σχῆμα subaudiendum est) significari Aristonicus duobus certe locis — quibus tertium (schol. κ 513) accedere probabile est — pronuntiavit, iam Aristarcho illam appellationem Ἀλκμανικὸν ἔθος sive σχῆμα[2]) notam fuisse verisimillimum est. Quae sententia eo confirmatur, quod Ἰακὸν ἔθος ab Aristarcho commemoratum esse diserte dicitur schol. β 206 (v. paulo post p. 82). Quod autem de figura Alcmanica valet, idem in ceteras lyricorum figuras cadere consentaneum est.

Quaeritur porro, num veteres alias figuras poetarum nomine appellaverint. Nullum investigavi exemplum ne

1) cf. Horn l. l. p. 80.

2) Ibyci proprietatem Aristonicus σχῆμα nominavit et alias quoque in eius commentariis vocabuli σχήματος frequens usus.

a Stesichoro quidem vel Simonide denominatae et dubito, num investigari possit. Perquam enim memorabile est, quod etiam Herodianus π. σχημ. (Sp. III 100, 101), quem nullo necessitatis vinculo cum Lesbonacte coniunctum esse infra (V) probabo, haec tantum tria schemata a lyricis denominata commemorat, cum causa excogitari nequeat, cur reliqua, si modo exstitissent, neglexisset.

Transeamus ad figuras, quas urbium incolae vel gentes usurpasse dicuntur. Quae Steinthal de his exposuit, cui a Lesbonacte frustula sermonis vulgaris servata videntur esse[1]), mihi non probantur. Nam repugnant tituli[2]), qui schema, quod Lesbonax Atticis tribuit (p. 49, 21), ab his abhorruisse evincunt. Particularum enim ‚ἵνα' et ‚ὅπως', quas Attico more cum optativo, pro coniunctivo coniungi scriptor noster contendit, priorem nunquam cum optativo, semper cum coniunctivo, alteram raro cum fut. et opt., saepius cum coni. coniunctas Atticae inscriptiones exhibent. Et probabilior est alia sententia, ex qua figurae nomen acceperunt sive a patria scriptorum, quorum in operibus inveniebantur, sive a gente, cui scriptores addicti erant vel cuius lingua usi esse ferebantur. Simili enim modo singulas voces et verborum formas urbium incolis attribui exploratum est. Audi Wilamowitzi[3]) verba: „Die hellenistischen Missbildungen in den zweiten Aoristen wie ‚ἐλάβοσαν' hat Aristophanes v. Byz. chalcidische genannt, weil sich Lycophron (v. 21)

1) „Die eigentliche Volkssprache nun gar musste den Analogisten als ein Greuel erscheinen. Jede von der Schriftsprache abweichende Form galt ihnen als verderbt, als παρεφθορυῖα λέξις. Dabei hatten sie natürlich gar keinen Sinn, um echtes, altes Sprachgut von späterer Verderbung zu unterscheiden. Nur das Gute hatte dieser Purismus, dass uns durch ihn Einiges aus der Volkssprache erhalten ward (Cramer, anecd. Ox. IV 270 sqq.)." Geschichte der Sprachwissenschaft bei den Griechen und Römern, 484.

2) cf. v. Herwerden: lapidum de dial. att. testimonia.

3) Antig. Caryst. 139 n. 9.

eine solche erlaubt hatte. Tzetzes zu jener Stelle schol. v. 249. Bekk. An. 91. Fresenius: Arist. Byz. p. 115." Et ipse Lesbonactis libellus sententiam propositam comprobare videtur:

σχ. Ἀττικόν (XII A): *σύνηθες Ξενοφῶντι καὶ Πλάτωνι.*

Χαλκιδεῖς (XIV) *δὲ οἱ ἐν Εὐβοίᾳ ποιοῦσιν .... ὡς Διονύσιος ὁ Χαλκιδεύς.*

ἄλλο Ἀττικόν (XXII): *ὁ Πλάτων τούτῳ κέχρηται.*

Ἀττικῶν (XXVI): *ἔστι δὲ τὸ σχῆμα τῶν περὶ Ἀντιφῶντα.*

Et quod *Πινδαρικὸν σχ.* (XVI) libelli redactori A *σχῆμα ἀπὸ Βοιωτίας* audit, aliique grammatici Boeotorum id esse consentiunt (cf. not. ad locum), a patria sive Pindari solius sive Pindari atque Hesiodi, cuius „*τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί*" (Theog. 321 rec. B) notissimum erat, alteram significationem repetendam esse apparet.
Convenit apprime cum antecedentibus, quod Heraclides Milesius de Rheginis haec docet (Eust. *η* 198 p. 1576, 59): *τὰ τρίτα τῶν ὁριστικῶν περισπωμένων τῆς πρώτης συζυγίας καὶ τῶν βαρυτόνων δὲ ῥημάτων κατὰ τὸ ἑνικὸν εἰς τὴν σι συλλαβὴν περαιοῦσι τοῦ η παραλήγοντος*, velut *φίλησι, νόησι, λέγησι, φέρησι.* Rheginorum enim proprias esse has formas contendit, quod apud Ibycum occurrebant [1]) (*σχ. Ἰβύκ.*).

Verum etiam ab ea gente figurarum quaedam nomina derivabantur, cuius linguae proprias formas scriptores in usum suum convertisse constabat. Quanam alia de causa schema *Ἰωνικὸν καὶ Δώριον* (XVIII) vocabatur *Ἰωνικόν*, quam quod „*ἐξαιρέτως τούτῳ τῷ σχήματι Ἡσίοδος κέχρηται*", qui Ionica dialecto usus esse ferebatur [2])?

Hinc nata, quae habet Eustathius ad *α* 414 (1427, 9):

---

1) Id quod iam Schubert perspexit (Sitzungsber. der Wiener Academie der Wissensch. 92. B. p. 547 adn. 2).

2) cf. grammat. Meermann. de dial. Ion. p. 629 ed. Schaefer.

οὔτ' οὖν ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, εἴ ποθεν ἔλθοι: τὸ δὲ εἰπεῖν ὅτι τὸ „ἔλθοι" ταὐτόν ἐστι τῷ ‚ἔλθοιεν ἀγγελίαι', δηλαδή τινες, Πινδάρῳ μὲν καὶ τοῖς κατ' ἐκεῖνον δωρίζουσι φιλεῖται. οὔκουν δὲ καὶ Ὁμήρῳ εἰ καὶ ἐν τῷ „γοῦνα καὶ κνῆμαι παλάσσετο" (*P* 386) *ἤγουν ἐπαλάσσοντο τουτέστιν ἐμολύνοντο σχῆμα τοιοῦτον Δωρικῶς παρεμφαίνεται.*

Et ad *Ψ* 380 (p. 1306, 49):

πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον εὐρέε τ' ὤμω θέρμετ': τὸ δὲ „θέρμετο" πρὸς τὸ μετάφρενον εἴρηται, ἴσως δὲ πρὸς τὸ „ὤμω" Δωρικώτερον. Δῆλον δὲ ὅτι ὅμοιον εἰπεῖν ‚μετάφρενον καὶ ὦμοι ἐθερμαίνοντο ἵππων πνοῇ'.

Cf. schol. ad Philostr. p. 155, 5: *Δώριον τὸ σχῆμα* (p. 196 = *Πινδαρ σχ.*).

Neque mirum, quod apud Eustathium legimus ad *τ* 337:

ἦ τοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
ἤχθεθ', ὅτε . . . .

(p. 1867, 22): *τὸ δὲ „χλαῖναι καὶ ῥήγεα ἤχθετο" Αἰολικὸν σχῆμα καὶ Δωρικόν, καὶ εἰσὶ παρὰ Πινδάρῳ τοιαῦτα πολλά. Ἀττικὸς δὲ ἀνὴρ οὐκ ἂν οὕτω φράσαι, ἀλλὰ διὰ τὰς χλαίνας ἐρεῖ ἂν ‚ἤχθοντο' πληθυντικῶς.* Nempe ipse Eustathius p. 1702, 3 hoc quid sibi velit interpretatur: *ὡς δὲ οἱ Δωριεῖς ἔχαιρον καὶ αἰολίζοντες, δηλοῖ Πίνδαρος ἀναμὶξ οὕτω ποιῶν ἤτοι Δωρικῶς γράφων καὶ Αἰολικῶς.* Haec de rationibus, quibus figuris nomina indebantur, exploravi.

Quaeritur, quando doctrina, qua constructiones verborum inusitatae certis gentibus urbibusve assignantur, orta sit. Eius quoque vestigia in Aristarchi scriptorum frustulis apparent.

Ad *E* 249: *ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων*

schol. **A**: *ὅτι Ἀττικῶς ἐξενήνοχεν ἀντὶ τοῦ ὡς ἐπὶ τοὺς ἵππους. δοκεῖ δὲ Ζηνόδοτος τοῦτον καὶ τὸν ἑξῆς ἠθετηκέναι.*

Ad *E*: *Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηι καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ*
(700) *οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν*
οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ,

schol. A: οὕτως Ἀρίσταρχος ἀμφότερα διὰ τοῦ ε̄ „προτρέποντο" καὶ „ἐπὶ νηῶν". λέγει γὰρ ‚οὔτε προτροπάδην ἔφευγον ἐπὶ τὰς ναῦς'. ἡ δὲ διπλῆ πρὸς τὸ σημαινόμενον ὅτι Ἀττικῶς ἐξενήνοχεν ‚οὐκ ἔφευγον προτροπάδην ἐπὶ τὰς ναῦς'. ἔνιοι δὲ ἀγνοοῦντες γράφουσιν „ἀπὸ νηῶν". γίνεται δὲ ἀδιανόητον. οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν νεῶν φεύγειν ἔμελλον [1]).

Ad β 206: εἵνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν.

schol. H M Q R: ὁ Ἀρίσταρχος λείπειν φησὶ τὸ ἄρθρον, ἵν' ᾖ ‚εἵνεκα τῆς ταύτης ἀρετῆς'. Ἰακὸν δὲ τὸ ἔθος εἶναι. Ἀριστοφάνης δὲ ὑπώπτευε τὸν στίχον, νεωτερικὸν λέγων ὄνομα τὸ τῆς ἀρετῆς. πιθανὸν δὲ συναθετεῖν αὐτῷ καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ καὶ τὸν μετ' αὐτόν.

ad Pind. Isthm. I 58:

εἰ δ' ἀρετᾷ κατάκειται πᾶσαν ὀργὰν
ἀμφότερον δαπάναις τε καὶ πόνοις
χρή νιν εὑρόντεσσιν ἀγάνορα κόμπον μὴ φθονεραῖς φέρειν
γνώμαις.

schol.: Ἀρίσταρχος σὺν τῷ ι γράφει καὶ περισπᾷ καὶ Ἀττικὴν δέχεται τὴν σύνταξιν, ἵν' ᾖ ὁ λόγος ‚εἰ τῇ ἀρετῇ κατάκειται κατὰ τρόπον (πάντα τρόπον Boe. κατὰ πάντα τρόπον?) ἔν τε τῷ πονεῖν αὐτὸν τῷ ἰδίῳ σώματι καὶ τῷ δαπανᾶν, τῷ μὲν δαπανᾶν καθόσον ἱπποτρόφησε, τῷ δὲ πονεῖν καθόσον ἡνιόχει, χρὴ τοῖς εὑροῦσι τὴν τοιαύτην ἀρετὴν τὴν ἀγήνορα κόσμον (κόμπον coniec. Horn) μὴ φθονεραῖσι γνώμαις φέρειν, τουτέστι τὸ σεμνὸν καύχημα μὴ φθονερῶς φέρειν, ἀλλ' ἐπαινεῖν.

Quanquam schol. difficile intellectu, tamen recte interpretatus videtur esse Horn [2]), qui Aristarchum scripsisse „ἀρετᾷ" et „τῇ ἀρετῇ κατάκειται" „haud aliter accepisse videri ac si quis diceret τῇ ἀρετῇ ἀνάκειται ita, ut ex

1) Hos duos locos iam Friedlaender: de schematol. Arist. p. 15, 2 et Sengebusch: annal. Fleckeis. vol. LXVII a. 1853 p. 252 attulerunt.

2) de Arist. stud. Pind. p. 70.

locali verbi significatione notio generalis orta esset" existimat (omni ratione virtuti colendae operam dat). Atticam autem proprietatem ex mente interpretis in eo conspici, quod accusativi „πᾶσαν ὀργήν" sine κατά praepositione proferantur, puto. Verum neque qua usus ratione Aristarchus singulas singulis gentibus figuras assignaverit, e frustulis cognoscere neque quos auctorum ordines constituerit, perspicere licet.

Antiquissimum testimonium [1]), quo urbis incolis proprietas quaedam dicendi impertitur, Philoxeno [2]) debemus: Steph. Byz. (p. 66, 7 M.) s. v. Ἀλάβανδα .... λέγεται καὶ κτητικὸν Ἀλαβανδιακὸς καὶ Ἀλαβανδιακὸν σύγγραμμα

1) Lucilii: adde soloecismon genera atque vocabula centum (IX 3 M. 1181 a L. Pompeius, Keil V p. 289: quot modis, ait, fiunt soloecismi? Donatus redegit se ad summam brevitatem et dixit ‚duobus tantum', Lucilius autem dixit centum et enumeravit omnes: exstat liber ipsius, [quo add. M.] dicit illud et illud; nam ait sic: ‚adde —' et currunt [vel currit codd., percurrit Lindemannus] ipsa vocabula versibus scriptis arte et ibi enumeravit illa omnia. Serv. comm. in Don., Keil IV 446: soloecismorum genera centum dicit esse Lucilius. Isid. or. I 32, 5: fiunt praeterea [soloecismi] ex plurimis modis. Nam Lucilius centum genera soloecismorum dixit.) non ita explicanda esse, ut poetam centum soloecismorum genera protulisse singulisque nomina propria, quae ab urbium nominibus deducta esse Philoxeni testimonio commotus coniceres, addidisse dicas, e silentio grammaticorum latinorum, qui soloecismos fuse tractant, colligo. Voce „centum" Lucilius haud scio an nihil aliud voluerit indicare quam magnum numerum, quanquam in aliam partem acceperunt grammatici. „Vocabula" censeo omnino non cum genetivo „soloecismon" coniungendum esse, immo potius spectare videntur ad ipsa verba de quorum usu grammatico poetam exposuisse constat, cf. l. IX 30 M. 1133 L. (Char. Keil I p. 111):

nam vel ut intro aliud longe esse atque intu' videmus
sic item apud se longe alid est neque idem valet ad se:
intro nos vocat ad sese, tenet intus apud se.

2) quem fere Augusti et Tiberii temporibus Romae grammaticam professum esse verisimile est, cf. Kleist: de Philoxeni grammatici Alexandrini studiis etymologicis, Gryphiswald. 1865.

ἐξ οὗ καὶ Ἀλαβανδιακὸς σολοικισμός[1]), *ὡς Φιλόξενος τὴν Ὀδύσσειαν ἐξηγούμενος, ὅταν ἡ ‚μή' ἀντὶ τῆς ‚οὐ' κεῖται, ὡς τὸ*

„*μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων*" (O 41).

Iam nostri libelli figurae ubi primum commemorentur et quot antiquitati probatae fuerint, exponendum erit.

Quod red. A nobis post *Θηβαϊκόν* (XVI) proponit *ἄλλο σχῆμα ἀπὸ Βοιωτίας, ὃ δὴ καὶ Πινδαρικὸν λέγεται*, conferantur, quae Heraclides Milesius[2]) et de superioribus grammaticis testatur et ipse de hac figura disputat apud Eustathium p. 1885, 58 ad *υ* 106:

ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν,

ubi eorum sententiam improbat, qui contenderunt: ‚*ἧται*' *ἑνικὸν ἤγουν κάθηται γενέσθαι* ‚*ἕαται*' *καὶ ληφθῆναι Βοιωτιακῶς ἀντὶ πληθυντικοῦ τοῦ ἧνται* ‚*ἕαται*' *ἐν τῷ* „*οἳ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ*" (*Γ*134). *ὃ δὴ ἀπορραπίζει ὁ Ἡρακλείδης εἰπὼν οὐδέποτε τὸν Ὅμηρον ἑνικοῖς ῥήμασι χρῆσθαι ἀντὶ πληθυντικῶν, καθάπερ ἐνίοις Βοιωτῶν ἔδοξεν.*

ad *ι* 19, p. 1613, 25: *εἶτα εἰπὼν* (Heracl.) *ἡμαρτῆσθαι καὶ τὸ* ‚*ἐστίν*' (*ὤφειλε γάρ, φησί, κατὰ τὸ δίδωμι δίδωσι καὶ φημὶ φησὶ λέγεσθαι καὶ εἰμὶ εἰσί*) *καὶ ἐπικρίνας τοῦτο ἐπάγει ὅτι καὶ ἡμεῖς ὅτε* ‚*εἰσὶν ἐκεῖνοι*' *εἴπωμεν πληθυντικῶς, Βοιωτι⟨ακ⟩ῶς χρώμεθα ἑνικὸν ῥῆμα κατὰ πλήθους τάσσοντες.*

Morem igitur loquendi Pindarici schematis nomine consignatum Boeotorum proprium esse grammaticis iam ante Heraclidem Milesium recepta erat doctrina. Neque vero hoc e Lesbonactis libello cognoverunt, sed Lesbonactem doctrinam pervulgatam adoptavisse e disputatione

1) Haud multum a vero aberrare videtur Schmid (der Atticismus II p. 60, n. 78), qui ex auctoritate rhetorum scholae ab Hierocle et Menecle institutae rationem illam dicendi in usum receptam esse putat.

2) quem inter Aristonici et Apollonii Dysc. tempora floruisse demonstravit L. Cohn (de Heraclide Milesio grammatico. Berlin, 1884).

antea instituta apparere puto. Neque respexit nostrum scriptorem Apoll. Dysc. de construct. p. 223; quo loco causam investigat, cur substantiva pluralia neutrius generis cum verbo singulari coniungantur: *οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο τὸ ἄπορον ἐπιλύει, ὡς Βοιώτιόν ἐστιν ἔθος ὅμοιον τῷ παρὰ Πινδάρῳ „ἀχεῖται ὀμφαὶ μελέων σὺν αὐλοῖς"* (fr. 45 Boc. 75, v. 20 Bgk.[4]).

Praeter hanc figuram ab antiquis comprobatam inveni solum Corinthium schema:

Et. M. s. v. *εἶμι* (p. 301, 27) .... *τὸ πληθυντικὸν ‚ἐὰν ἴωμεν' καὶ ποιητικῶς ‚ἴομεν', τὸ ο μικρόν. διὰ τί; καὶ λέγομεν ὅτι σχῆμα Κορίνθιον.* Et. Gud. s. v. *ἴομεν* (p. 174, 44) eadem. Sed haec ex eodem fonte orta unde provenerint et unde auctor notitiam schematis perceperit, discerni nequit.

In hac tanta testimoniorum penuria difficillimum est diiudicare, quae aliis Lesbonax debuerit, quae ipse excogitaverit; nam etiam nostrum scriptorem figuris nomina imponere potuisse quis neget?

Restat, ut commemorem, quae figurae gentibus vel urbium incolis adscriptae a Lesbonacte omissae alibi occurrant. Si mittimus scholia Il. A (Z 479 Nicanoris), schol. Od., schol. Il. B T, quorum prioribus (schol. Il. et Od.) Atticorum usus loquendi, posterioribus Atticorum, Ionum, Aeolum notatur[1]) — nam etiamsi de scholiorum auctoribus excepto *Z* 479 nihil certi pronuntiare licet, tamen eo conspirant, quod dialectorum divisionem secuntur, quae praeter Atticam Graecorum linguam tripartitam agnoscit: Ionum, Aeolum, Dorum; nec cum nostri scriptoris sententiis horum grammaticorum doctrina convenit — si mittimus

1) schol. Il. A: Ἀττικῶς A 234. B 183. Z 479 (Nicanoris) — schol. Od.: Ἀττικῶς η 301 β 55 — schol. B T: Ἀττικῶς Γ 2 (T) Γ 5 (T) Γ 148 (T) Γ 277 (T) Γ 336 (T) Γ 366 (T) H 409 (T) Θ 237 (T) P 125 (B T); Ἰωνικῶς Ψ 199 (B T) Αἰολικῶς N 257 (B), huc refero σχῆμα ἴδιον Αἰολέων schol. D Θ 307.

etiam scholia in Thucyd., Aristoph., Sophoclem, Euripidem conscripta, in quibus de Atticorum tantum elocutione sermo fit sive de fig. a Lesb. prolata sive de alia constructione singulari agitur[1]), quae ad Lesb. opusculum illustrandum nihil facere patet, haec se offerunt:

Reperitur apud Apollonium Dyscolum *περὶ συντάξ.* p. 213: *σχῆμα Ἀττικόν* quod nominativo pro vocativo usurpato, *σχῆμα Μακεδόνων καὶ Θετταλῶν* (p. 214), quod vocativo pro nominativo adhibito efficitur.

Exponit Apollonius IX 7 de verborum formis cum aliis *ἢ κατὰ γένος ἢ πτῶσιν ἢ πρόσωπον* etc. concordantibus, quibus usurpatis pravam constructionem non effici; velut *θεός* et deum et deam significare posse. Itaque si nominativi et vocativi formae concinunt, nemo unquam has confudisse dici potest (p. 214, 10). Sed ubi quinque no-

1) schol. Thuc. I 2 ἄδηλον ὄν (cf. Lesb. XII) 25 περιφρονοῦντες αὐτούς. 29 τῆς γῆς ἔτεμνον (cf. schol. Acharn. 1166, Pacis 71, 166. Lysistr. 13. Oed. R. 101) II 3 τῷ πλήθει οὐ βουλομένῳ ἦν ἀφίστασθαι. III 98 αὐτοῖς εἶχον οἱ τοξόται βέλη (cf. Lesb. VII) VII 44 οἱ δὲ ὕστερον ἥκοντές εἰσιν οἳ (cf. Lesb. XII).

schol. Aristoph. Acharn. 111 φράσον ἐμοὶ πρὸς τουτονί. 184 ξυνελέγοντο τῶν λίθων. 210 οἴμοι τάλας τῶν ἐτῶν ἐμῶν. Equit. 285 κεκράξομαί σου. 433 κλάειν σε μακρὰ κελεύω. 474. Nub. 11 ῥέγκωμεν. 218 φέρε. 509 τί κτυπάζεις ἔχων (cf. Lesb. p. 46, 6. schol. Eccl. 853, 1151). 735 φροντίζω. Pacis 1261 τούτῳ ὠνήσομαι (cf. Lesb. VIII). Avium 1269 δεινόν τε τὸν κήρυκα. Thesmoph. 1170. Ran. 103 σὲ δὲ ταῦτ' ἀρέσκει (cf. Lesb. X, schol. Lys. 509. Plut. 353, Soph. El. 147 Eur. Or. 210). 1378 παρὰ τὼ πλάστιγγε. Eccl. 835, Plut. 5, 662 κατεκλίναμεν. 930 μεθ' ἡμέραν.

schol. Soph. Aiacis 727 (cf. Lesb. XV) Trachin. 207 κοινὸς κλαγγά (cf. Lesb. I. schol. El. 977. Oed. R. 1472. Eur. Hec. 296). 455. El. 42, 272. Oed. R. 1073. Oed. Col. 462, 1140.

schol. Eur. Hec. 1 ἥκω. Or. 30 φέρον. 47 πυρὶ δέχεσθαι. 439, 451 ἀπολαβὼν ἔχε (cf. schol. Hippol. 932, Med. 33) 465, 599, 743. Phoen. 3, 478: ὥστ' αὐτὸς ἄρχειν αὖθις ἀνὰ μέρος λαβών. schol.: Ἀττικὴ ἡ σύνταξις· „λαβὼν" ἀντὶ τοῦ λαβόντα· ‚αὐτὸν ἐμὲ λαβόντα.' ὡς τὸ „⟨ἐξὸν καθεύδειν⟩ τὴν ἐρωμένην ἔχειν". Troad. 1244. Hipp. 269. Med. 320. Androm. 668 εἰ σὺ παῖδα σὴν δούς τῳ πολιτῶν.

minis casus exstant, casuum permutatio cognoscitur. Atque saepius nominativus vocativi locum tenet, velut (p. 213, 27):

„ἠέλιός ϑ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς (Γ 277).
„δός, φίλος" (ρ 415).
„ὦ φίλτατ' Αἴας" (Soph. Ai. 996).

ἄπειρα τὰ τούτοις ὅμοια τὸ Ἀττικὸν σχῆμα παραστήσει, καθότι, ὡς ἔφαμεν, ἡ κλητικὴ ἕτερον τέλος ἀπῄτει. ἢ ἀντεστραμμένως, ὅτε ἡ κλητικὴ ἀντ' εὐθειῶν παραλαμβάνεται κατὰ Μακεδονικὸν ἔθος ἢ Θεσσαλικόν, ὡς οἱ πρὸ ἡμῶν τὸ τοιοῦτον ἐπιστώσαντο „αὐτὰρ ὃ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι (λεῖπε φορῆναι)" (B 107). συνελέγχοντος καὶ τοῦ ἄρθρου τὴν παραλλαγὴν τῆς πτώσεως.

Quos auctores Apollonius respexerit, nescimus. Utramque casuum enallagen iam Aristarchum probasse docet Aristonicus (Friedlaender, l. l. p. 18).

Porro de Oropiis haec a Suida (s. v. χαίρω p. 1630, 10) traduntur: χαίρω τὸ εὐφραίνομαι. καὶ „χαίρω σε ἐληλυϑότα". Ὠρώπιοι οὕτω λέγουσιν. Εὐριπίδης Σισύφῳ

„χαίρω γέ σ', ὦ βέλτιστον Ἀλκμήνης τέκος,
.... τόν τε μιαρὸν ἐξολωλότα" (fr. 673 Nauck [2] 674 N. [1]).

Eadem Et. M. p. 868, 5 a vocibus χαίρω σε — Σισύφῳ. Euripidis verba habet cod. Flor. (cf. Milleri mél. de litt. Gr. p. 306). [Eur. v. 1 Suid. γέ σ' Fl. σε, Cobet σέ τ'; βέλτιστον Valckenaer, βέλτιστε Suid. Fl.; v. 2 ἐλϑόντα supplet Valckenaer, σωϑέντα Cobet.]

Figuram eo consistere, quod „σὲ ἐληλυϑότα" pro σοῦ ἐληλυϑότος dictum sit, discimus e schol. A T Z 479: καί ποτέ τις εἴποι „πατρός γ' ὅδε πολλὸν ἀμείνων" ἐκ πολέμου ἀνιόντα. schol. A: καί ποτέ τις εἴποι] τὸ ἑξῆς ‚καί ποτέ τις εἴποι ἐκ πολέμου ἀνιόντα'. καὶ οὐ λείπει τὸ ἰδών, ἀλλ' ἔστι συνήϑης Ἀττικοῖς ἡ φράσις. Εὐριπίδης Ῥήσῳ (390) „χαίρω δέ σ' εὐτυχοῦντα καὶ προσήμενον πύργοισιν ἐχϑρόν". καὶ αὐτὸς Ὅμηρος ἀλλαχοῦ „ἤχϑετο γάρ ῥα Τρωσὶν δαμναμένους" (N 352). ἤλλακται δὲ πτῶσις,

ἀντὶ τοῦ ἐκ πολέμου ἀνιόντος. schol. *T* v. 480: *ἀνιόντα*] *ἀνιόντος, ὡς τὸ „γυναῖκά τε θήσατο μαζόν"* (*Ω* 58). — *ἄλλως: στικτέον εἰς τὸ „ἀνιόντα", καὶ ⟨οὐ⟩ λείπει τὸ ἰδών. ἤδη γὰρ σύνηθές ἐστι τοῖς Ἀττικοῖς· „χαίρω δέ σ' εὐτυχοῦντα καὶ προσήμενον"* (Rhes. 390)· *καὶ ἀλλαχοῦ ὁ ποιητὴς „ἤχθετο γάρ ῥα Τρωσὶν δαμναμένους"* (*N* 352). Quo loco Nicanor Atticis usitatam esse elocutionem dicit, quam Oropicam esse auctores modo commemorati confirmant. Utrum Nicanor appellationem *σχ. Ὠρωπικόν* ignoraverit an consulto mutaverit — Oropus fuisse cum in dicione Atheniensium esset, notum est —, non liquet.

Denique ad *M*: *Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,*
17 *δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων*
τεῖχος ἀμαλδῦναι

schol. T: *Μιλησίων ἡ ἀναστροφὴ τὸ „δὴ τότε".*

Verba enim e scholiastae opinione inversa ratione ‚*τότε δή*' collocanda erant, cf. Phoebammo s. v. *ἀναστροφή* (Sp. rh. Gr. III 48).

Ut paucis repetam, quae hoc capite exposui, tria schemata a lyricis nominata (*Ἰβύκειον, Ἀλκμανικόν, Πινδαρικόν*) iam ab Aristarcho commemorantur; praeter haec tria nulla schemata poetarum nomine appellata videntur esse. Quae de urbium vel gentium linguis traduntur, haec e scriptoribus petita sunt. Vetustissimum testimonium doctrinae, qua constructiones verborum inusitatae gentibus assignantur, Aristarcho, qua urbis incolis impertiuntur, Philoxeno debemus. Lesbonactis *σχῆμα ἀπὸ Βοιωτίας* grammatici ante Heraclidem Milesium comprobant. E reliquis figuris testantur solam Corinthiam Etymologica. Alibi occurrunt a Lesbonacte omissa *σχῆμα Ἀττικόν, Μακεδόνων καὶ Θετταλῶν, Ὠρωπίων, Μιλησίων.*

V.

DE FONTIBUS.

Vidimus igitur tria schemata a lyricis appellata in Aristarchi scriptis occurrisse, Ibycium autem ab illo aliter explicatum esse atque a nostro scriptore, quod formas velut παμφαίνῃσι ab Ibyco usurpatas coniunctivos esse addita syllaba σι recte statuit, Lesbonax coniunctivos pro indicativis a poeta lyrico adhibitos esse censet. Hoc a nostro scriptore, si ipsius Aristarchi vel Aristarcheorum commentarios adierit, novatum esse putare licet. Sed fac Lesbonactem harum figurarum notitiam non ex ipsa scholae Aristarcheae doctrina, verum ex alio fonte quasi intermedio repetiisse: circumspicienti tamen, quot testes aetatem tulerint, non occurrunt, unde ille pendere videatur. Inter hos primarium locum obtinet Herodianus, qui in libello περὶ σχημάτων conscripto praeter Lesbonactem solus tres figuras a lyricis poetis nominatas coniunctim tractavit (Walz rh. Gr. VIII p. 605, Spengel rh. Gr. III p. 100). Videamus, quo necessitudinis vinculo scriptores cohaereant:

Herodian.

Πινδαρικὸν δὲ τὰ τοῖς πληθυντικοῖς ὀνόμασιν ἑνικὰ ῥήματα ἔχοντα [1]) ἐπιφοράν, οἷον „ἄνδρες ἐπὶ πόλεως" (Pind. fr. 265 Boe. 78 Bgk. [4]) καὶ „ἰαχεῖ βαρυφθεγκτᾶν ἀγέλαι λεόντων" (Pind. fr. 265 Boe. fr. 229 Bgk. [4]) καὶ παρ' Ἡσιόδῳ „τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί" (Hes. Theog. 321). ἀπὸ δὲ τούτου τοῦ ἔθους καὶ τοῖς οὐδετέροις πληθυντικοῖς ἑνικὰ ῥήματα ἐπιφέρειν ἀεὶ παρεδεξάμεθα, ὅπερ οὐ τηροῦσι παντάπασιν οἱ λυρικοί, ἀλλ' οὐδὲ ὁ ποιητής. λέγει γοῦν „γυῖα λέλυνται" (*Η* 6) καὶ ἐκ παραλλήλου „καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται" (Β 135).

Τὸ δὲ *Ἰβύκειον* καὶ λέξεως καὶ συντάξεώς ἐστι, γίνεται δὲ ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς τρίτοις προσώποις τῶν ῥημάτων κατὰ πρόσθεσιν τῆς σι συλλαβῆς· „λαμπρὸν

Lesb.

XVI. Recensionis A initium tantum, quoniam reliqua nimis decurtata sunt, appono: *Θηβαϊκόν* ⟨. . .⟩ ἔστι δὲ καὶ ἄλλο σχῆμα ἀπὸ Βοιωτίας ὃ δὴ καὶ *Πινδαρικὸν* λέγεται, ὅτι πολλάκις αὐτῷ κέχρηται.

rec. B: Τὸ δὲ *Θηβαϊκὸν* ἐναντίον ἐστὶ τούτῳ τῷ σχήματι. τοῖς γὰρ πληθυντικοῖς ἀρσενικοῖς καὶ θηλυκοῖς ὀνόμασιν ἐπιφέρουσι ῥήματα ἑνικά. φασὶ γὰρ ‚Λακεδαιμόνιοι πολεμεῖ Ἀθηναίοις' (fict). καὶ Πίνδαρος „ἕπεται πλόκαμοι" (Pind. fr. 286 Boe. 246 Bgk. [4]) ἀντὶ τοῦ ἕπονται, καὶ „διήγετο σάρκες" (Pind. fr. 286 Boe. cf. Bergk [4] ad fr. 246) ἀντὶ τοῦ διήγοντο, ὡς καὶ τὸ „τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί" (Hes. Theog. 321). τούτου δὲ τοῦ σχήματός ἐστι καὶ τὸ τοῖς οὐδετέροις πληθυντικοῖς ὀνόμασιν ἑνικὰ ῥήματα ἐπάγειν, ὃ καὶ λέγεται ἑτεράριθμον, οἷον ‚τὰ πρόβατα βόσκεται'. καὶ Ὅμηρος „ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε" (*Κ* 252), „καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν" (*Β* 135). ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα συνήθη γεγόνασιν, τὰ δὲ προειρημένα καινόφωνα δοκοῦσιν.

A

III *Ἰβύκειον*, ὡς τὸ „λαμπρὸν παμφαίνῃσι" (*Ε* 6) καὶ ‚ὁ λύχνος φαίνῃσι' (fict?). ἀντί-

B

Ἰβύκειον δὲ σχῆμα τὸ τὰ ἐναντία τῷ Κορινθίῳ ἔχον ἤγουν ὑποτακτικὰ ἀντὶ ὁρι-

1) Verba initio posita mihi vitio laborare videntur. Conicio Πινδαρικὸν δὲ τὸ τοῖς . . . . ἔχον κατ' ἐπιφοράν.

Herodian.

παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο" (Ε 6) καὶ „εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων φῇσιν ἐλεύσεσθαι" (α 167). καλεῖται δὲ Ἰβύκειον, οὐχ ὅτι πρῶτος Ἴβυκος αὐτῷ ἐχρήσατο (δέδεικται γὰρ καὶ παρ' Ὁμήρῳ πρότερον), ἀλλ' ἐπεὶ πολὺ καὶ κατακορὲς παρ' αὐτῷ. καὶ γὰρ „γλαυκώπιδα Κασάνδραν, ἐρασιπλόκαμον κόραν Πριάμοιο φᾶμις ἔχῃσι βροτῶν" (fr. 9 Bgk. [4]) καὶ δι' ἑτέρων „τᾶμος ἄυπνος κλυτὸς ὄρθρος ἐγείρῃσιν ἀηδόνας" (fr. 7 Bgk. [4]) ἀντὶ τοῦ ἐγείρῃ.

Ἀλκμανικὸν δὲ τὸ μεσάζον τὴν ἐπαλλήλων ὀνομάτων ἢ ῥημάτων θέσιν πληθυντικοῖς ἢ δυϊκοῖς ὀνόμασιν ἢ ῥήμασι. τέσσαρα δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ τοιαῦτα· „ᾗχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος" (Ε 744) καὶ „ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι Κώκυτός τε" (κ 513) καὶ „εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων" (Τ 138) καὶ „εἰ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη" (ξ 216). πλεονάζει δὲ τοῦτο τὸ σχῆμα παρ' Ἀλκμᾶνι τῷ λυρικῷ, ὅθεν καὶ Ἀλκμανικὸν ὠνόμασται. εὐθὺς γοῦν ἐν τῇ δευτέρᾳ ᾠδῇ παρείληπται· „Κάστωρ τε πώλων ὠκέων δαμάντορες ἱππότα σοφὼ καὶ Πολυδεύκης κυδρός" (fr. 9 Bgk. [4]).

Lesb.

A

στροφόν ἐστι τῷ Κορινθίῳ ὑποτακτικῷ χρώμενον ἀντὶ ὁριστικοῦ.

V. Ἀλκμανικόν, ὡς τὸ ‚Πλάτων ἐπορεύθησαν καὶ Ἀριστοτέλης' (fict). γίνεται δυοῖν ὀνομάτων μεταξὺ πίπτοντος πληθυντικοῦ ῥήματος· „ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι Κώκυτός τε" (κ 513), „εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων (Τ 138).

B

στικῶν, οἷον „λαμπρὸν παμφαίνῃσι" (Ε 6) ἀντὶ τοῦ παμφαίνει.

Ἀλκμανικὸν δὲ τὸ μεταξὺ δυοῖν ἑνικῶν ὀνομάτων πληθυντικὸν ἔχον ῥῆμα, οἷον ‚Πλάτων μὲν ἐπορεύθησαν καὶ Ἀριστοτέλης' (fict). καὶ Ὅμηρος „ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι Κώκυτός τε" (κ 513) καὶ πάλιν „εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων (Τ 138).

Herodianum [1]) non Lesbonactis libellum expilavisse statim apparet. Adeo Lesbonacti praestat copia rerum plerumque exquisitarum, ut ne genuinum quidem Lesbonactis opusculum haec omnia praebuisse suspicari possimus. Neque contrarium evenisse duco. Nam consensus non ita gravis est, ut Lesbonactem Herodiani libellum ante oculos habuisse arbitrari cogamur. Et quod in Pindarico schemate maxime congruere videntur, vulgarem usum, ex quo substantivis pluralibus neutrius generis singulare verbum coniungitur, a more Pindarico, qui nominibus femininis et masculinis singulare verbum conectit, deducere cuivis in promptu erat. Testem habeo Apoll. Dysc., qui l. l. (de constr. p. 223 fin.), cum miram illam consuetudinem perscrutaretur, quae nominibus pluralibus masculini et feminini generis pluralia verba, substantivis pluralibus neutrius generis singularia apponi iubet, diserte eos reiecisse videtur, qui usum vulgarem ex Pindari vel Boeotorum figura repeterent: *οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο τὸ ἄπορον ἐπιλύει ὡς Βοιώτιόν ἐστιν ἔθος ὅμοιον τῷ παρὰ Πινδάρῳ „ἀχεῖται μελέων σὺν αὐλοῖς"* (fr. 45 Boe. 75 v. 20 Bgk. [4]). Notissima autem erant exempla Hesiodeum Theog. 321 [2]) et Homericum *B* 135 [3]).

---

1) Haec tria schemata Herodianus ex optimis fontibus deprompsit. Nam Ibyciam figuram, quanquam etiam συντάξεως dicitur, tamen revera adiecta tantum tertiae coniunctivi personae syllaba σι oriri refert et illustrat exemplo „ἐγείρησιν" ἀντὶ τοῦ ἐγείρῃ. Quae sententia congruit cum Aristarchea, quam Lesbonax neglexit. Etiam in eo Aristarchi vestigia premere videtur, quod exemplum ex Alcmanis altero carmine sumptum addit: hoc enim occurrit in scholio κ 513, Pind. Pyth. IV 318, quae ex Aristarcheis libris manasse antea (p. 77) diximus. Denique eximia sunt, quae in altera Pindarici schematis parte exponuntur; haec Lesbonax obscuravit.

In reliquis figuris Herodianum secutum esse Alexandri Numenii auctoritatem, cuius περὶ σχημάτων opusculum decurtatum tenemus, docuit Wilamowitz, Antig. Caryst. p. 52, adn. 12.

2) cf. Wilpert: de schemat. Pind. etc. p. 36 sq.

3) cf. supra p. 58 et Apoll. Dysc. de constr. p. 224, 28.

Itaque Lesbonactem locis Pindaricis ab Herodiano allatis, quos ipse invenerit, consulto, ut fontem celaret, substituisse mihi persuadere non possum. Ex alio igitur fonte eum hausisse existimo.

Indagantes ceterarum figurarum fontes ducimur ad Aristonici in Homerum commentarios. Collatis quae Aristarchus eiusque sectatores ad Homerum explicandnm attulerunt, nostrum auctorem in plerisque figuris doctrinam a nobilissimo grammatico Alexandrino excultam tradere apparet. Quod ut comprobem, ad singulas figuras breviter indicatas adnotavi, utrum Aristarchus consentiat an differat an nihil de eius sententia notum sit (—), qua in re lectorem ad Friedlaenderi (Fr.) disputationem de schematologia Aristarchea plerumque satis erat relegare. Praeterea si quid scholia ad locos Homericos, quibus Lesbonax schemata illustrat, adscripta exhibeant, hoc adiungere utile existimavi.

De figuris, quae ad casuum permutationem pertinent:

Κολοφώνιον VII. Dativus pro genetivo = Arist.: Fr. p. 22. schol. *H* 383 —

A 24: *ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ.*

schol. A: *ὅτι Ζηνόδοτος γράφει „ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος". ὁ δὲ ποιητὴς δοτικὴν ἀντὶ γενικῆς παραλαμβάνει.* schol. *P* 123 —

Νησιωτικόν IX. Genetivus pro dativo pendens ab adiectivo: —

Τῶν ἐπὶ τῆς Ἀσίας Ἑλλήνων X. Accusativus pro dativo pendens a verbo = Arist.: Fr. p. 23.

H 113: *καὶ δ' Ἀχιλεὺς τοῦτόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ*
ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι.

schol. A: *γρ. καὶ „τοῦτόν γε"* (codd. Hom. *τούτῳ*).

Accusativus pro genetivo = Arist.: Fr. p. 21.

schol. *A* 299 —

A 275: *μήτε σὺ τόνδ' ἀποαίρεο κούρην.*

schol. A: *ὅτι ἀρχαϊκῶς „τόνδ'" ἀφαιροῦ οὐχὶ τοῦδε.*

Ἰωνικόν XI. Accusativus pro genetivo = Arist.: Fr. p. 20. schol. *Ω* 58: *γυναῖκά τε θήσατο μαζόν* = Arist. cf. infra p. 99. *E* 461: *Τρῶας δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθών. Τρῳάς* editiones ante Aristarchum, *Τρῶας* vulgata et Ptolemaeus Ascalon., utra lectio praeferenda sit, in dubio relinquit Nicanor: *εἰ δὲ γράφεται „Τρῶας" ⟨οὐχ⟩ ὑποστικτέον, ἵν' ᾖ „Τρῶας" ἀντὶ τοῦ Τρώων.* T.

Ἀττικόν XII. Nominativus pro genetivo = Arist.: Fr. p. 19. schol. *μ* 73: *οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὃ μὲν* . . . — ad *Π* 317: *Νεστορίδαι, ὃ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον* schol. A: *πρὸς τὸ σχῆμα, ὅτι ἀντὶ τοῦ ‚Νεστοριδῶν ὁ μὲν Ἀντίλοχος οὔτασεν Ἀτύμνιον, ὁ δὲ Θρασυμήδης Μάριν'.* ad *Γ* 211: *ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς* schol. A: *ὅτι Ζηνόδοτος σὺν τῷ ν γράφει „ἑζομένων". τὸ δὲ ἄμφω δύο πτώσεις ἔχει· ἀμφότεροι ἢ ἀμφοτέρους. καὶ νῦν λέγει ‚ἀμφότεροι δὲ καθήμενοι' κατ' ἐναλλαγὴν πτώσεως ἀντὶ τοῦ καθημένων δὲ ἀμφοτέρων. καὶ ἔστι σύνηθες, ὡς ἐπ' ἐκείνου „σὺν δὲ δύ' ἐρχομένω"* (*K* 224), *„οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὃ μὲν"* (*μ* 73) *ἀντὶ τοῦ τῶν δύο σκοπέλων.* schol. *ι* 462 —

Ἰώνων XIII. Genetivus pro nominativo participii: —

Χαλκιδεῖς XIV. Accusativus pro nominativo substantivi cum participio coniuncti: —

Ἀσιανόν XXX. Accusativus participii pro nominativo: —

Ἀργολικόν XXXI. Nominativus participii pro accusativo = Arist.: Fr. p. 19.

B 350: *φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα — ἀστράπτων ἐπιδέξια.*

schol. A v. 353: *ὅτι ἀκαταλλήλως εἴρηται (ἔδει γὰρ ‚κατανεῦσαι ἀστράπτοντα'). — διασταλτέον δὲ βραχὺ εἰς τὸ „ἐπιδέξι'". ἀσύνδετος γὰρ ὁ λόγος λείποντος τοῦ καί· καὶ ἀστράπτων καὶ φαίνων.* = T. Post *φαίνοντα* addit B: *ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν Παλαμήδει „Λάιε, πάλαι δή σ' ἐξερωτῆσαι θέλων σχολή μ' ἀπεῖργε"* (fr. 579 N.).

Z 510: ὃ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθώς,
ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει.

schol. A: πρὸς τὸ σχῆμα ὅτι ἀντὶ τοῦ τὸν δὲ ἀγλαΐηφι πεποιθότα. Zenodotus; „ῥίμφ' ἑὰ γοῦνα φέρει".

Περιηγητικόν XXIII. Nominativus pro accusativo = Arist.: Fr. p. 19.

E 244: ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντε, ὃ μὲν τόξων εὖ εἰδώς.

schol. A: ἡ διπλῆ πρὸς τὴν ἰδιότητα τῆς φράσεως· ἀκόλουθον γὰρ ἦν εἰπεῖν ‚τὸν μὲν τόξων εὖ εἰδότα'.

Ἰώνων τῶν ἐπὶ Καρίας XVII. Genetivus pro dativo pendens a verbo affectionis: non Arist.

„ἀχνύμενός περ ἑταίρου."

Θ 125 schol. A: ὅτι καὶ ἐνθάδε λείπει ἡ ‚περί'.

Θ 317 schol. A: λείπει ἡ ‚περί'· περὶ ἑταίρου.

P 459 schol. T: λείπει ἡ ‚περί'.

Idemque notatur ad similes locos (A) *O* 651, *N* 403.

Ἀττικόν XXI. Genetivus participii referendus ad nomen dativo prolatum ponitur pro dativo: —

ι 256: ἡμῖν — κατεκλάσθη φίλον ἦτορ
δεισάντων φθόγγον τε βαρύν.

ἀντὶ τοῦ φοβηθεῖσι Lesb., a quo differt schol. T v. 257: τὸ δὲ σχῆμα ποιητικόν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ‚ἡμῶν δεισάντων'.

Ἀττικὸν καὶ Δώριον XXVIII. Idem verbum cum dativo vel genetivo pro accusativo construitur: —

Ῥόδιον XXIX. Dativus pro accusativo pendens a verbo: —

Κλαζομένιον VI. *Σύν* c. dativo = *εἰς* cum accusativo: —

τὸ *Ποιητικόν* s. VI (suspectum). *Μετά* cum accusativo = *ἐν* cum dativo: non Arist.

A 423: Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκέανον μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα.

schol. A: λέξις Ἀριστάρχου ἐκ τοῦ α' τῆς Ἰλιάδος ὑπομνήματος. τὸ μὲν „μετ' ἀμύμονας" ἐπ' ἀμύμονας κτλ.

Σικελικόν VIII. Dativus = *παρά* cum genetivo = Arist.: Fr. p. 25.

O 87: *Θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ*
δέκτο δέπας.

schol. A: *ὅτι πτῶσις ἤλλακται καὶ πρόθεσις παρεῖται, ἀντὶ τοῦ παρὰ Θέμιδος.*

B 186: *δέξατό οἱ σκῆπτρον.*

schol. A: *ὅτι ἀρχαϊκώτερον „δέξατο αὐτῷ τὸ σκῆπτρον".*

Δώριον XIX. Dativus = *διά* cum accusativo = Arist.: Fr. p. 25.

E 875: *σοὶ πάντες μαχόμεσθα.*

schol. A: *ἡ διπλῆ ὅτι ἀντὶ τοῦ ‚διὰ σέ'.*

De figuris, quae ad verbum pertinent.

Κορίνθιον II. Indicativus pro coniunctivo: non Arist.: Fr. p. 13.

B 252 eiecit Arist. simul cum cohaerentibus versibus.

schol. *Δ* 363 — (exstat schol. Herodian.)

α 41: *ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.*

schol. H S „*ἡβήσει*" explicat: *μέλλοντα ἀντὶ ἐνεστῶτος ἐπήγαγε ἀκαταλλήλως.*

M 216: *μὴ ἴομεν.* schol. A: *ὅτι ἀντὶ τοῦ ‚μὴ ἴωμεν' συνέσταλκεν.*

schol. *Θ* 18 — (exstat schol. Herodian.)

'Αττικόν XXII. Optativus pro coniunctivo: non Arist.: Fr. p. 9—12. cf. p. 69 init.

'Ιωνικὸν καὶ Δώριον XVIII. Infinitivus pro imperativo = Arist.: Fr. p. 14.

B 10: *πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν.*

schol. A: *ὅτι ἀπαρεμφάτῳ χρῆται ἀντὶ προστακτικοῦ, „ἀγορευέμεν" ἀντὶ τοῦ ἀγόρευε.*

Δ 66: *πειρᾶν δ' ὥς κεν Τρῶες.*

schol. A *Δ* 70: *ὅτι τὸ μὲν „ἐλθὲ" προστακτικόν, τὸ δὲ „πειρᾶν" ἀπαρέμφατον ἀντὶ τοῦ πεῖρα προστακτικοῦ.*
schol. *B* 75 —

Χαλκιδικόν IV. Indicativus = participium cum *ἐστί*: —

Λεσβίων καὶ Θετταλῶν XXV. Tempora mutantur = Arist.: Fr. p. 3 sq.

E 878: *σοί τ' ἐπιπείθονται καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος.* Lesbonax offendit in temporum diversitate, Aristonicus in personarum diversitate. schol. A: *πρὸς τὸ σχῆμα· ἔδει γὰρ ‚πειθόμεθα καὶ δεδμήμεθα ἕκαστος'.*

Τυρσηνικόν XXIV. Participium cum indicativo pro indicativo cum participio = Arist. schol. *A* 243 (B T). *B* 101 (B T). *K* 368 (A). *Ξ* 256 (A). *Ψ* 119 (A B T). Zenodoto ignotum: *Θ* 207 (A), 526 (A).

N 148: *ὃ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.* schol. de figura nihil. *B* 101: *Ἥφαιστος κάμε τεύχων.* schol. B T: *‚καμὼν ἔτευξεν', ἀντιστροφὴ ὁ τρόπος.*

Ἀττικόν XXVI. *Μή* cum futuro = *οὐ μή* cum coniunctivo: —

Δώριον XXVII. *Οὐ* cum coniunctivo = *οὐ μή* cum coniunctivo = Arist.

A 262: *οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι.*

schol. A: *ὅτι παραλέλειπται ἡ ‚μή' ἀπαγόρευσις. ἔστι γὰρ ‚οὐδὲ μὴ ἴδωμαι' ὅμοιον τῷ „πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω"* (*B* 488).

De variis figurarum generibus:

Ad numerum spectat:

Κυμαῖον XV. Pluralis verbi pro singulari = Arist.: Fr. p. 16. *B* 278: *ὣς φάσαν ἡ πληθύς.*

schol. A: *πρὸς τὸ σχῆμα ὅτι πρὸς τὸ νοητόν [ἀνὰ δ' ἔστη]. τὸ γὰρ ἔννοιαν ἔχον τοῦ πλήθους ὄνομα πρὸς τὸ πληθυντικὸν ἐπισυνέζευξε τὸ „φάσαν", ᾧ εἴη ἂν ὅμοιον „δερκόμενοι πᾶς δῆμος"* („immo „*ἀγρόμενοι*" ut *Y* 166" Dind.).

Ad genus:

Εὐβοικόν I a) Substantivis femininis adiectiva masculina adponuntur = Arist.: Fr. p. 31.

B 742: *κλυτὸς Ἱπποδάμεια.*

schol. A: *ὅτι ἀντὶ τοῦ κλυτὴ „κλυτός" εἶπεν.* Ad „*ἁλὸς*

πολιοῖο" Τ 229 schol. Α: σημειοῦνταί τινες ὅτι „ἁλὸς πολιοῖο" ἔφη. Ad ε 410, ι 132 scholia nihil praebent.

b) Substantivis neutri generis adiectiva masculina et feminina adponuntur = Arist.

schol. ο 125: τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι —, sed cf. ad Χ 84: φίλε τέκνον schol. A: ὅτι ἰδίως „φίλε τέκνον" ἀντὶ τοῦ φίλον τέκνον.

Ad articulum:

Δωριέων τῶν ἐπὶ Ἰταλίας XX. ‚Τὸν Πλάτωνα φιλόσοφον' dicunt pro τὸν φιλόσοφον Πλάτωνα = Arist.: schol. Α 11 (A B T), 340 (A). Ν 640 (B T). Φ 317 (A T).

Α 11: οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα.

schol. A: διὰ τὴν τάξιν τοῦ ἄρθρου, ‚τὸν ἀρητῆρα Χρύσην'.

Ἰώνων τῶν ἐπὶ Καρίας XVII (p. 46, 1). ‚Τὸν Πλάτωνα τὸν φιλόσοφον': —

Eorundem est superfluum ἔχων ponere: —

Uno loco, quin commentarios in Homerum compositos eis qui ad nostram aetatem pervenerunt non dissimiles Lesbonax usurpaverit, dubitari nequit. Ad Ω 58 Ἕκτωρ μὲν θνητός τε γυναῖκά τε θήσατο μαζόν quae libri exhibent componam:

schol. A

ἡ διπλῆ, ὅτι ἀντὶ τοῦ γυναικὸς μαζόν. Ὁμηρικὸν δὲ τὸ ἔθος· „ὣς τὴν μὲν πρύμνην πῦρ ἄμφεπε" (Π 124). — τοῦτο ἔνιοι τῶν κριτικῶν κατὰ συνωνυμίαν μεταλαμβάνουσι, λέγοντες ταὐτὸν εἶναι „γυναῖκα" καὶ ἄνθρωπον καὶ θνητόν, ὡς γίνεσθαι τοιοῦτον· ‚Ἕκτωρ μὲν θνητός, θνητόν τε θήσατο μαζόν. ἄλλοι δὲ παρειλῆφθαι τὸ „γυναῖκα" ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ γυναικεῖον. τοὺς δὲ Ἀττικοὺς καὶ Δωριέας τοῖς κυριωτέροις χρῆσθαι ἀντὶ κτητικῶν· „Ἕλληνα στρατόν" (Pind. Nem. X 46) ἀντὶ τοῦ Ἑλληνικόν, καὶ „ἄνθρωπον ἦθος" ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπινον, καὶ „Ἑλλάδα διάλεκτον".

schol. B T

γυναῖκα] ἀντὶ τοῦ γυναικός, ὡς τὸ „ὃ δ' ἐρινεὸν τάμνε νέους ὄρπηκας" (Φ 37)· ἢ γυναικεῖον· | ἢ παρέλκει τὸ „μαζόν". ἢ λείπει εἰς τὸ „μαζὸν" ἢ ‚κατά' B.

γυναῖκά τε θήσατο μαζόν] ἀντὶ τοῦ γυναικός, ὡς τὸ „ὃ δ' ἐρινεὸν — τάμνε νέους ὄρπηκας" (Φ 37)· ἢ γυναικεῖον· | ἢ παρέλκει τὸ „μαζόν". τοὺς δὲ τοιούτους σολοικισμοὺς ἐπικυμισμοὺς οἱ Στωικοὶ καλοῦσι διὰ τὴν ἀνισοσημασίαν. οὕτω δὲ ἔλεγον ‚ὁ παῖς θηλάζει' T.

Eust. p. 1339, 6

Τὸ δὲ „γυναῖκα μαζόν" ἀντὶ τοῦ γυναικεῖον κτητικοῦ ὀνόματος. Ἀττικοὶ γὰρ καὶ Δωριεῖς τοῖς κυριωτέροις χρῶνται ἀντὶ κτητικῶν, ὥς φασιν οἱ παλαιοί, οἷον „Ἕλληνα στρατόν" (Pind. Nem. X 46) ⟨ἀντὶ⟩ τοῦ (τὸν ed.) Ἑλληνικόν, „ἄνθρωπον ἦθος" ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπινον, „Ἑλλάδα διάλεκτον", „δοῦλον γένος" (Eur. Or. 1115, Antiopae fr. 218 N.[2]), „Σκύθην οἶμον" (Aesch. Pr. 2). ἔνιοι δὲ τῶν κριτικῶν κατὰ συνωνυμίαν νοοῦσι, μεταλαμβάνοντες καὶ ταὐτὸν εἶναι λέγοντες „γυναῖκα" καὶ ἄνθρωπον ⟨καὶ⟩ θνητόν, ὡς λέγειν ὅτι θνητὸν Ἕκτωρ ἐθήλαζε μαζόν. | ἄλλως μέντοι ἁπλούστερον Ὁμηρικὸν τὸ σχῆμα ἢ τῆς μιᾶς αἰτιατικῆς ἤτοι τοῦ ὅλου νοουμένης ἀντὶ γενικῆς, οἷον ‚γυναικὸς μαζόν', ἢ συννοουμένης προθέσεως, ἵνα λέγῃ ὅτι γυναῖκα ἐθήλασε κατὰ τὸν μαζόν, ἢ τῷ ὅλῳ ἐπαγομένου τοῦ μέρους διὰ σαφήνειαν, οἷον γυναῖκα ἐθήλασεν ἤγουν μαζόν. οἱ μέντοι Στωικοὶ τοῦ πολυλογεῖν ἀφέμενοι σόλοικα τὰ τοιαῦτά φασιν.

7*Nihil habet D (ed. Lascaris 1517).

Lesb. A recensio quae fideliorem archetypi imaginem hoc loco praebet:

s. Ἰωνικὸν XI. „γυναῖκά τε θήσατο μαζόν" ἀντὶ τοῦ γυναικὸς μαζὸν ἐθήλασεν. ὅθεν τινὲς λέγουσι τὸ „γυναῖκα" εἰρῆσθαι ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ, τοῦ γυναικεῖον, ὡς Ἀττικοὶ „Ἕλληνα στρατόν" (Pind. Nem. X 46) ἀντὶ τοῦ Ἑλληνικόν. (ἣν δὲ αὐτῷ εἰπεῖν ταῖς τοιαύταις συντάξεσιν κτλ.)

Animadvertimus in omnibus commentariis Aristonici adnotationem conexam esse cum nota dispari scholiis quae dicuntur exegeticis, ut videtur, adnumeranda. Utramque scholii partem iam coniunctam ante oculos habuisse Lesbonactem probabile arbitror. Dorum mentionem socordia sive Lesbonactis sive redactoris omissam esse docet Pindaricum exemplum *Ἕλληνα στρατόν* quod in Lesb. recensione non habet, quo apte referatur. De ratione inter Lesbonactem et scholium intercedente exposita si vera esse concesseris, temporis indicium nancti sumus. Nam scholia exegetica, quorum corpus iam ante saec. tertium exstitisse constat[1]), cum Aristonici, qui ex quattuorvirum societate eximi nequit, adnotationibus post Herodiani demum aetatem conecti potuerunt.

Altero loco red. A tradit — Lesbonacti, ut puto, abiudicanda — quae e commentario a schol. T haud multum discrepante manasse videntur. Nam quod in Homeri *Α* 423 *Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα* priorem praepositionem *μετά* loco praepositionis *ἐν* positam esse contendit, sine dubio scholio in brevius contracto (ut in T) ad sententiam perversam ductus est:

Lesb. A (p. 36, 23)	schol. T	schol. B
ἐνήλλακται γὰρ ἡ δοτικὴ εἰς αἰτιατικὴν καὶ ἡ ‚ἐν' πρόθεσις εἰς τὴν ‚μετά'. ἀντὶ τοῦ ‚ἐν τοῖς ἀμύμοσιν Αἰθίοψιν' εἶπε „μετ' ἀμύμονας".	ἡ „μετά" ἀντὶ τῆς ἐπί καὶ ἀντὶ τῆς ἐν· „στεροπὴν μετὰ χερσὶν" ἔχων (Δ 184).	μετ' ἀμύμονας] ἡ „μετά" νῦν ἀντὶ τῆς ἐπί. ἔστι δὲ καὶ ἀντὶ τῆς ἐν· „ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν" (Δ 184).

1) cf. Wilamowitz Hermes XXIII p. 142—147, Maass schol. T VI praef. VII.

VI.

DE SCRIPTORE.

Testimonio, quo de scriptore opusculi edoceamur [1]), carentibus considerandum est, num quid ex iis, quae de Lesbonactibus alibi traduntur, in hunc quadret.

Fuit primum Lesbonax philosophus, Potamonis rhetoris pater, qui Mytilenis a. fere 65 a. Chr. n. vel etiam antea floruisse censendus est [2]).

1) Cur Lesbonactem nostrum Labbaeus vel L. Allatius Romanum (i. e. Constantinopolitanum) appellaverit, nescio. Labbaeus enim in bibl. nova ms. p. 383: „observet lector" inquit „grammaticae graecae studiosus opera Allatii Romae apud Mascardum a. 1643 prodiisse Tiberium sophistam, Herodianum, Lesbonactem Romanum, Mich. Apostolium et alios de figuris grammaticis, graece et latine, quae tamen opuscula nondum mihi videre contigit". „Haec (typographi forte culpa) nunquam lucem vidisse, uti multa alia, quae Allatius usibus publicis laudatissimo studio destinavit" coniecit Fabricius: bibl. gr. l. V cp. 7 p. 45.

2) C. Cichorius (Rom und Mytilene, Leipzig 1888) ex titulis ab ipso descriptis Potamonem a. 725/29 a Mytilenaeis Romam ad Octavianum cum aliis viris legatum missum esse demonstrare studuit. Hanc sententiam novis inscriptionibus indagatis repetivit in ‚Sitzungsber. der Berliner Academie der Wissensch.' 1889 p. 953 sq. Cui adversatus Th. Mommsen l. l. p. 975 Potamonem cum ceteris Mytilenaeis iam a. 709/45 ad Caesarem profectum esse probavit. Romae autem ille iterum commoratus est a. 729/25, Tiberium vidit regnantem, nonaginta annos explevisse dicitur (Lucian. macrob. 23): hinc patris Lesbonactis tempora eruas. Ad quem pertinent Suidae: Λεσβῶ-

Deinde in eadem urbe Demonactis (c. 90—190 p. Chr. n.) et Polemonis sophistae (c. 85—140) fere aetate[1]) vitam degit alter Lesbonax, quem Rohde (griech. Roman p. 341, 3) philosophum fuisse collegit e loco Luciani de saltat. 69 (Jacobitz II 233), ubi, postquam saltando mentem atque corpus exerceri dixit, sic pergit: *τὸ δὲ μέγιστον ἡ σοφία τῶν δρωμένων καὶ μηδὲν ἔξω λόγου. Λεσβῶναξ γοῦν ὁ Μυτιληναῖος, ἀνὴρ καλὸς καὶ ἀγαθός, χειροσόφους τοὺς ὀρχηστὰς ἀπεκάλει καὶ ᾔει ἐπὶ τὴν θέαν αὐτῶν ὡς βελτίων ἀναστρέψων ἀπὸ τοῦ θεάτρου. Τιμοκράτης δὲ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ ἰδών ποτε ἅπαξ, οὐκ ἐξεπίτηδες ἐπιστάς, ὀρχηστὴν τὰ αὑτοῦ ποιοῦντα „οἵου με" ἔφη „θεάματος ἡ πρὸς φιλοσοφίαν αἰδὼς ἀπεστέρηκεν"*. Mihi potius ex hoc loco nihil certi erui posse videtur de disciplina studiorum, cui hic Lesbonax Mytilenaeus ascriptus fuerit. Itaque utrum ab hoc homine differat — quae est sententia Rhodei — rhetor ille Lesbonax, quem scholiasta ad l. Luciani commemorat necne, certis argumentis diiudicari non potest: cf. schol. Jacobitz IV p. 144 *Λεσβῶναξ] τοῦτον λέγει Λεσβώνακτα, οὗ καὶ ἄλλαι μελέται ῥητορικαὶ φέρονται θαυμάσιαι καὶ ἐνά*-

---

-λαξ, Μυτιληναῖος, φιλόσοφος, γεγονὼς ἐπὶ Αὐγούστου, πατὴρ Ποτάμωνος τοῦ φιλοσόφου. ἔγραψε πλεῖστα φιλόσοφα. (biographus in eo erravit, quod Lesbonactem Augusti temporibus vixisse dicit et Potamonem, quem rhetorem nominare debebat philosophum vocat): C. I. G. II 2182 (Collitz 225): Ποτάμωνος τῶ Λεσβώναχτος προεδρία; nummi apud Mionnet III p. 48 n. 116 et Suppl. VI n. 84: Λεσβῶναξ ἥρως νέος, Suppl. VI n. 83: Λεσβῶναξ φιλόσοφος. Ad eum spectare videtur etiam inscriptio (fin. saec. II, Eph. epigr. II p. 11, Kaibel VII) in honorem Artemisiae sacerdotis composita, cuius auctores notatu dignum censuerunt illam feminam esse τὰν ἀπύγονον Ποτάμωνος τῶ νομοθέτα καὶ Λεσβώνακτος τῶ φιλοσόφω. — Causa, cur Rohde (griech. Roman p. 341, 3) hunc Lesbonactem, Potamonis patrem, rhetorem appellaverit, perspici nequit.

1) Nam quod Lesbonax a Luciano Timocratis discipulus dicitur, hunc fuisse Heracleotam philosophum, quo magistro usi essent Demonax (cf. Lucian. Demon. 3) et Polemo (cf. Philostr. v. soph. I 25, 5), recte observavit Rohde l. l.

μιλλοι Νικοστράτου καὶ Φιλοστράτου τῶν ἐν τοῖς ι' νεωτέροις σοφισταῖς διαπρεπόντων, μάλιστα δὲ αἱ ἐρωτικαὶ ἐπιστολαὶ πολλὴν τὴν ἐκ τῶν λόγων ἀποστάζουσαι ἡδονήν (Marcianus[1]). Nam temporum computationi, qua sophistae aetatem invenias, ansam non praebet vox *ἐνάμιλλοι*, quae nihil aliud indicare videtur quam *μελέτας* huius Lesbonactis aequiperasse praestantia Nicostratum et Philostratum. Quanquam eum Augusto recentiorem fuisse Rohde recte ex indole scriptorum conclusit, et si quis Luciani scholiastam in hac re fide dignum esse sibi persuaserit — velut Cichorius: Rom u. Mytilene p. 66 —, ego non habeo, quod merito obvertam. Quae cum ita sint, difficile est dictu, utrum Lesbonacti Luciani an scholiastae — si revera fuerunt homines diversi — maiore probabilitate tribuamus duas orationes Lesbonactis nomen prae se ferentes (Bekker: or. Att. V 651 sq.) et XVI *λόγους πολιτικούς*, quos Photius (bibl. p. 52 a, 22) legit. — Animadversione dignum est, quod eidem, qui de Lesbonacte rhetore verba fecit, scholiastae praesto fuit ipse *Λεσβώνακτος περὶ σχημάτων* libellus. De auctore enim scholii Lucianei nunc certius iudicare licet, postquam E. Maass nos de codice Lucianeo, unde scholium illud haustum est, et de homine, cui notae ad Luciani verba ascriptae debentur, accuratiora docuit[2]). Nam cum Aretham, quem a. 914 archiepiscopi Caesareensis, munere functum esse novimus, in codicis illius Luciani margine „scholia quotquot sunt antiqua" sua manu addidisse Maass testetur, „fuisse unquam, qui dedita opera Lucianum enarraret, nullo scholiorum vestigio demonstratur" (Maass p. 783, 5). Itaque non dubito, quin etiam

1) Quo nomine vulgo fertur cod. Harleianus inter Musei Britannici mss. 5694 plut. LXIV B 18; cf. Catalogue of ancients manuscripts in the British Museum by M. Thompson, I Greek, London 1881.

2) Observationes palaeographicae, Mélanges Graux, Paris 1884, p. 759 sq.

scholium, de quo agitur, archiepiscopo tribuendum sit, praesertim cum „sophistis posterioribus eximie delectatus videatur esse" (p. 783, 5). Aretham autem Lesbonactis opusculum de figuris conscriptum inspexisse infra (VII) exponam.

Disputatione instituta iam ducimur ad duas epistulas Lesbonacti cuidam inscriptas, quae inter epistulas Apollonii Tyanensis exstant:

1) ed. Kayser 1844 p. 48, Hercher epistologr. Gr. p. 114.

κβ'. Λεσβώνακτι. Δεῖ πένεσθαι μὲν ὡς ἄνδρα, πλουτεῖν δὲ ὡς ἄνθρωπον.

2) ed. Kayser p. 55, Hercher p. 122.

ξα'. Λεσβώνακτι. Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης ἦν σοφός, εἰ δὲ Σκύθης, ὅτι καὶ Σκύθης.

Cum in litteris ipsis non occurrat, unde quicquam de Lesbonacte discamus, videndum est, num quid lucis ab auctore huic homini affulgeat. Verum hinc quoque parum proficimus. Nam quidquid statueris de suspicione virorum doctorum, qui harum epistularum fidem in dubitationem vocaverunt [1]), ne de aetate quidem huius magi vel sophistae satis constat. Philostrato enim et Suida testibus illius aetas primi p. Chr. n. saec. fere finibus circumscripta erat [2]). Chronicum contra Paschale Apollonium Tyanensem magum a. 93 p. Chr. n. floruisse, a. 123 diem supremum obiisse

1) Baur: Apollonius von Tyana und Christus etc. p. 102 (ed. Zeller p. 99), Kayser: praef. ad vit. Apollon. p. V, Westermann: de epistularum scriptoribus Graecis II 15.

2) Philostratus Apollonium paulo postquam Nerva Domitiano successit (a. 96) mortuum esse narrat (vit. Apoll. VIII 27 sq.); quod alios octoginta, alios nonaginta, alios centum fere vitae annos ei dedisse scriptor addit, ipse magum ἑκατοντούτην appellat (v. Apoll. I 14), qui iam a. 17 p. Chr. n. Ciliciae praesidi fata imminentia vaticinatus est. (l. l. I 12 cf. Tacit. ann. II 41 sq. Dio Cass. 57, 17). Suidae s. v. Ἀπολλώνιος haec sunt: ἤκμαζε ἐπὶ Κλαυδίου καὶ Γαΐου καὶ Νέρωνος καὶ μέχρι Νέρβα, ἐφ' ου καὶ μετήλλαξεν.

tradit. E quo sententiarum discrimine orta videntur esse[1]), quae Agresphon homonymorum quidam scriptor apud Suid. s. v. *Ἀπολλώνιος ἕτερος* docet alterum Apollonium Tyanensem philosophum Hadriano imperante (117—38) floruisse. Epistularum igitur auctorem binas litteras Lesbonacti a Luciano laudato inscriptas voluisse, dummodo Apollonius revera usque ad Hadriani aevum vitam provexerit vel is qui sophistae scripta illa supposuisse creditur, huic sententiae faverit, arbitrari possumus. Sin Apollonius iis temporibus viguerit, quibus Philostratus eum viguisse narrat, vel auctor, quisquis fuit, epistularum hoc putaverit, Lesbonactem tertium (seu quartum) primo saec. p. Chr. n. exstitisse sumendum est. Quanquam hanc argumentationem lubricam esse in dubiae fidei auctore confiteor.

Quid igitur ex his, quae disserui, ad auctorem libelli de figuris conscripti redundat? Nihil, si revera post Herodianum — haud paulo post fortasse — opusculum composuit (cf. p. 100) neque a Lesbonacte Lucianeo sophista cuius scholiasta mentionem facit differt; hunc tamen si a prioribus seiunctum incerto plane tempori attribuas, libellum nostrum edidisse cogitare licet. Neque enim obstat, quod rhetorum ordini ascribitur, cum, qui rhetoricae et grammaticae arti simul dediti fuerint, inveniantur velut Aristodemus Nysaeus, I. Pollux, Phrynichus (cf. Rohde: griech. Roman p. 328).

1) cf. Zeller, Philos. der Griechen [3] III 2 p. 149, 1.

VII.

DE ARETHAE CODICE.

Aretham Lesbonactis recensionem A novisse colligo e duobus scholiis ei assignandis, quorum prius exstat in codice Clarkiano ad Platonis Theaet. 173 D, quo loco Socrates *περὶ τῶν κορυφαίων* haec ait: *σπουδαὶ δὲ ἑταιριῶν ἐπ' ἀρχὰς καὶ σύνοδοι καὶ δεῖπνα καὶ σὺν αὐλητρίσι κῶμοι, οὐδὲ ὄναρ πράττειν προσίσταται αὐτοῖς.* Scholium, quod Arethas scripsit et composuit[1]), statim cum Lesbonacte conferam:

schol. Theaet. 173 D (ed. Hermann p. 243)	Lesb. A	Lesb. B
πράττειν προσίσταται] Ἀττικὸν τὸ σχῆμα. γίνεται δὲ τῆς ἐπιφορικῆς φράσεως προταττομένης ὀρθῆς πτώσεως ἀντὶ γενικῆς ἢ δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς. γενικῆς μὲν οἷον „Ἀλ-	XII Ἀττικόν, σύνηθες Ξενοφῶντι καὶ Πλάτωνι· „στρατευόμενοι Θηβαῖοι ἐπὶ Ἀττικήν . . . .“ „Ἀλκιβιάδης ἐξελθὼν τῶν πυλῶν“ τὸ γὰρ κατ' ἐπιφορὰν δεῖ εἰπεῖν (συνδεῖν M) „Λακεδαιμόνιοι ἡττήθησαν“. γίνεται δὲ οὕτως· τῇ ἐπιφορικῇ [ἐκ]-	Ἀττικόν ἐστι τὸ ἀντὶ γενικῆς τῇ εὐθείᾳ χρᾶσθαι, οἷον „δύο σκόπελοι, ὃ μὲν οὐρανὸν ἱκάνει“ (μ 73) ἀντὶ τοῦ τῶν δύο σκοπέλων, καὶ „Νεστορίδα δ', ὃ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον“ (Π 317) ἀντὶ τοῦ τῶν Νεστοριδῶν, καὶ πάλιν „ἐλθόντες δ' ἤβαιὸν

1) cf. Maass, Mélanges Graux p. 754. Mettauer, de Platonis scholiorum fontibus, Turici 1880, p. 115.

schol. Theaet. 173 D (ed. Hermann p. 243)	Lesb. A	Lesb. B
χιβιάδης ἐξελθὼν τῶν πυλῶν Λακεδαιμόνιοι ἠτύχησαν". ἔδει γὰρ εἰπεῖν ‚Ἀλκιβιάδου ἐξελθόντος'. δοτικῆς δὲ οἷον ἐξερχόμενος ἔδωκέ μοι'. ἀντὶ γὰρ τοῦ ἐξερχομένῳ ‚ἐξερχόμενος' εἶπεν. ἀντὶ δὲ αἰτιατικῆς ὡς ἐνταῦθα. ἔδει γὰρ εἰπεῖν ‚σπουδὰς δὲ ἑταιριῶν καὶ κώμους οὐδὲ ὄναρ πράττειν προσίσταται αὐτοῖς' ἀντὶ τοῦ παρίσταται.	φράσει προσυνταττομένης ὀρθῆς πτώσεως ἀντὶ γενικῆς ἢ δοτικῆς. ἡ μὲν γάρ ἐστι προηγορική, ἡ δὲ ἐπιφορική, ἐξ ὧν ἀμφοτέρων ὁ λόγος αὐτοτελὴς γίνεται· καὶ ὥσπερ ἐλλείπων ⟨τῆς ἑτέρας κεχωρισμένης⟩ πάλιν αὐτοτελὴς ⟨τῆς⟩ ἑτέρας συνδεθείσης (σύνδεούσης codd.). ὡς καὶ Ὅμηρος „οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὃ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει" (μ 73) ἀντὶ τοῦ τῶν δύο σκοπέλων, „Νεστορίδαι, ὃ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον" (Π 317), „ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς" (Γ 211). XIII Ἴωνες δὲ καὶ πολλῶν φράσιν οὐ σώζοντες πάλιν †, ὡς γὰρ ἡμεῖς λέγομεν ‚ἐξερχομένῳ μοι ἔδωκεν' αὐτοί φασιν ‚ἐξερχόμενος ἔδωκέ μοι' (fict).	ἀπὸ σπείους γλαφυροῖο πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην" (ι 462) ἀντὶ τοῦ ἐλθόντων δὲ ἡμῶν. τῶν δ' αὐτῶν ἐστι καὶ τὸ ἀντὶ πλαγίων συντάξεων ὀρθαῖς χρῆσθαι, οἷον „Ἀλκιβιάδης ὀφθεὶς ἀνέστρεψαν Λακεδαιμόνιοι" ἀντὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου ὀφθέντος. Postquam reliqua schemata Attica praeter XXI B adiunxit et figuram Chalcidensium propriam exposuit, haec addit: Ἰώνων πολλοῖς ἐστι τὸ πλαγιάζειν τὰς εὐθείας· ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ‚ἐξερχόμενος ἔδωκέ μοι' φασὶν ‚ἐξερχομένου ἔδωκέ μοι'. (πλαγιάζειν ἐπὶ τὰς εὐθείας L ἐπὶ ταῖς εὐθείαις O πλαγιάζειν τὰς εὐθείας b)

Scholium cum rec. A congruere apparet. Eadem enim verba, quibus A figuram explanat, in illo repetuntur; porro exemplum ad Alcibiadem pertinens plane fere cum A consentit, differt a B; denique exemplum, quod sub schemate Ionum a Lesbonacte profertur, eadem ratione atque *A* Arethas exhibet, ut morem Atticorum, ex quo nominativus pro dativo usurpatur, illustret. Qui consensus non ita explicari potest, ut Arethas et Lesbonax communem fontem respexisse dicantur. Nam mirum est, quod in fonte ab

archiepiscopo adhibito item atque in A exempla deerant, quibus Atticorum usus nominativi pro dativo ponendi probaretur qua re Arethas commotus est, ut illud ‚ἐξερχόμενός μοι ἔδωκεν' a posteriore loco promoveret. Atque ipsam recensionem A scholii auctorem ante oculos habuisse concedendum est, si credis, quod antea (p. 64/65) demonstrare studui, corruptum esse recensionis A ‚ἐξερχομένῳ μοι ἔδωκεν' et sequens ‚ἐξερχόμενος', quorum utrumque Arethas servavit, potius retinenda verba recensionis b.

Multo melius de altero loco iudicare licet, quem archiepiscopum ex Lesbonacte hausisse docebo. Depromptum enim est ex rec. A scholium Philostr. Apoll. Tyan. VII 2 p. 130, 9 (ed. Kayser, Turici 1844): *ἥλῳ καὶ στρεβλωθεὶς τοὺς ἑαυτοῦ ξυνωμότας ἀπεσιώπησεν*:

schol. p. 193 (K.)	rec. A	rec. B
ἑαυτοῦ ξυνωμότας] τῷ πληθυντικῷ ἑνικὸν ἐπήνεγκε ῥῆμα. τοῦτο δὲ Θηβαϊκόν φασι καὶ Πινδαρικόν, ὅτι συνεχῶς αὐτῷ χρῆται Πίνδαρος πληθυντικῷ ἑνικὰ ἐπιφέρων ῥήματα, οἷον ‚Λακεδαιμόνιοι πολεμεῖ Ἀθηναίοις' ἀντὶ τοῦ πολεμοῦσι. καὶ Ὅμηρος „διοίγετο δὲ σάρκες" ἀντὶ τοῦ διοίγοντο. (Mentionem Pindarici schematis ab h. l. alienam esse recte observavit K.).	XVI. Θηβαϊκόν. ⟨...⟩ ἔστι δὲ καὶ ἄλλο σχῆμα ἀπὸ Βοιωτίας ὃ δὴ καὶ Πινδαρικὸν λέγεται, ὅτι πολλάκις αὐτῷ κέχρηται. γίνεται δὲ οὕτως· † ‚Λακεδαιμόνιοι πολεμεῖ Ἀθηναίοις'. „μελιρρόθων δ' ἕπεται πλόκαμοι" (Pind. fr. 286 Boe. 246 Bgk.[4]) ἀντὶ τοῦ ἕπονται καὶ „διήγετο δὲ σάρκες" (Pind. fr. 286 Boe. cf. Bergk[4] ad fr. 246) ἀντὶ τοῦ διήγοντο. Ὅμηρος „καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται" (B 135) ἀντὶ τοῦ σεσήπασιν.	Τὸ δὲ Θηβαϊκὸν ἐναντίον ἐστὶ τούτῳ τῷ σχήματι. τοῖς γὰρ πληθυντικοῖς ἀρσενικοῖς καὶ θηλυκοῖς ὀνόμασιν ἐπιφέρουσι ῥήματα ἑνικά. φασὶ γὰρ ‚Λακεδαιμόνιοι πολεμεῖ Ἀθηναίοις'. καὶ Πίνδαρος „ἕπεται πλόκαμοι" (v. A) ἀντὶ τοῦ ἕπονται, καὶ „διήγετο σάρκες" ἀντὶ τοῦ διήγοντο, ὡς καὶ τὸ „τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί" (Hes. Theog. 321). τούτου δὲ τοῦ σχήματός ἐστι κτλ. reliquis non opus est.

Nam res facillime eo discernitur, quod scholiasta Homero tribuit „διοίγετο δὲ σάρκες". Hoc enim in Homeri carminibus non invenitur, sed Pindaricum fragmentum est (cf. B). Causam autem, cur illi poetae exemplum scholii auctor vindicaverit, docet rec. A, ubi Homeri nomen ita positum est, ut ab homine neglegenti ad exemplum antecedens referri possit. Eundem errorem commisit altero loco. Notavit enim ad Philostrati verba p. 155, 5: *ἔστι τι, ὦ βασιλεῦ, ψευδόσοφοί τε καὶ ἀγείροντες* haec (p. 196): *Δώριον τὸ σχῆμα ἑνικῷ ῥήματι συντάσσειν πληθυντικὸν ὄνομα, καθ' ὃ καὶ παρ' Ὁμήρῳ „διοίγετο δὲ σάρκες"*[1]). Quodsi scholiastam Philostrateum exemplari Lesbonactis ab A redacto usum esse probavimus, etiam, quomodo simul *Θηβαϊκόν* et *Πινδαρικόν* nominari dicere potuerit, perspicitur: legit locum corruptum, qualem A praebet, et omisit, quae post *Θηβαϊκόν* scripta erant. Iam de scholii auctore quaeritur. Aretham agnoscendum esse facile mihi persuasi. Nam huic viro notas ad Philostrati Apollonium a codicibus deterioris familiae traditas deberi, quanquam neque diserto testimonio neque codicis scriptura[2]) comprobatur, ipsa scholiorum indoles indicat. Qua in quaestione parumper morabor. Eodem enim more, quo Arethas „scriptores suos, si quid minus dextre contendere viderentur, ironice alloquitur atque adeo maledicit", scholiasta in Philostratum vel in Apollonium invehitur et eodem more quo Arethas, eum

1) Non in eo offendimus, quod schema Pindaricum nunc Dorium vocat. Haec enim permutatio ex tota doctrina de figurarum nominibus antiquitus pervulgata orta est; cf. p. 79 sq.

2) Antiquissimus deterioris familiae codex est Laur. plut. LXIX 33 s. XI, quem Bandini ita describit: „vita Apollonii conscr. a Philostrato ut in cod. 26 huius plutei (s. XV); hic quoque occurrunt adnotationes marginales ab eadem antiqua manu exaratae et quidem multo uberiores quam in dicto codice". Quod igitur ab eodem homine textus et scholia scripta sunt, e codice ipso nullum auctoris notarum argumentum peti potest.

laudibus effert, cuius sententiam probat, locosque sibi arridentes notat.

a) p. 120, 26: Thespesion, postquam Apollonium, qui Aegyptorum sacra illusit, refutasse sibi videtur, de iustitia disputaturus est. schol. (p. 193): *ὅρα τὸν μάταιον τουτονὶ Φιλόστρατον, ὡς* (pro *οἷς* scripsi) *ὁρᾷ τὸν κατάρατον Ἀπολλώνιον τὸ ἧττον ἀποφερόμενον, πῶς ἀπάγει τῆς ὑποθέσεως τὸν λόγον ἐφ' ἑτέραν μετατιθεὶς ζήτησιν.*

p. 148, 19: Philostratus Apollonium captivum vincula solvisse, soluta deinde conexuisse enarravit. Ne speciem hominis vana loquentis praebeat, haec addit: *οἱ δὲ εὐηθέστεροι τῶν ἀνθρώπων ἐς τοὺς γόητας ἀναφέρουσι ταῦτα.* schol. (p. 195): *οἱ συνετώτεροι τῶν ἀνθρώπων, ὦ καταγέλαστε, γοητείας εἶναι ταῦτα λέγουσιν, οὐχ οἱ εὐηθέστεροι, ὡς αὐτὸς ληρῶν ἔφης.*

p. 149, 6: Cum homo quidam Apollonio renuntiasset regem decrevisse, ut e carcere emissus liberae custodiae committeretur, hic quaesivit: *τίς οὖν ὁ μετασκευάσων με ἐνθένδε*; schol. (p. 195): *ὁ πάντα γιγνώσκειν ἐπαγγελλόμενος, ὅρα, πῶς νῦν ἀγνοεῖ τὸν μετασκευάσοντα αὐτόν. εἶτα οὐ τερατεῖαι τὰ τῆς ἀλαζόνος ἐπαγγελίας ἐκ τούτων ἐλέγχονται;*

Similia multa invenies: ad 146, 4 (p. 195): *ἀρχὴ τῶν λόγων Ἀπολλωνίου ψεῦδος.* ad 147, 29 (195): *ἀλαζονείας ὁ λόγος καὶ μελαγχολίας μεστός.* ad 148, 16 (195): *ἀρχὴ τῶν γοητειῶν Ἀπολλωνίου.* ad 167, 33 (197): *τοῦτο ἐκεῖνο καὶ νῦν ἄξιον ἐπὶ σοῦ ἐρεῖ* (*ἐρεῖν*?), *Ἀπολλώνιε, ὡς ἐν μικροῖς μὲν λέων σύ, ἐν δὲ τοῖς κρατοῦσι Μελιταῖον κυνίδιον.* etc.

b) Contra laudat Thespesionem ad p. 119, 26 (192): *καλά σοι πολλά, Θεσπ⟨εσ⟩ίων, οὕτω σαφῶς ἐλέγξαντι τὸν δοξομανῆ καὶ δοξοκόπον Ἀπολλώνιον*, et gaudet eodem viro Graecorum sacra irridente ad p. 120, 22 (p. 192): *οὐκ ἀγεννῶς τὰ τῶν Ἑλλήνων νομιζόμενα μυστήρια καὶ θαυ⟨μα⟩στὰ* (suppl. Maass) *διακωμῳδεῖς, ἄνθρωπε.* — Denique ad verba Apollonii, qui comites rogavit (p. 118, 20): *τί μαθόντες ἄτοπα καὶ γελοῖα θεῶν εἴδη παραδεδώκατε τοῖς*

δεῦρο ἀνθρώποις, haec notat (p. 192): *τί μαθόντες] ὡραῖον τὸ σχῆμα, ᾧ καὶ πολλῷ Ἑρμογένης ἐν τῷ περὶ ἰδεῶν κέχρηται*, idemque ad p. 145, 15 (p. 195): *ὡς λίαν τοῦτο τὸ χωρίον καλόν.*

Scholia igitur iam hac re Aretham auctorem sibi vindicant. Atque gravius argumentum proferam. Miro enim errore ductus et Philostrati et Luciani scholiasta Menippos confudit, quorum alter a Philostrato (vita Apoll. IV 25 p. 75) aequalis Apollonii Tyanensis fuisse dicitur, alter, quem Lucianus in Icaromenippo primas partes agentem facit, aetate Ptolemaei Philadelphi vitam degit (cf. § 15): schol. Philostr. p. 75, 11 (p. 187): *Μένιππος· οὗ Λουκιανὸς μέμνηται.* schol. Lucian. Icaromen. vol. III p. 38 v. 1 (ed. Jacobitz IV p. 196): *Ἰκαρομένιππος ὁ προκείμενος ἐπιγέγραπται λόγος διὰ μὲν τὸ πτηνὸν εἰσάγεσθαι τὸν τῷ δράματι ὑποκείμενον, εἰς Ἴκαρον τὸν Δαιδάλου ὑποφερόμενον, διὰ δὲ τὸ μεγαλόπραγμον καὶ περίεργον καὶ φασματῶδες εἰς Μένιππον τὸν Κυνικὸν φιλόσοφον ἁρμοζόμενον, ὃς Πατάρων ὑπάρχων τῆς Λυκίας καὶ τὴν Ἀντισθένους δόξαν ὑποποιούμενος γενναῖος ἦν καὶ συγκεκροτημένος τὸ σῶμα καὶ οὐκ ἀδόκιμος οὐδὲ τὴν ὄψιν ὅσα πρὸς ὥραν* (*ὥρας* Solanus) *εὐπρόσωπον ὑποφέρεται καὶ οὕτως ὥστε, εἰ πίστις ὕπεστι Φιλοστράτῳ*[1]) *τῷ Τυρίῳ τὸν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως ἀναγράφοντι βίον, καὶ ὑπὸ Ἐμπούσης ἐρασθῆναι κατὰ Κόρινθον τῆς Πελοποννήσου* (IV 25 p. 75 Kayser) *καὶ ἀπὸ τούτου, ἐπεὶ περιέτυχεν Ἀπολλωνίῳ τῷ προειρημένῳ γόητι ἀνθρώπῳ, ὅμοιος, φασίν, ὁμοίῳ συνήφθη. καὶ τὸ τοῦ βίου λοιπὸν δυσαποσπάστως ἔσχηκε τούτου, τερατείαις τε συνευκαιρῶν καὶ εἰς μηδὲν ὑγιὲς διανοίας τὴν σχολὴν ἀποδιατρίβων. διὸ καὶ ὁ παρὼν Λουκιανὸς φασματολογῆσαι τοῦτο δὴ τὸ σύνηθες αὐτῷ προῃρημένος καὶ ὑπερνεφέλια τερατεύσασθαι συζεύγνυσι τούτῳ τὸν Ἴκαρον, λίνον λίνῳ*

---

1) Philostratus citatur etiam schol. Lucian. II p. 238, 24 (cf. supra p. 102), schol. Lucian. II p. 212, 10.

συνάπτων, ὡς οἱ παροιμιαζόμενοι φάσκουσι (Vossian. Guelferb. 2 Paris. 3011). Parum credibile diversos homines ita a vero aberrasse, ut utroque loco fit, immo idem codicum Philostratei et Lucianei margini notas, quas apposui, adspersit. Lucianum autem ab Aretha commentario instructum esse novimus (cf. p. 103) et hoc ipso quem ultimum ex scholiis Lucian. adscripsimus loco archiepiscopum digito fere ea demonstrant verba, quibus Apollonius castigatur.

Disputatione ad finem perducta si quis nostros Lesbonactis recensionis A testes ex Arethae libro manuscripto derivatos esse coniecerit, nihil obvertas.

Index capitum.

Index rerum.

VITA.

Natus sum Rudolf Walther Hermann Mueller nonis Decembribus anni sexagesimi quinti h. s. in vico cui nomen est Ebersdorf, Rutheneo, patre Hermanno matre Minna e gente Graef, quorum adhuc superstitum fruor amore. Fidem profiteor evangelicam. Litterarum elementis imbutus vere anni septuagesimi septimi Slevitiae oppidi gymnasium adii, quod H. Meieri, praeceptoris mihi in primis venerandi, floruit floretque laetis auspiciis. Septem post annos maturitatis testimonium adeptus in academiam Lipsiensem me contuli, ut theologiae et philologiae operam darem. Sed anno peracto totum philologiae me dedi et huius disciplinae studium eadem in urbe per tria sequentia semestria colui. Scholas frequentavi virorum dd., qui erant ordinis theologorum: Delitzsch, Fricke, Hofmann, Kahnis, Luthardt; philosophorum: Arndt, G. Curtius, Drobisch, Heinze, Lipsius, Overbeck, Pueckert, Ribbeck. G. Voigt, Wenck, Zarncke, proseminario philologico O. Crusii interfui; Pueckerti et M. Voigtii consuetudine domestica quod uti mihi licuit debeo horum virorum insigni erga me benevolentiae. Autumno anni octogesimi sexti Gryphiswaldiam transmigravi et per sex semestria studia philologica continuavi. Docuerunt me viri dd. Bernheim, Kiessling, Maass, Preuner, Rehmke, Schuppe, Seeck, Susemihl, ad exercitationes admiserunt Susemihl Aristotelicas, Rehmke et Schuppe

philosophicas, Preuner archaeologicas, Bernheim et Seeck historicas, seminarii philologici ut essem sodalis ordinarius per quattuor semestria, benigne mihi concesserunt A. Kiessling et E. Maass.

In dissertatione componenda sive de codicum scripturis sive de aliis rebus interrogati operam mihi libentissime commodarunt G. Gorresio, A. Hausrath, O. Kern, A. Kiessling, H. Lebègue, E. Maass, F. Marx, W. Schulze, F. Susemihl, C. Zuretti.

Omnibus his viris doctis gratias ago quam maximas, prae ceteris E. Maassio, qui ut summa semper benignitate studia mea rexit promovitque, ita ad hunc libellum condendum et adornandum plurima attulit.

Sentententiae controversae.

I Polybii historiarum libros amplius sex ante annum CL compositos esse contra Hartsteinium (Philol. 45 p. 715) contendo, quanquam triginta libros termino illo vetustiores esse Thommen (Hermes 20 p. 196 sq.) incautius collegit.

II Polybium ante annum CL in Hispania versatum esse Thommen (Hermes 20 p. 215) non demonstravit, demonstrari potest loco hist. X 11, 4 coll. II 13, 2.

III Polybii hist. VI 14, 8 *Τιβουρηνῶν* non mutandum est.

IV De collocatione attributi Muchau (observationes de sermone inscriptionum Atticarum saeculi quinti, Halis S. 1882 p. 15—22) perversa disputavit.

V Nihil valent quae nova post Lehrsium Foltz (quaestiones Herodianeae, Bonnae 1844) attulit argumenta, quibus Herodianum Apollonii filium libri qui exstat de figuris non esse auctorem comprobaret.

VI Schol. Plat. Phaedr. 227 *B* (Hermann p. 263) ita suppleo: *Ἀττικὴ ἡ σύνταξις ⟨τὸ ἐπὶ⟩ μέρους λέγειν*, cf. schol. Gorg. 469 D (H. p. 311), schol. Lucian. II p. 22, 3 (Jacobitz IV p. 125).

VII Hesych. *ἀνασειράζει· ἀναρούειν ποιεῖ, ἀνερεθίζει. Εὐριπίδης Ἱππολύτῳ στεφανηφόρῳ* emendandum est *ἀνορούειν* (*ἀνακρούειν* (Musurus et Schmidt) coll. schol. Hipp. 237 *ἀνασειράζει: ἀνορούειν ποιεῖ καὶ ἀνερεθίζει. μεταφέρει δὲ τοῦτο ἀπὸ τῶν ἵππων, οἳ, ὅταν ἐπισπάσωνται τὰς ἡνίας, ἀναπηδῶσι καὶ κωλύονται τοῦ κατ' εὐθὺ δρόμου*, unde etiam apparet Schmidtium erravisse quod vocem *ἀνερεθίζει* in Hesychio transponeret.

Frommannsche Buchdruckerei (Hermann Pohle) in Jena. — 795